

โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ.๒๕๔๘

งานอนุรักษ์โบราณสถาน วัดโคกพระยา
ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ปีงบประมาณ ๒๕๔๘

เสนอ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด กิจการร่วมค้า ปุริคา-จันบำรุง

โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ.๒๕๔๘

งานอนุรักษ์โบราณสถาน วัดโคกพระยา

ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปีงบประมาณ ๒๕๔๘

เสนอ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด กิจการร่วมค้า ปุริคา-จันบำรุง

คำนำ

วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับประวัติการก่อสร้าง แต่ปรากฏอยู่หลายครั้งในพระราชพงศาวดาร โดยวัดนี้เป็นที่ประหารชีวิตเจ้านายชั้นสูงที่ต้องคดีการเมืองหลายพระองค์ ซึ่งสอดคล้องกับตำแหน่งของวัดที่อยู่ทางด้านหลังของวัด”หน้าพระเมรุ” จึงเชื่อว่าวัดนี้น่าจะอยู่ในบริเวณที่ใช้เป็นที่ตั้งพระเมรุของเจ้านายอยุธยามาก่อน

ภายในวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนาเป็นประธานหลักของวัด มีวิหารอยู่ทางด้านหน้า ด้านหน้าสุดของวัด (ทิศตะวันออก) มีการสร้างเจดีย์รายที่เป็นเจดีย์ทรงเครื่อง และเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองเป็นจำนวนมาก เชื่อว่าน่าจะสร้างเพื่ออุทิศให้แก่เจ้านายที่ถูกประหารชีวิตที่นี่ จากการวิเคราะห์รูปแบบของเจดีย์ประธานและเจดีย์ราย เชื่อว่าน่าจะสร้างในช่วงอยุธยาตอนกลาง

การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๑๖๓ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ หน้า๓๖๒๔

โบราณสถานในความควบคุมดูแลของกรมศิลปากรนั้น นอกจากจะชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลาแล้ว ยังได้ผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆทั้งจากธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์มาหลายครั้งหลายครา ในส่วนของภัยจากน้ำมือมนุษย์นั้น กรมศิลปากรได้ออกมาตรการควบคุมและป้องกันไว้อย่างเข้มงวดแล้ว แต่ในส่วนของธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น ถึงแม้ว่าจะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก แต่ก็ทำให้เกิดความเสียหายแก่โบราณสถานอย่างมาก

เมื่อผ่านพ้นเหตุอุทกภัยและระดับน้ำลดลงไปจากโบราณสถานแล้ว อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงได้ทำการสำรวจความเสียหายของโบราณสถาน เพื่อที่จะดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงการวางแผนการป้องกันอุทกภัยอย่าง

ยั่งยืน เพื่อรับมือกับเหตุอุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งในภายภาคหน้า

จึงหวังว่า ผลการดำเนินการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัย วัดโลกพระยา ที่ได้สำเร็จเสร็จสิ้นลง รวมถึงรายงานฉบับนี้ที่ได้ถูกเรียบเรียงขึ้น จะมีประโยชน์ต่อการศึกษาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งในด้านสถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดีต่อไป

สารบัญ

คำนำ	๑
สารบัญ	๒
รายละเอียดโครงการ	๓
บทที่ ๑ ข้อมูลเบื้องต้น	๔
๑.ประวัติการดำเนินงานที่ผ่านมา	๔
๒.สภาพทั่วไป ก่อนการดำเนินงานฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณสถาน	๑๖
๓.วัตถุประสงค์และขอบเขตการปรับปรุง	๑๖
๔.การเตรียมวัสดุสำหรับการปรับปรุง	๑๗
๕.วัสดุก่อสร้างที่นำมาใช้ในการทำงาน	๑๗
๖.สภาพภายหลังการฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณสถาน	๑๘
บทที่ ๒ ขั้นตอนการปรับปรุงภูมิทัศน์	๒๐
บทที่ ๓ สรุป	๕๕
ภาคผนวก	๕๖
รายการประกอบแบบ	
สัญญาจ้าง	
เอกสารประกอบ	
รูปแปลนผังบริเวณการปรับปรุงภูมิทัศน์	

รายละเอียดโครงการ

๑ ลักษณะ และขอบเขตของงาน

โครงการ ฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ.๒๕๔๕
 สถานที่ตั้ง วัดโลกพระยา ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ลักษณะโครงการ งานปรับปรุงภูมิทัศน์

๒ รายละเอียดสัญญาจ้าง

สัญญาจ้างเลขที่ ๑๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐
 สัญญาเริ่มวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑
 ระยะเวลาการก่อสร้างรวม ๙๐ วัน จำนวนงวดงานตามสัญญา ๒ งวด
 ราคาค่าก่อสร้าง ๖๘๖,๐๐๐.๐๐ บาท ค่าปรับวันละ ๖๘๖ บาท
 ขยายอายุสัญญาจำนวน - วัน ถึงวันที่ -

๓ ผู้ว่าจ้าง

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

๔ ผู้ออกแบบ

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

๕ ผู้รับจ้าง

กิจการร่วมค้า ปุริคา-จันบำรุง

สถานที่ตั้ง

๖/๑๓ หมู่ ๕ ตำบลประคูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

บทที่ ๑ ข้อมูลเบื้องต้น

๑. ประวัติการดำเนินงานที่ผ่านมา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพทางธรณีสัณฐานที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ หลายประการ เช่น พื้นที่ของจังหวัดมีถึง ๒,๕๔๗,๖๖๑ ตารางกิโลเมตร แต่เป็นพื้นที่ราบลุ่มทั้งหมด ไม่มีภูเขาไม่มีป่าไม้ ไม่ติดกับทะเล เป็นที่ราบลุ่มที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่สุดซึ่งเหมาะแก่การทำเกษตรกรรมอย่างยิ่ง เพราะอยุธยามีแม่น้ำสำคัญ ๔ สาย ไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย เมื่อถึงฤดูน้ำหลาก น้ำจะท่วมพื้นที่ทั้งหมด และจะขังอยู่ในท้องทุ่งนานานถึง ๔ เดือน คือตั้งแต่เดือน ๘ ถึงเดือน ๑๑

การที่น้ำท่วมอยุธยาาน ทำให้เป็นผลดีแก่อุทยานหลายประการ คือ

น้ำที่พัดินมาจากทางเหนือ จะตกตะกอนในท้องทุ่งนา สมัยก่อนการทำนาจึงไม่ต้องพึ่งปุ๋ยวิทยาศาสตร์แต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังเกิดทรัพยากรทางน้ำอย่างอุดมสมบูรณ์ คือเกิดปลาต่างๆ หลายชนิด เกิดพืชน้ำ ใช้เป็นอาหารของชาวอยุธยาตลอดมา ที่พูดกันติดปากว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ก็เพราะความสมบูรณ์ของพื้นที่ภาคกลางอย่างเช่นอยุธยา นี้เอง และยังทำให้เกิดวัฒนธรรมหลายอย่าง คือ เมื่อน้ำท่วมนานประชาชนก็จะสัญจรไปมาด้วยทางเรือทำให้เกิดภูมิปัญญาชาวบ้าน คือ มีเรือประเภทต่างๆ เพื่อการใช้สอยในงานแต่ละประเภทมีพายที่สววยงาม หนุ่มสาวก็เล่นเพลงเรือ และมีประเพณีแข่งเรือในงานทอดกฐินของวัดต่างๆ รวมทั้ง มีการสัญจรไปมาโดยเรือ ทำให้เกิดการทอดผ้าป่าทางน้ำขึ้น คือ ถึงฤดูทอดกฐินประชาชนจะนำผ้าพระกฐินแห่ไปทางเรือ แล้วนำไปทอดไว้หน้าวัดต่างๆ ประเพณีนี้ดูเหมือนจะหมดไปแล้ว

๑. สภาพภูมิศาสตร์

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศ ไทย ระหว่างเส้นละติจูด ๑๔ องศา ๒๑ ลิปดา ๕๒ ฟลิปดาเหนือ ลองติจูด ๑๐๑ องศา ๓๔ ลิปดา ๓๘ ฟลิปดาตะวันออก อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๓.๕๐ เมตร อยู่ทางทิศเหนือของกรุงเทพฯ ระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ถนนสายเอเชียประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และทางเรือ (แม่น้ำเจ้าพระยา) ประมาณ ๑๓๗ กิโลเมตร นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัดในภาคกลาง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๔๗,๖๖๑ ตารางกิโลเมตร

มีรูปร่างคล้ายรูปหกเหลี่ยม โดยมีส่วนกว้างและมีส่วนยาวไม่ต่างกันมากนัก ส่วนกว้างที่สุดวัดจากทิศตะวันออกสุดถึงทิศตะวันตกสุด หรือจากบ้านหนองโสม ตำบลโพสาวหาญ อำเภออุทัย ถึงบ้านบ่อกรวด ตำบลเทพมงคล อำเภอบางซ้าย มีส่วนยาวประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดวัดจากทิศเหนือสุดถึงทิศใต้สุด หรือจากบ้านคลองวัว ตำบลสองห้อง อำเภอบ้านแพรก ถึงบ้านปากคลอง ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน มีความยาวประมาณ ๗๔ กิโลเมตร ส่วนที่แคบที่สุด อยู่อำเภอมหาราชมีความยาวประมาณ ๖.๕ กิโลเมตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ เขตอำเภอผักไห่ อำเภอบางบาล อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอนครหลวง อำเภอท่าเรือ ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง และจังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ เขตอำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางไทร อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก เขตอำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี อำเภออุทัย และอำเภอวังน้อย ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันตก เขตอำเภอผักไห่ อำเภอบางซ้าย อำเภอลาดบัวหลวง ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดนครปฐม

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง ซึ่งเกิดจากการที่แม่น้ำไหลพัดพาเอาเศษหิน ดิน ทราย และตะกอนมาทับถมกันเป็นเวลานาน จนกลายเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ (Delta) ดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตพื้นที่ภาคกลาง นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนาแต่ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้บริเวณศูนย์กลางของจังหวัดเรียกกันมาแต่เดิม ตามลักษณะที่ที่สายน้ำล้อมรอบว่า เกาะเมือง คู่กับเกาะที่อยู่ตรงข้ามทางด้านเหนือซึ่งเรียกว่าเกาะลอย ด้วยเหตุที่มีแม่น้ำสายต่างๆ ไหลผ่าน ได้แก่

๑.๒.๑ แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญที่สุดของจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ในด้านการเกษตรกรรมและการคมนาคมขนส่ง แม่น้ำเจ้าพระยาเริ่มตั้งแต่แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน ไหลบรรจบกันที่ปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ แล้วไหลลงมาทางใต้ผ่านจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดสิงบุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอบางบาล อำเภพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร แล้วเข้าสู่จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ รวมความยาวของแม่น้ำนี้ที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร และแม่น้ำนี้มีความยาวทั้งสิ้น ประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร

๑.๒.๒ แม่น้ำป่าสัก ต้นน้ำเกิดจากทิวเขาเพชรบูรณ์ ในเขตจังหวัดเลยแล้วไหลลงมาทางใต้ผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้าย ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยาที่หน้าวัดพนัญเชิง รวมความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๕๒ กิโลเมตร และแม่น้ำนี้มีความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๕๐๐ กิโลเมตร

๑.๒.๓ แม่น้ำลพบุรี เป็นแม่น้ำที่แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้าย ที่อำเภอเมืองจังหวัดสิงบุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหाराช อำเภอบางปะหัน และอำเภอพระนครศรีอยุธยา แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่หน้าวัดคลองปูลในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา รวมความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๖๒.๕ กิโลเมตร และแม่น้ำนี้มีความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๘๕ กิโลเมตร

๑.๒.๔ แม่น้ำน้อย แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งขวาที่อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงบุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา แล้วไปบรรจบกับคลองบางบาล ซึ่งเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาเดิม ที่บ้านสีตุ๊ก แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาอีกครั้งหนึ่ง ที่ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร ความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๑๔๕ กิโลเมตร

แม่น้ำทั้ง ๔ สาย ได้ไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วไหลผ่าน จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี กรุงเทพมหานคร และไหลลงสู่อ่าวไทย ที่จังหวัดสมุทรปราการ

นอกจากนี้ยังมีคลองเล็กคลองน้อยเชื่อมโยงต่อไปเกือบทั่วบริเวณพื้นที่ของจังหวัด เช่น คลองเจ้าเจ็ดแยกมาจากแม่น้ำน้อยในเขตอำเภอเสนา คลองบางคลี แยกมาจากแม่น้ำน้อย ในเขตอำเภอผักไห่ คลองพระยาบันลือ แยกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอบางไทร และคลองระพีพัฒน์ ในเขตอำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี เป็นต้น

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพภูมิอากาศเช่นเดียวกับจังหวัดอื่นๆ ในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย คือ รับสมรสมตะวันตกเฉียงเหนือในหน้าหนาว และรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากอ่าวไทยโดยตรง ทำให้มีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๔ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ ๑,๓๔๒.๗ มิลลิเมตร มีฤดูกาลแบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

๑.๓.๑ ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน จนถึงเดือนตุลาคม ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน ฝนเริ่มตกและจะตกถี่ขึ้นในเดือน

๒. สมัยแห่งการรวมตัวเป็นอาณาจักร (พ.ศ. ๑๘๕๓-๒๓๑๐)

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ หรือพระเจ้าอู่ทอง (พ.ศ. ๑๘๕๓-๑๘๑๒) ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. ๑๘๕๓ ในช่วงที่อาณาจักรสุโขทัยซึ่งอยู่ตอนเหนือ และอิทธิพลกับพุกา

(ขอมหรือเขมรโบราณ) ในดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางกำลังเสื่อมอำนาจลง และอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติร่วมกับเมืองสำคัญในกลุ่มที่ราบภาคกลาง เช่น เมืองลพบุรี และเมืองสุพรรณบุรี เสริมสร้างความมั่นคงของอาณาจักรใหม่ ประกอบกับทำเลที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาช่วยส่งเสริมให้กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีใหญ่ สามารถกุมอำนาจเหนือเมืองใกล้เคียง กล่าวคือ

กรุงศรีอยุธยาเป็นที่รวมของแม่น้ำ ๓ สายคือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำป่าสัก ทำให้มีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นชุมทางการคมนาคม จึงเหมาะแก่การตั้งถิ่นฐาน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกข้าวนาถุ่มและค้าขาย ทั้งผู้ปกครองยังได้ออกแบบให้เป็นเมืองนำที่เหมาะสมกับสภาพธรรมชาติจัดเป็นผังเมืองที่สมบูรณ์เป็นระเบียบ สวยงาม โดยการรักษาแม่น้ำลำคลองของเดิมที่ล้อมและแผ่สาขาอยู่รอบนอกเมืองไว้ ภายในเมืองขุดคลองเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวเหนือใต้ เป็นสายใหญ่ตัดตรงเชื่อมลำน้ำเดิม พระนครศรีอยุธยาจึงมีใหญ่น้อยออกนอกเมืองได้เร็ว การคมนาคมสะดวกพื้นที่เกษตรกรรมนำหลักเฉียงทั่วถึงสองฝั่งน้ำเป็นที่ตั้งของวัดวาอาราม ที่อยู่อาศัยนอกเมืองด้านหลังออกไปเป็นทุ่งกว้างสำหรับเกษตรกรรม

การเป็นที่รวมของแม่น้ำ ๓ สาย ที่ไหลผ่านเมืองสำคัญทางเหนือและทางตะวันออกเฉียงทั้งยังเป็นเมื่อใหญ่ใกล้ทะเลที่สุด ทำให้พระนครศรีอยุธยาเป็นชัยภูมิทางยุทธศาสตร์เปรียบเหมือนประตูทางเข้าออกของหัวเมืองคอนในออกสู่ทะเลต่อไป

นอกจากนี้ พื้นที่ลุ่มรอบนอกพระนคร ยังมีน้ำท่วมขังตลอดฤดูฝน ทำให้ข้าศึกซึ่งไม่อาจโจมตีขุมเมืองธรรมชาติคือ แม่น้ำที่ล้อมรอบได้โดยง่ายแล้ว ยังไม่อาจตั้งทัพอยู่นอกเมืองได้นานอีกด้วย

พระราชพงศาวดารจึง ระบุได้ว่าในระยะแรกของการสถาปนา กรุงศรีอยุธยาที่เมืองขึ้นถึง ๑๖ เมือง คือ ขวา มะละกา สงขลา นครศรีธรรมราช เมาะตะมะ เมาะลำเลิง ทวาย ตะนาวศรี จันทบูรณ สุโขทัย สรรคโลก พิจิตร พิษั กัมแพงเพชร พิษณุโลก และนครสวรรค์ เมืองขึ้นเหล่านี้บางครั้งจะแยกตัวเป็นอิสระ บางครั้งถูกประเทศใหญ่ที่อยู่ใกล้กว่าครอบครองสมัยใดที่กษัตริย์อยุธยาเข้มแข็ง ก็จะกลับมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร หรือบางครั้งทัพกรุงศรีอยุธยาออกไปตีคืนมาได้ พร้อมทั้งขยายอาณาเขตเพิ่มเติม เช่น กองทัพไทยยกไปตีเขมรหลายต่อหลายครั้ง ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ จนถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. ๒๑๑๒-๒๑๕๕) เสด็จนำทัพไปตีได้นครเชียงใหม่จากนั้นกรุงศรีอยุธยาต้องทำสงครามแย่งชิงนครเชียงใหม่จากอำนาจพม่าหลายครั้ง จนถึงสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. ๒๑๕๕-๒๑๓๑) เป็นต้น พระมหากษัตริย์อยุธยาที่ทรงเจษานุภาพ ในการสงครามขยายพระราชอาณาเขตได้กว้างขวางที่สุดคือ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ. ๒๑๓๑-๒๑๔๘)

กรุงศรีอยุธยาเติบโตเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้าที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียและไกลในพุทธศตวรรษที่ ๒๐ - ๒๓ มีชาวต่างชาติทั้งจากเอเชียและยุโรป เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย เปอร์เซีย อาหรับ โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส เป็นต้น ซึ่งส่วนมากมีสัมพันธทางการทูตด้วย เคนเรือเข้ามาค้าขาย บ้างก็ได้รับพระราชทานที่ดินตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนตั้งสถานีการค้า และศาสนสถาน หมู่บ้านส่วนใหญ่ของชาวต่างประเทศจะอยู่นอกตัวเมืองมีเฉพาะชาวจีน แขกฮินดู และมุสลิมเพียงบางกลุ่ม ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราชสำนักเท่านั้นที่ได้รับพระราชานุญาตให้สร้างบ้านเรือนอยู่ภายในเมือง

กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางของประเทศสยามสืบต่อยาวนานถึง ๔๑๗ ปี มีพระมหากษัตริย์ปกครองถึง ๓๓ พระองค์ จาก ๕ ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททอง และราชวงศ์บ้านพลูหลวง สูญเสียเอกราชแก่พม่า ๒ ครั้ง ครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๑๑๒ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกู้เอกราชคืนมาได้ ใน พ.ศ. ๒๑๒๗ และเสียกรุงเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ใน พ.ศ. ๒๓๑๐ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชได้ในหลายปีเดียวกันแล้วทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่ แต่ศิลปะ วิทยาการทุกแขนงที่คนไทยในอาณาจักรอยุธยาสั่งสมไว้นั้น เป็นอารยธรรมที่กรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ยึดถือเป็นแผน สืบทอดและพัฒนาเป็นอารยธรรมตามยุคสมัย อย่างไรก็ตามประเพณีศิลปวัฒนธรรมสมัยอยุธยาหลายอย่างยังคงใช้สืบทอดมาจวบจนทุกวันนี้

พระนามพระมหากษัตริย์สมัยอยุธยา

ลำดับที่	พระนาม	ปีที่ครองราชย์
๑	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑	พ.ศ. ๑๘๕๓ - พ.ศ. ๑๕๑๒
๒	สมเด็จพระเมศวร (ครั้งที่ ๑)	พ.ศ. ๑๕๑๒ - พ.ศ. ๑๕๒๓
๓	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑	พ.ศ. ๑๕๑๓ - พ.ศ. ๑๕๓๑
๔	สมเด็จพระเจ้าทองถัน	พ.ศ. ๑๕๓๑
๕	สมเด็จพระเมศวร (ครั้งที่ ๒)	พ.ศ. ๑๕๓๑ - พ.ศ. ๑๕๓๘
๖	สมเด็จพระรามาธิบดีราช	พ.ศ. ๑๕๓๘ - พ.ศ. ๑๕๕๒
๗	สมเด็จพระนครินทราธิราช	พ.ศ. ๑๕๕๒ - พ.ศ. ๑๕๖๗
๘	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา)	พ.ศ. ๑๕๖๗ - พ.ศ. ๑๕๕๑
๙	สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ	พ.ศ. ๑๕๕๑ - พ.ศ. ๒๐๓๑
๑๐	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓	พ.ศ. ๒๐๓๑ - พ.ศ. ๒๐๓๕
๑๑	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒	พ.ศ. ๒๐๓๕ - พ.ศ. ๒๐๗๒
๑๒	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๔	พ.ศ. ๒๐๗๒ - พ.ศ. ๒๐๗๖
๑๓	สมเด็จพระรัษฎาธิราช	พ.ศ. ๒๐๗๖ - พ.ศ. ๒๐๗๗

๑๔	สมเด็จพระชัยราชาธิราช	พ.ศ. ๒๐๗๗ - พ.ศ. ๒๐๘๕
๑๕	สมเด็จพระยอดฟ้า	พ.ศ. ๒๐๘๕ - พ.ศ. ๒๐๙๑
๑๖	สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ	พ.ศ. ๒๐๙๑ - พ.ศ. ๒๑๑๑
๑๗	สมเด็จพระมหินทราธิราช (เสวยกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒)	พ.ศ. ๒๑๑๑ - พ.ศ. ๒๑๑๒
๑๘	สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช	พ.ศ. ๒๑๑๒ - พ.ศ. ๒๑๓๓
๑๙	สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	พ.ศ. ๒๑๓๓ - พ.ศ. ๒๑๔๘
๒๐	สมเด็จพระเอกาทศรถ	พ.ศ. ๒๑๔๘ - พ.ศ. ๒๑๕๓
๒๑	สมเด็จพระศรีเสาวภาค	พ.ศ. ๒๑๕๓
๒๒	สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม	พ.ศ. ๒๑๕๓ - พ.ศ. ๒๑๗๑

ลำดับที่	พระนาม	ปีที่ครองราชย์
๒๓	สมเด็จพระเชษฐาธิราช	พ.ศ. ๒๑๗๑
๒๔	สมเด็จพระอาทิตย์วงศ์	พ.ศ. ๒๑๗๑
๒๕	สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง	พ.ศ. ๒๑๗๒ - พ.ศ. ๒๑๙๕
๒๖	สมเด็จพระเจ้าฟ้าชัย	พ.ศ. ๒๑๙๕
๒๗	สมเด็จพระศรีสุธรรมราชา	พ.ศ. ๒๑๙๕
๒๘	สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	พ.ศ. ๒๑๙๕ - พ.ศ. ๒๒๓๑
๒๙	สมเด็จพระเทพราชา	พ.ศ. ๒๒๓๑ - พ.ศ. ๒๒๔๕
๓๐	สมเด็จพระเจ้าเสือ	พ.ศ. ๒๒๔๕ - พ.ศ. ๒๒๕๑
๓๑	สมเด็จพระเจ้าท้ายสระ	พ.ศ. ๒๒๕๑ - พ.ศ. ๒๒๗๕
๓๒	สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ	พ.ศ. ๒๒๗๕ - พ.ศ. ๒๓๐๑
๓๓	สมเด็จพระเจ้าอุทุมพร	พ.ศ. ๒๓๐๑
๓๔	สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ (เสวยกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐)	พ.ศ. ๒๓๐๑ - พ.ศ. ๒๓๑๐

๒.๑ การปกครอง

สถาบันพระมหากษัตริย์ การปกครองสมัยอยุธยาเป็นระบอบ

สมบูรณาญาสิทธิราชย์เพราะรับลัทธิเทวราชของขอม และรับคัมภีร์พระธรรมศาสตร์จากมอญซึ่งรับมาจากอินเดียอีกต่อหนึ่ง พระมหากษัตริย์จึงทรงมีฐานะเทียบเท่าพระศิวะหรือองค์อวตารของพระเจ้าซึ่งเป็นผลให้เกิดระเบียบพิธีการเกี่ยวกับองค์พระมหากษัตริย์เป็นไปอย่างมีระเบียบพิธีการและเคร่งครัดศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้สอดคล้องกับฐานะแต่ต่อมาคัมภีร์พระธรรมศาสตร์แบบพราหมณ์นั้น

รับอิทธิพลของพุทธศาสนาจนกลายเป็นคัมภีร์กฎหมายทางพุทธศาสนา ดังนั้นพระมหากษัตริย์
อยุธยาจะทรงเป็นทั้งเจ้าเมืองเจ้าแผ่นดินและเป็นธรรมราชาด้วย พระมหากษัตริย์จะต้องทรงบำเพ็ญ
ราชธรรม คือ ทศพิธ ราชธรรม ๑๐ ประการ ราชจรรยาวัตร ๔ ประการ และจักรวรรดิวัตร
๑๒ ประการ ขณะเดียวกันก็มีกฎหมายเกี่ยวกับราชสำนักมากมาย เพื่อรักษาความปลอดภัยของ
พระมหากษัตริย์และความมั่นคงของราชบัลลังก์

รายงานการขุดค้น - ขุดแต่ง วัดโคกพระยา ปี ๒๕๔๓

ประวัติความเป็นมา

วัดโคกพระยา ตำบลท่าวาสกรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวัด
ที่มีความสำคัญวัดหนึ่ง ใช้เป็นสถานที่สำเร็จโทษและฝังพระศพเจ้านายในราชสำนัก ตั้งแต่แผ่นดิน

- สักราช ๗๔๔ ปีก่อ จัตุวศก สมเด็จพระบรมราชาธิราชเสด็จสวรรคตอยู่ในราชสมบัติ ปี
เจ้าทองลันราชกุมารขึ้นครองราชสมบัติได้เจ็ดวัน สมเด็จพระรามาธิบดีเสด็จลงมาแต่เมืองลพบุรี เจ้า
ในพระราชวังกุมเอาตัวเจ้าทองลันได้ ให้พิณาดเสีย ณ วัดโคกพระยา

- ครั้นสักราช ๘๕๑ ปีฉลู เอกศก ณ วันอาทิตย์ เดือนแปด ขึ้น ๕ ค่ำ ขุนวรวงศาธิราชเจ้า
แผ่นดิน คิดกันกับแม่อยู่หัวศรีสุดาจันทร์ ให้เอาพระขอดฟ้าไปประหารชีวิตเสีย ณ วัดโคกพระยา
แต่พระศรีสีโลพี่น้องชายพระชนมได้เจ็ดพรรษานั้นเลี้ยงไว้

ซึ่งหลักฐานเอกสารที่มีการกล่าวถึงวัดโคกพระยาว่าเป็นสถานที่สำเร็จโทษและฝังพระศพ
เจ้านาย ได้แก่ พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขาเล่ม ๑ และ ๒ พระราชพงศาวดารฉบับ
หลวงประเสริฐและฉบับความสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส และพงศาวดารฉบับวันวลิต

สภาพโบราณสถานก่อนการขุดแต่ง

โบราณสถานวัดโคกพระยา ประกอบด้วย

เจดีย์ประธาน

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของโบราณสถาน เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๗.๕ เมตร เหนือองค์
ระฆังเป็นบัลลังก์ ส่วนบนหักพังหมด

ซากโบราณสถาน (เจดีย์ราย)

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของโบราณสถาน พบชิ้นส่วนของเจดีย์รายย่อมุมไม้สิบสอง และ
ไม้ยี่สิบ ตกอยู่ใกล้ ๆ

เนินดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (วิหาร)

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของเจดีย์ประธาน วางตัวในแนวเหนือ – ใต้ ขนาด ๑๕ x ๒๓ เมตร ทางด้านทิศตะวันตกพาร่องรอยของผนังวิหาร

โบราณสถานภายหลังการขุดแต่ง

โบราณสถานหมายเลข ๑ (เจดีย์ประธาน)

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกใกล้กับฐานของวิหาร เป็นหลักประธานของวัด ประกอบด้วย ฐานสูง ทรงสี่เหลี่ยม ขนาด ๑๑.๘ x ๑๑.๘ เมตร ต่อด้วยฐานเชิงในผังกลมลดชั้น ๓ ชั้น ฐานบัว ๑ ชุด ฐานบัวคว่ำมาลัยเถา ๓ ชั้น กว้างกระฉั่ง องค์กระฉั่ง บัลลังก์ แกนาล็องไล่น ส่วนเปลือยอดหักหายไป เจดีย์องค์นี้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ๓ สมัย

สมัยที่ ๑ ฐานเป็นฐานเชิงแปดเหลี่ยม ต่อด้วยฐานบัวลูกแก้วอกไก่ ๓ ชุด ต่อด้วยองค์กระฉั่ง ส่วนยอดหักพัง

สมัยที่ ๒ เปลี่ยนฐานบัวลูกแก้วอกไก่เป็นฐานบัวลูกฟัก จากการขุดแต่งพบชิ้นส่วนเสาบัว มีลวดลายคล้ายปราสาทวัดส้ม (พศ. ๑๘๑๓) สันนิษฐานว่าใช้ประดับมุมของฐานเจดีย์

สมัยที่ ๓ เป็นรูปแบบเจดีย์ในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนฐานแปดเหลี่ยมเป็นฐานสี่เหลี่ยมทรงสูง

โบราณสถานหมายเลข ๒ (ฐานสิงห์ก่อสร้างหมายเลข ๑)

อยู่ห่างออกมาทางทิศใต้ของกำแพงแก้ว เป็นแท่นฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด ๑.๒ x ๑.๒ เมตร ลักษณะการก่อสร้างง่าย ๆ คล้ายนำมาวางเฉย ๆ น่าจะสร้างเพื่อเป็นแท่นวางสิงห์ของบุชากำหนดอายุพินิจการใช้งานอยู่ระดับที่ ๒

โบราณสถานหมายเลข ๓ (เจดีย์รายหมายเลข ๑)

อยู่ทางทิศใต้ของโบราณสถานหมายเลข ๒ เหลือเพียงฐานสี่เหลี่ยมขนาด ๒.๕ x ๒.๕ x ๐.๓๖ เมตร

โบราณสถานหมายเลข ๔ (เจดีย์รายหมายเลข ๒)

อยู่ทางทิศใต้ของโบราณสถานหมายเลข ๓ เหลือเพียงฐานแปดเหลี่ยมชั้นล่างสุดขนาด ๓ x ๓ x ๐.๔ เมตร ระดับพื้นใช้งานอยู่สมัยสุดท้าย (ปลายพุทธศตวรรษ ๒๔ - ปลายพุทธศตวรรษ ๒๕)

โบราณสถานหมายเลข ๕ (เจดีย์ทรงปราสาท)

อยู่ทางทิศใต้ของโบราณสถานหมายเลข ๔ เหลือเฉพาะฐานเชิงสี่เหลี่ยมขนาด ๒.๖ x ๒.๖ x ๐.๒ เมตร พบชิ้นส่วนฐานสิงห์ในผังย่อมุมไม้ ๒๐ ชั้นกัน ๓ ฐาน และส่วนยอดปราสาท

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมอยู่ในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตรงกับพื้นที่การใช้งานสมัยสุดท้าย (ปลายพุทธศตวรรษ ๒๔ - ปลายพุทธศตวรรษ ๒๕)

โบราณสถานหมายเลข ๖ (เจดีย์รายหมายเลข ๓)

อยู่ติดกับโบราณสถานหมายเลข ๕ เหลือเฉพาะฐานเชิงสี่เหลี่ยมชั้นล่างสุด ขนาด ๒.๗ x ๒.๗ x ๐.๒ เมตร พบชิ้นส่วนฐานสิงห์ในผังข้อมุมไม้ ๑๒ ตกอยู่ ระดับพื้นใช้งานอยู่สมัยสุดท้าย ลักษณะของชิ้นฐานสิงห์ทรงยี่ดตรง เป็นรูปแบบที่นิยมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

โบราณสถานหมายเลข ๗ (ฐานสิ่งก่อสร้างหมายเลข ๒)

อยู่ทางทิศใต้ของโบราณสถานหมายเลข ๖ เป็นแท่นฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส น่าจะเป็นฐานสิ่งก่อสร้างเพื่อเป็นแท่นวางของบูชา อยู่ในพื้นที่การใช้งานระดับสุดท้าย

โบราณสถานหมายเลข ๘ (เจดีย์รายหมายเลข ๔)

อยู่ทางทิศตะวันออกของโบราณสถานหมายเลข ๒ เหลือเป็นแท่นแปดเหลี่ยมเท่านั้น ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๑.๕ เมตร ระดับพื้นใช้งานอยู่ในสมัยที่ ๒ (เล็กเท่ากับเจดีย์รายหมายเลข ๑)

โบราณสถานหมายเลข ๙ (เจดีย์รายหมายเลข ๕)

อยู่ทางทิศตะวันออกของโบราณสถานหมายเลข ๘ เหลือเพียงฐานสี่เหลี่ยมเท่านั้น ขนาด ๒ x ๒ x ๐.๑ เมตร ระดับพื้นการใช้งานอยู่ในสมัยที่ ๒

โบราณสถานหมายเลข ๑๐ (ฐานสิ่งก่อสร้างหมายเลข ๓)

อยู่ทางทิศใต้ของโบราณสถานหมายเลข ๙ น่าจะเป็นแท่นวางของบูชา ขนาด ๑.๒ x ๑.๒ เมตร

โบราณสถานหมายเลข ๑๑ (วิหาร)

อยู่ทางทิศตะวันออกของเจดีย์ประธาน เหลือเพียงซากฐานอาคาร ผังสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด ๑๓.๘ x ๒๒.๕ เมตร พื้นอาคารปูอิฐฉาบปูนมีพาไลด้านเหนือ – ใต้ ด้านเหนือพบฐานเสา ๒ ต้น ด้านใต้พบ ๕ ต้น ภายในมีเสากลม พบ ๑ ต้น บริเวณฐานชุกชี กลางอาคารมีฐานชุกชีกว้าง ๕.๕ เมตร จากการขุดแต่งพบการปรับเปลี่ยน ๖ สมัย คือ

สมัยที่ ๑ พบมุมของฐานอาคารอยู่ใต้ดิน

สมัยที่ ๒ มีการปรับถมพื้นที่ รื้อวิหารหลังเดิม แล้วสร้างใหม่โดยการก่ออิฐเป็นกรอบ แล้วภายในถมอัดดิน หลักฐานที่เหลืออยู่ขนาด ๑๓.๘ x ๒๒.๕ เมตร และสร้างให้อยู่ใกล้เจดีย์ประธาน

มากขึ้น มีฟาไลด้านเหนือ — ใต้ มีประตูทางเข้าอยู่ทางตะวันออก ๒ ประตู พื้นปูอิฐฉาบปูน พบร่องรอยเสากลมภายในอาคาร ๑ คั่น โดยถูกฐานซุกซี้ก่อกุ้มไว้

สมัยที่ ๓ พื้นอาคารถูกปรับระดับให้สูงกว่าเดิม และฐานซุกซี้ขยายให้ใหญ่ขึ้น

สมัยที่ ๔ พื้นอาคารถูกปรับระดับให้สูงกว่าสมัยที่ ๓

สมัยที่ ๕ พื้นอาคารถูกปรับระดับให้สูงกว่าสมัยที่ ๔ โดยปูอิฐเพิ่มอีก ๑ ชั้นแล้วฉาบปูรทับ

สมัยที่ ๖ มีการถมฟาไลให้สูงขึ้นโดยใช้เศษอิฐหัก ย้ายบันไดมาอยู่ทางด้านข้าง การบูรณะครั้งนี้อาจจะอยู่ในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

โบราณสถานหมายเลข ๑๒ (กำแพงแก้ว)

มีการสร้างซ้อนทับกัน ๓ สมัย

สมัยที่ ๑ เหลือหลักฐานเฉพาะแนวกำแพงด้านทิศเหนือ ยาวประมาณ ๕ เมตร เหลือเฉพาะส่วนฐานเนื่องจากถูกรื้อเพื่อสร้างกำแพงสมัยที่ ๒ มีพื้นระดับการใช้งานอยู่ในสมัยที่ ๑ เมื่อครั้งแรกสร้างวัด

สมัยที่ ๒ คือแนวกำแพงที่เห็นปัจจุบัน เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ด้านล่างประดับด้วยบัวคว่ำ ช่องทางเข้าอยู่ทางทิศเหนือ ๑ ประตู ที่มุมทั้งสองพบหลักฐานของเสาหัวเม็ด พื้นการใช้งานอยู่ในสมัยที่ ๒

สมัยที่ ๓ สร้างทับบนแนวกำแพงสมัยที่ ๒ ฐานรากไม่ลึก ยังคงใช้ช่องประตูร่วมกับสมัยที่ ๒ ระดับพื้นใช้งานอยู่ในสมัยสุดท้าย

โบราณสถานหมายเลข ๑๓ (อาคาร)

อยู่นอกกำแพงแก้วทางทิศเหนือ เหลือหลักฐานเฉพาะกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด ๘ x ๑๓ เมตร

โบราณวัตถุจากการขุดค้น

ส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม

ได้แก่จำพวกกระเบื้องมุงหลังคา เช่น กระเบื้องเกล็ดเต่า กระเบื้องกาบกล้วย กระเบื้องชิงชახ เสาบัวปูนปั้น หัวเสาปูนปั้น ตะปู

รูปเคารพทางศาสนา

พระพุทธรูปหินทราย พบเพียงชิ้นส่วนพระวรกาย พระกร พระเพลา

พระพุทธรูปสำริด พบพระชัยมงคล เป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องน้อย ประทับนั่งปางสมาธิ บนฐานหน้ากระดาน ซึ่งเจาะสามเหลี่ยม และชิ้นส่วนของพระวรกาย พระกร พระบาท พระหัตถ์ พระเศียร

พระพุทธรูปดินเผา อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์

ภาชนะดินเผาในประเทศ

ภาชนะดินเผาพื้นเมือง เป็นภาชนะประเภทเนื้อดิน ไม่เคลือบ พบกระจายอยู่ทั่วไปตามสถาน

เตาบ้านบางปูน จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งทรงไห อ่าง และครก บริเวณไหล่มักมีการตกแต่งด้วยลายกดประทับ เช่น ลายช้าง (กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษ ๑๕ — ๒๑)

เตาแม่น้ำน้อย จังหวัดสิงห์บุรี ภาชนะมีเนื้อหยาบ ป็นหนาและหนัก ส่วนมากไม่เคลือบ ก่อนข้างแกร่ง ถ้าเคลือบมักเคลือบสีน้ำตาล กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษ ๒๐ จนกระทั่งเสียกรุงครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๓๑๐)

เตาสุโขทัย — ศรีสัตนาลัย ผลิตเครื่องสังคโลก ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๕ — ๒๒ พัฒนาการเครื่องถ้วยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ยุคด้วยกัน ได้แก่

ยุคต้น (กลางพุทธศตวรรษ ๑๕ — ต้นพุทธศตวรรษ ๒๐) ภาชนะยุคนี้เป็นเครื่องถ้วยเคลือบสีน้ำตาล เคลือบเขียวแบบมอญ (เคลือบเฉพาะด้านใน) ผลิตที่แหล่งเตาศรีสัตนาลัย ต่อมามีการผลิตเคลือบสีเขียวทั้งด้านนอกและด้านใน เขียนลายสีดำได้เคลือบ โดยเฉพาะลายปลา และช่อดอกไม้ และภาชนะไม่เคลือบผิว ผลิตที่แหล่งเตาศรีสัตนาลัยและสุโขทัย

ยุคกลาง (กลางพุทธศตวรรษ ๒๐ — ต้นพุทธศตวรรษ ๒๑) ผลิตภาชนะเคลือบเขียว ตกแต่งผิวด้วยการขีดได้เคลือบเป็นลายพรรณพฤกษา ปลา ภาชนะเคลือบน้ำตาล และเคลือบเขียว

ยุคสุดท้าย (กลางพุทธศตวรรษ ๒๑ — ต้นพุทธศตวรรษ ๒๒) ผลิตภาชนะเคลือบสีเขียว ขาว และน้ำตาล เขียนสีดำได้เคลือบ เคลือบสองสี (น้ำตาลและสีขาว)

ภาชนะดินเผาต่างประเทศ

ส่วนมากเป็นเศษแตกหัก ส่วนใหญ่พบเครื่องถ้วยในสมัยราชวงศ์หมิง (พ.ศ. ๑๕๑๑ — ๒๑๘๓) เป็นเครื่องถ้วยเขียนสีครามได้เคลือบ มีทั้งที่เป็นกระปุก คลับ จาน ชาม และถ้วย นอกจากนี้ยังพบเครื่องถ้วยราชวงศ์หยวน (พ.ศ. ๑๘๒๓ — ๑๕๑๑) ซึ่งเป็นประเภทเคลือบเขียวเซลาดอน โดยไม่มีการพบเครื่องถ้วยในสมัยราชวงศ์ชิง (พ.ศ. ๒๑๘๕ — ๒๒๐๕)

การขุดค้นทางโบราณคดี

ชั้นวัฒนธรรมที่ ๑ เป็นการอยู่อาศัยเริ่มแรกของวัด โศกพระยา (ประมาณพุทธศตวรรษ ๒๐) เริ่มมีการก่อสร้างเจดีย์ประธานแปดเหลี่ยม และอาคารด้านหน้า จากการขุดค้นพบว่าพื้นที่ของวัด น่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องน้ำท่วมขัง จึงมีการปรับถมพื้นที่เพื่อก่อสร้างในระยะที่สอง

ชั้นวัฒนธรรมที่ ๒ เป็นชั้นดินถมปิดวัด โศกพระยาในระยะแรกให้สูงขึ้น เพื่อก่อสร้างวัด ในระยะที่สอง ระยะเวลาใกล้เคียงหลังจากการสร้างโบราณสถานสมัยที่ ๑ หลังจากนั้นประมาณ พุทธศตวรรษ ๒๑ - ๒๓ จึงมีการเปลี่ยนรูปแบบของเจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงระฆังฐานสี่เหลี่ยม ทรงสูง

ชั้นวัฒนธรรมที่ ๓ เป็นร่องรอยการทิ้งร้าง อาจตั้งแต่ปลายพุทธศตวรรษ ๒๔ เป็นต้นมา และในสมัยรัตนโกสินทร์ได้มีการบูรณะอีกครั้งก่อนทิ้งร้างไปในที่สุดจนถึงปัจจุบัน

การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ

จากลักษณะของเจดีย์ประธาน ซึ่งเป็นเจดีย์เพียวซึ่งมีลักษณะคล้ายกับที่วัดธรรมิกราช เจดีย์รายด้านตะวันออกเฉียงเหนือของวัดไชยวัฒนาราม ซึ่งสามารถกำหนดเวลาการสร้างได้ไม่เกินกว่าสมัยพระเจ้าปราสาททองขึ้นไป

จากการขุดแต่งวัด โศกพระยาพบว่ามรดกการสร้างและปรับเปลี่ยนทั้งหมด ๖ สมัยด้วยกัน

สมัยที่ ๑ ต้นพุทธศตวรรษ ๒๐ เป็นการสร้างก่อนเหตุการณ์ที่สมเด็จพระรามาธิบดีนำกำลังจากเมืองลพบุรีจับกุมพระเจ้าทองตันไปสำเร็จโทษที่วัด โศกพระยา ตามที่กล่าวในพงสาวดาร พ.ศ. ๑๕๒๕

สมัยที่ ๒ พุทธศตวรรษที่ ๒๐ การบูรณะเจดีย์ประธาน วิหาร กำแพงแก้ว และสร้างโบราณสถานหมายเลข ๒, ๓, ๘, ๙ และ ๑๐ ในระยะเวลาใกล้เคียงกับสมัยที่ ๑

สมัยที่ ๓ พุทธศตวรรษที่ ๒๑ - ๒๓ บูรณะเจดีย์ประธานและวิหาร

สมัยที่ ๔ พุทธศตวรรษที่ ๒๒ - ๒๓ บูรณะวิหาร

สมัยที่ ๕ พุทธศตวรรษที่ ๒๒ - ปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๓ บูรณะวิหาร

สมัยที่ ๖ ปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๔ - ปลายพุทธศตวรรษ ๒๕ ปรับพื้นที่ให้สูงขึ้น แล้วบูรณะวิหารและกำแพงแก้ว และสร้างโบราณสถานหมายเลข ๔ - ๗ และ ๑๑

สรุป

วัด โศกพระยาเป็นวัดที่ใช้ในการสำเร็จโทษและฝังพระศพเจ้านายในราชสำนักตามที่มีบันทึกในพระราชพงสาวดารต่าง ๆ และมีการสร้างก่อ พ.ศ. ๑๕๒๕ (เป็นปีที่กล่าวในพงสาวดารว่า สมเด็จพระรามาธิบดีนำกำลังจากเมืองลพบุรีจับกุมเอาเจ้าทองตันไปสำเร็จโทษที่วัด โศกพระยา)

แผนผังเป็นแผนผังของวัดของอยุธยาตอนต้น — กลาง และตรงกับหลักฐานเอกสารที่กล่าว
ไปแล้ว ได้มีการปรับปรุงบูรณะปฏิสังขรณ์เรื่อยมา จนกระทั่งเสียกรุงครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๓๑๐) จึงถูก
ปล่อยทิ้งร้าง และกลับมาใช้งานอีกครั้งในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. สภาพทั่วไป ก่อนการดำเนินงานฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณสถาน

วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับประวัติการก่อสร้าง แต่ปรากฏอยู่หลายครั้งในพระราชพงศาวดาร โดยวัดนี้เป็นที่ประหารชีวิตเจ้านายชั้นสูงที่ก่อคดีการเมืองหลายพระองค์ ซึ่งสอดคล้องกับตำแหน่งของวัดที่อยู่ทางด้านหลังของวัด “หน้าพระเมรุ” จึงเชื่อว่าวัดนี้น่าจะอยู่ในบริเวณที่ใช้เป็นที่ตั้งพระเมรุของเจ้านายอยุธยามาก่อน

ภายในวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังบนฐานยกสูงคล้ายกับเจดีย์ทรงระฆังแบบล้านนาเป็นประธานหลักของวัด มีวิหารอยู่ทางด้านหน้า ด้านหน้าสุดของวัด(ทิศตะวันออก) มีการสร้างเจดีย์รายที่เป็นเจดีย์ทรงเครื่องและเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองเป็นจำนวนมาก เชื่อว่าน่าจะสร้างเพื่ออุทิศให้แก่เจ้านายที่ถูกประหารชีวิตที่นี่ จากการวิเคราะห์รูปแบบของเจดีย์ประธานและเจดีย์ราย เชื่อว่าวัดนี้น่าจะสร้างในช่วงอยุธยาตอนกลาง

วัดโคกพระยาได้รับการขุดแต่งทำโบราณคดี และบูรณะ รวมถึงประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานแล้ว โดยกรมศิลปากร

สภาพ โบราณสถานและสภาพภูมิทัศน์ ภายหลังถูกน้ำขังเป็นระยะเวลาานกว่าสองเดือนเศษ ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมขังอยู่ที่มีความสูงประมาณ ๐.๘๐ เมตร โดยรายการความเสียหายมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. โบราณสถานเกิดคราบฝุ่นเกาะอยู่ที่ผิวอิฐเป็นความสูงจากระดับดินเฉลี่ยประมาณ ๐.๘๐ เมตร สาเหตุเนื่องมาจากการทำตะกอนฝุ่นที่พัดพามากับน้ำที่ได้ท่วมขังเป็นเวลานาน
๒. ต้นหญ้าทั้งภายในเขตโบราณสถานและบริเวณริมคลองรอบเมืองตาดระหว่างน้ำท่วมขัง
๓. ชาวบ้านยังได้มาสร้างที่พักอาศัยล้ำเข้ามาในเขตวัด ซึ่งเป็นการทำลายทัศนียภาพให้แก่โบราณสถาน

๓. วัตถุประสงค์และขอบเขตการปรับปรุง

๓.๑ เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณสถานอันเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้ดำรงคงอยู่กับชาติไทยสืบไป

๓.๒ เพื่อรักษารูปแบบดั้งเดิมของสถาปัตยกรรม

๓.๓ เพื่อรักษาและสืบทอดเทคนิควิธีการก่อสร้างดั้งเดิม

๓.๔ เพื่ออนุรักษ์โบราณสถานให้ดำรงคงไว้เป็นหลักฐานด้านการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

๔. การเตรียมวัสดุสำหรับการปรับปรุง

วัสดุที่ใช้ทั้งหมดสำหรับการบูรณะ ใช้วัสดุที่มีคุณภาพและความแข็งแรงตามมาตรฐานทางวิศวกรรมกำหนด ของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม ในกรณีที่วัสดุบางประเภทมีคุณภาพแล้ว แต่ผู้ผลิตยังไม่ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานอุตสาหกรรมให้นำวัสดุนั้นๆ ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับมาตรฐานของวัสดุดังกล่าวมาให้ดูลยพินิจนักอนุรักษ์กรมศิลปากรพิจารณา ก่อนนำมาใช้งาน ในกรณีที่วัสดุที่ใช้ในการบูรณะ มีคุณภาพต่ำกว่าวัสดุข้างเคียง เพื่อผลการอนุรักษ์ได้ทำการทดสอบคุณภาพของวัสดุทางวิทยาศาสตร์ และทางวิศวกรรมศาสตร์ จึงนำการทดสอบให้นักอนุรักษ์จากกรมศิลปากรพิจารณา

๕. วัสดุก่อสร้างที่นำมาใช้ในการทำงาน

๑.อิฐที่ใช้ในการซ่อมแซมในครั้งนี้ให้ใช้อิฐ ขนาดใหญ่เท่าของเดิมที่เผาสุกดีทั้งก้อน มีลักษณะแข็งแรง ไร้รูพรong และก่อนนำมาใช้งานจะต้องราดน้ำให้เปียกชุ่มก่อน

๒.ปูนซีเมนต์สำหรับงาน ค.ส.ล. ให้ปูนซีเมนต์ราเสื้อ ปูนซีเมนต์ทั้งหมดจะต้องเป็นปูนใหม่บรรจุเรียบร้อย เนื้อปูนไม่เป็นเม็ดเป็นก้อน อายุไม่เกิน๑๐ วันต้องนำมาเก็บไว้ในที่ซึ่งป้องกันและความชื้นได้

๓.ปูนขาว ให้ใช้ปูนขาวสดที่ได้จากการเผาหินปูน (แคลเซียมคาร์บอเนต) ห้ามใช้ปูนขาวดุงที่มีขายในท้องตลาด

๔.ทราย ที่นำมาใช้ผสมคอนกรีตและปูนก่อ ปูนถือ จะต้องเป็นทรายนำจืดที่สะอาดปราศจากสิ่งอื่นๆ เจือปน เม็ดมีลักษณะแข็งแรง ให้ร้อนด้วยตะแกรงตามลักษณะงานที่จะนำมาใช้

๕. เป็นน้ำจืดสะอาด ไม่มีสภาพเป็นกรด ค่าง เป็นที่เหมาะสมกับการผสมคอนกรีตและการทำงาน

๖.เหล็กที่ใช้เป็นเหล็กใหม่ไม่เป็นสนิม เป็นเหล็กเส้นกลมเสริมคอนกรีต มอก.๒๐-๒๕๒๔และต้องได้ขนาดตามที่ระบุไว้ให้มีค่าคลาดเคลื่อน ไม่เกิน ๐.๕ มม. และเป็นเหล็กใหม่จากโรงงาน

๗. ไม้แปรรูปทั่วไป มอก.๔๒๔-๒๕๒๕ เป็นไม้เนื้อแข็งในประเทศไทยที่มีคุณภาพดี อบอุ่นหรือผึ่งตากแห้งดีแล้ว ไม้เป็นตา บิดงอ ร้าว คัดกระพี้ ผุ มีปลวก มอด แข็งแรง ตรงสวยดี ขนาดตามแบบ ได้แก่ ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ตะเคียนทอง เท่านั้น

๘. ในงานโครงสร้าง ไม้ ใช้ไม้แปรรูปทั่วไป มอก.๔๒๔-๒๕๒๕ และไม้สักแปรรูป มอก. ๔๒๒-๒๕๒๕ ถ้าเป็น ไม้เนื้อแข็งประเภท ไม้ตะเคียนทอง ไม้มะค่าโมง และไม้แดง เป็นต้น

๙. น้ำยารักษาเนื้อไม้ ชนิดไม่มีสีหรือสีชา ให้ใช้น้ำยาเซลลูล์โลร์ท หรือชนิดอื่นที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า ทารักษาเนื้อไม้ตามที่ระบุไว้ในรายประกอบแบบ และต้องปฏิบัติตามรายละเอียดของบริษัทผู้ผลิต

๑๐. ใช้น้ำยายูนิเฟล็กซ์ (UNI-FLEX) หรือน้ำยาไฮเฟล็กซ์ (HIFLEX) ทาผนังอิฐเพื่อเป็นตัวประสานระหว่างผิวอิฐเก่า ผิวอิฐใหม่ กับผิวปูนฉาบใหม่ อัตราส่วนและกรรมวิธีในการใช้ให้เป็นไปตามข้อบ่งชี้ของบริษัทผู้ผลิต

๑๑. สวดผูกเหล็ก มอก. ๑๓-๒๕๑๘

๑๒. สีนํ้าปูน ใช้ส่วนผสมระหว่างปูนขาว ๑๒ กก ต่อ น้ำ ๒๐ ลิตร กวนให้เข้ากันกรองด้วยผ้าให้เหลือแต่นํ้าปูนเนื้อสะอาด เดิมสารส้ม ๖ กระป๋องนม แลนํ้ากาวหนิงสัตว์อัตราส่วนผสมประมาณ ๕-๘ % ของนํ้าหนักปูนขาว จากนั้นผสมสีฝุ่นลงไป

๑๓. นํ้ายากันซึม ใช้ชนิดที่เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอน (HYDROCARBON) คุณภาพเช่นเดียวกับเค็มสตอม

๑๔. นํ้ายารักษาเนื้อไม้ ใช้ผลิตภัณฑ์เท่าเทียมกับเซลลูล์โลร์ท หรือ โซลิกนัม

๑๕. สีนํ้ามันเคลือบเงา มอก.๓๒๗-๒๕๒๓

๖. สภาพภายหลังการฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณสถาน

บริเวณภายในวัดโคกพระยา ภายหลังจากการฟื้นฟูโบราณสถานเสร็จแล้วนั้น จะทำให้เกิดความสวยงามแก่ผู้พบเห็นและนักท่องเที่ยวรวมถึงตัวโบราณสถานด้วย โดยทำการกำจัดวัชพืชและเศษขยะในบริเวณโบราณสถาน ทำความสะอาดผิวโบราณสถาน และสามารถป้องกันปัญหาน้ำท่วมขังได้ เนื่องจากได้ทำการปรับเกลี่ยพื้นที่ และตบอัดผิวดินเดิม ปูแอสฟัลท์ติกคอนกรีต ทำเป็นพื้นที่จอดรถ ส่วนบริเวณทางเท้าได้ทำการปูซิเมนต์บล็อก และกั้นขอบทางเท้าด้วยอิฐ บล็อกใหญ่ ส่วนบริเวณสนามหญ้า มีการปรับพื้นที่ พร้อมปูพื้นด้วยหญ้าธรรมชาติ รวมถึงต้นไม้ยืนต้นรอบๆบริเวณ และได้จัดสร้างและติดตั้งป้ายและสาธารณูปโภค รวมถึงทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขตโบราณสถานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากรอีกด้วย

บทที่ ๒

ขั้นตอนการปรับปรุงภูมิทัศน์

โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๕ วัดโคกพระยา ได้จัดแบ่งขอบเขตการดำเนินการเป็นรายการต่างๆดังต่อไปนี้

๑. งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช
  ๒. งานวัสดุพืชพันธุ์
  ๓. งานก่อสร้างพื้นทางเดิน
  ๔. งานป้ายและสาธารณูปโภค
  ๕. งานพิเศษอื่นๆ
- ๑.งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช

สภาพการกำจัดวัชพืชที่ขึ้นอยู่ภายในบริเวณ โบราณสถานและตัวโบราณสถาน

สภาพก่อนการกำจัดวัชพืชด้านทิศใต้

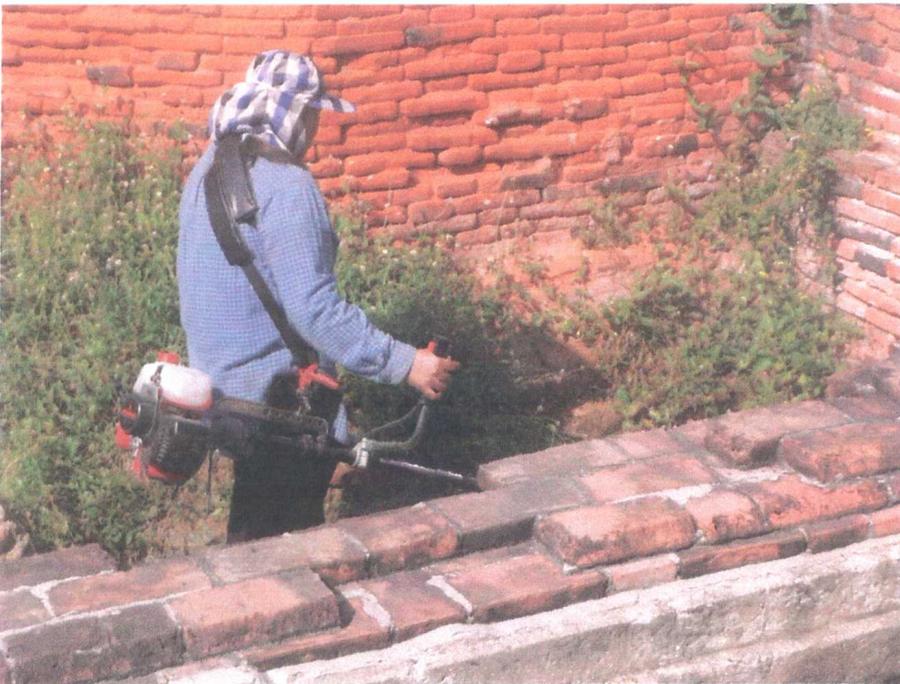
สภาพก่อนการกำจัดวัชพืชด้านทิศเหนือ

สภาพก่อนการกำจัดวัชพืชเจดีย์

ขณะดำเนินการกำจัดวัชพืช

ขณะดำเนินการกำจัดวัชพืช

ขณะดำเนินการกำจัดวัชพืช

สภาพหลังการกำจัดวัชพืช

สภาพหลังการกำจัดวัชพืช

สภาพการทำความสะอาดผิวนูนฉาบและผิวอิฐเดิมทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในบริเวณโบราณสถานที่มีคราบฝุ่นเกาะติดระดับน้ำท่วม (ที่ระดับความสูงประมาณ ๐.๘๐ เมตร) ด้วยการเช็ดพร้อมทั้งขัดล้างโดยใช้แปรงขนอ่อนแปรงเบาๆ แล้วล้างด้วยน้ำจนสะอาดและทิ้งไว้จนแห้งสนิท

สภาพก่อนทำความสะอาดผิวนูนฉาบและผิวอิฐเดิม

สภาพก่อนทำความสะอาดผิวปูนฉาบและผิวอิฐเดิม

สภาพก่อนทำความสะอาดผิวปูนฉาบและผิวอิฐเดิม

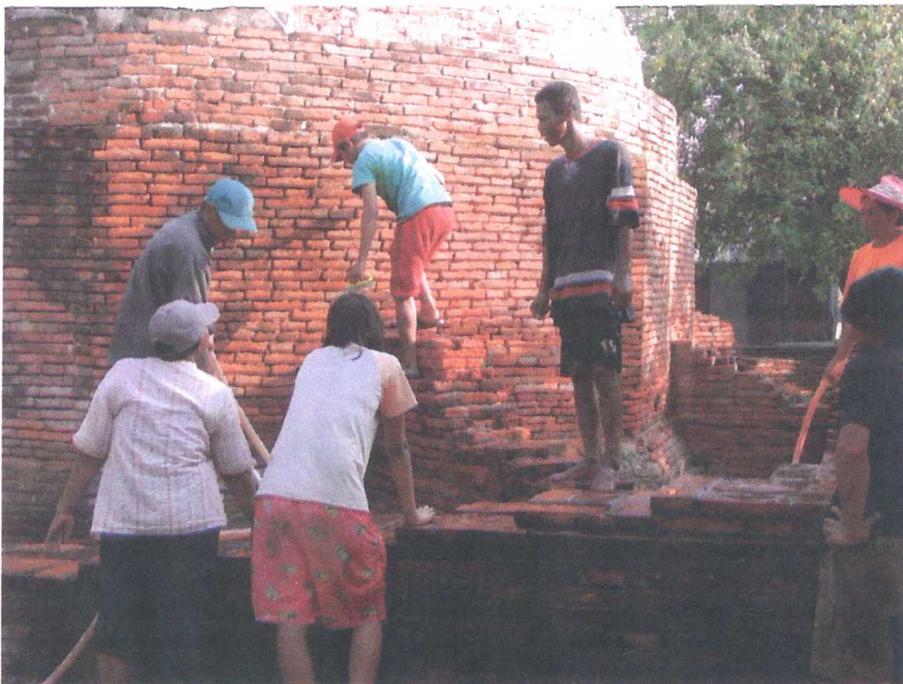
ขณะดำเนินการทำความสะอาดผิวปูนฉาบและผิวอิฐเดิม

ขณะดำเนินการทำความสะอาดผิวปูนฉาบและผิวอิฐเดิม

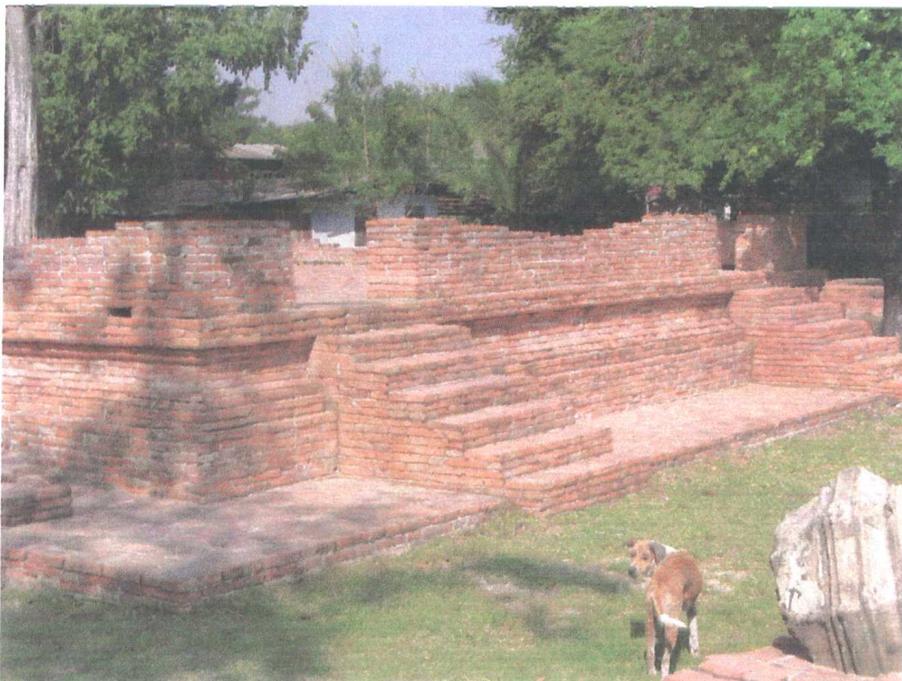
ขณะดำเนินการทำความสะอาดฝิวปูนฉาบและฝิวอิฐเดิม

ขณะดำเนินการทำความสะอาดฝิวปูนฉาบและฝิวอิฐเดิม

สภาพหลังการทำความสะอาดผิวนูนฉาบและผิวอิฐเดิม

สภาพหลังการทำความสะอาดผิวนูนฉาบและผิวอิฐเดิม

สภาพหลังการทำความสะอาดผิวนูนฉาบและผิวอิฐเดิม

สภาพหลังการทำความสะอาดผิวนูนฉาบและผิวอิฐเดิม

สภาพการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

สภาพก่อนการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

สภาพก่อนการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

ขณะดำเนินการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

ขณะดำเนินการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

ขณะดำเนินการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

สภาพหลังการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

สภาพหลังการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

สภาพหลังการทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

๒. งานวัสดุพืชพันธุ์

สภาพการไถปรับพื้นที่เพื่อปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ (หญ้าพื้นเมืองในพื้นที่) ในบริเวณที่กำหนด พร้อมทั้ง โรยปุ๋ยและดินปลูกก่อนทำการดูแลรักษา

สภาพก่อนการปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ

ขณะดำเนินการปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ

ขณะดำเนินการปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ

สภาพหลังการปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ

สภาพการปลูกไม้ยืนต้น ในบริเวณที่กำหนด โดยต้องทำการปรับระดับพื้นที่ก่อน แล้วจึงนำทรายมาปรับระดับอีกครั้ง พร้อมทั้ง โรยปุ๋ยและดินปลูกก่อนทำการปลูก

สภาพก่อนการปลูกไม้ยืนต้น

ขณะดำเนินการปลูกไม้ยืนต้น

สภาพหลังการปลูกไม้ยืนต้น

๓. งานก่อสร้างพื้นทางเดิน

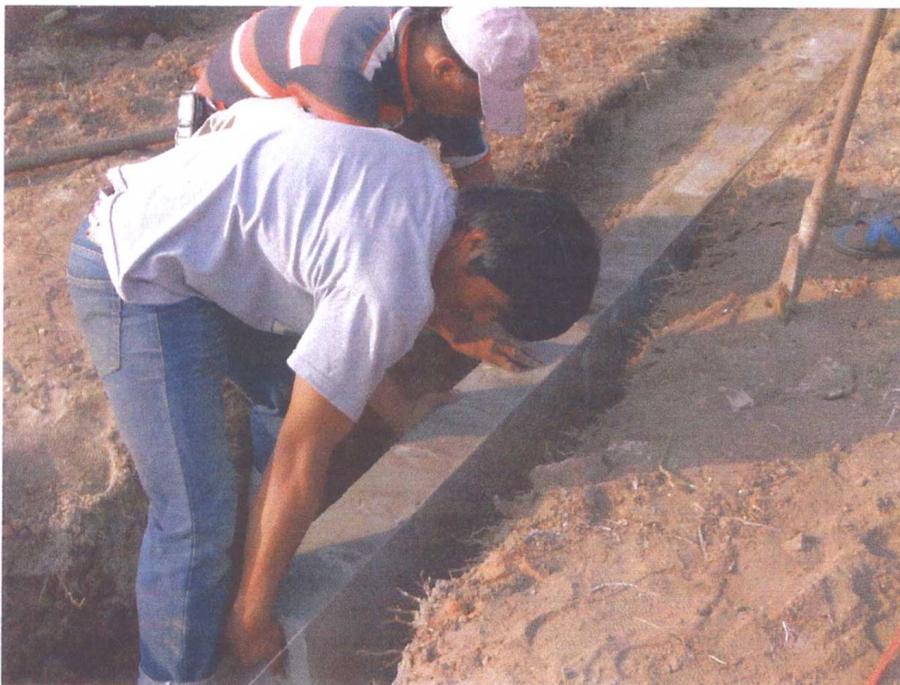
สภาพการดำเนินการก่อสร้างพื้นทางเท้าและที่จอดรถตามพื้นที่ที่กำหนดไว้ในรายการ โดยยึดรูปแบบ มาตรฐานงานองค์ประกอบภูมิทัศน์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นหลัก

ดำเนินการปรับพื้นที่ก่อสร้างพื้นทางเท้าและที่จอดรถ

ขณะดำเนินการขุดวางคาน ค.ศ.ล.สำเร็จรูป

ขณะดำเนินการวางคาน ค.ศ.ล.สำเร็จรูป

ขณะดำเนินการวางคาน ค.ส.ล.สำเร็จรูป

ขณะดำเนินการปรับพื้นที่ด้วยทรายหยาบบดอัดแน่น

ขณะดำเนินการปรับพื้นที่ด้วยหินเกล็ดบดอัดแน่นพื้นที่จราจร

ขณะดำเนินการก่อสร้างขอบทางเท้าด้วยอิฐ บปค.ใหญ่

ขณะดำเนินการปูพื้นบล็อกหญ้าทางเท้า

ขณะดำเนินการเทพื้นแอสฟัลท์พื้นที่จอดรถ

ขณะดำเนินการเทพื้นแอสฟัลท์และบดอัดแน่นพื้นที่จอดรถ

สภาพหลังการเทพื้นแอสฟัลท์พื้นที่จอดรถ

สภาพหลังการก่อสร้างพื้นทางเท้าและที่จอดรถ

๔. งานป้ายและสาธารณูปโภค

สภาพการสร้างและติดตั้งป้ายและสาธารณูปโภค ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ในแบบ โดยยึดรูปแบบมาตรฐานงานองค์ประกอบภูมิทัศน์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นหลัก

สรุปรายการป้ายและสาธารณูปโภคที่ต้องสร้างขึ้นใหม่มีดังต่อไปนี้

-ป้ายชื่อโบราณสถาน(LA 1.1)

จำนวน ๑ ชุด

ขณะดำเนินการสร้างฐานป้ายชื่อโบราณสถาน

ขณะดำเนินการก่อสร้างฐานป้ายชื่อ โบราณสถาน

โครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อ โบราณสถาน

-ซุ้มป้ายบรรยายขนาดใหญ่(LA 1.2)

จำนวน ๑ ชุด

ขณะดำเนินการสร้างซุ้มป้ายบรรยายขนาดใหญ่

ขณะดำเนินการสร้างซุ้มป้ายบรรยายขนาดใหญ่

ซุ้ม โครงสร้าง ไม้และแผ่นป้ายบรรยายขนาดใหญ่

-ป้ายบรรยายขนาดเล็ก(LA 1.4)

จำนวน ๒ ชุด

ขณะดำเนินการสร้างฐานป้ายบรรยายขนาดเล็ก

ขณะดำเนินการติดตั้งโครงสร้างเหล็กป้ายบรรยายขนาดเล็ก

ขณะดำเนินการติดตั้งโครงสร้างเหล็กป้ายบรรยายขนาดเล็ก

โครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายบรรยายขนาดเล็ก

-ป้ายที่จอตรง(LA 1.7)

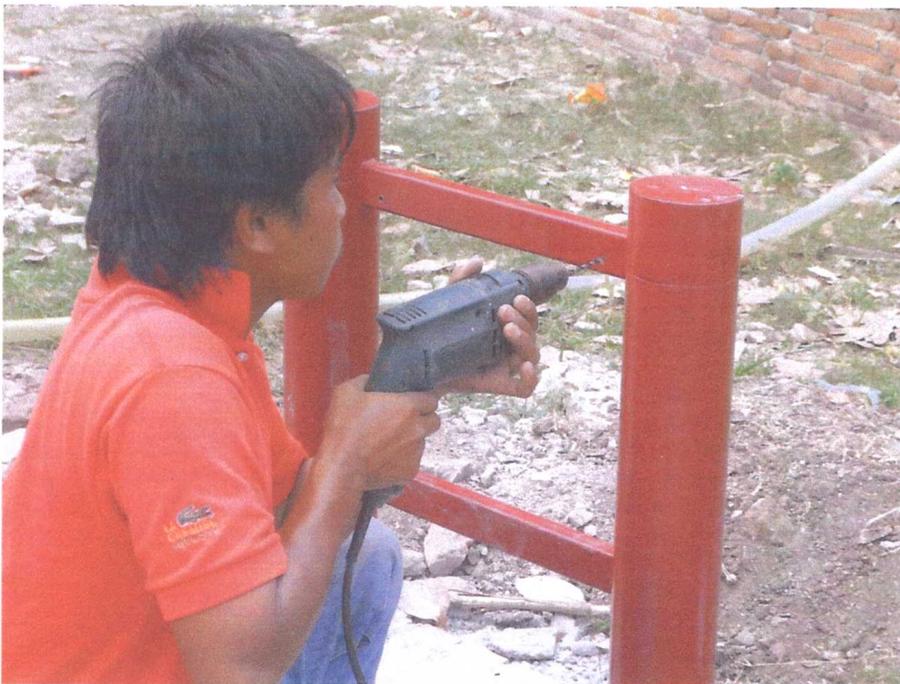
จำนวน ๑ ชุด

ขณะดำเนินการสร้างฐานป้ายที่จอตรง

ขณะดำเนินการติดตั้ง โครงเหล็กป้ายที่จอดรถ

ขณะดำเนินการติดตั้ง โครงเหล็กป้ายที่จอดรถ

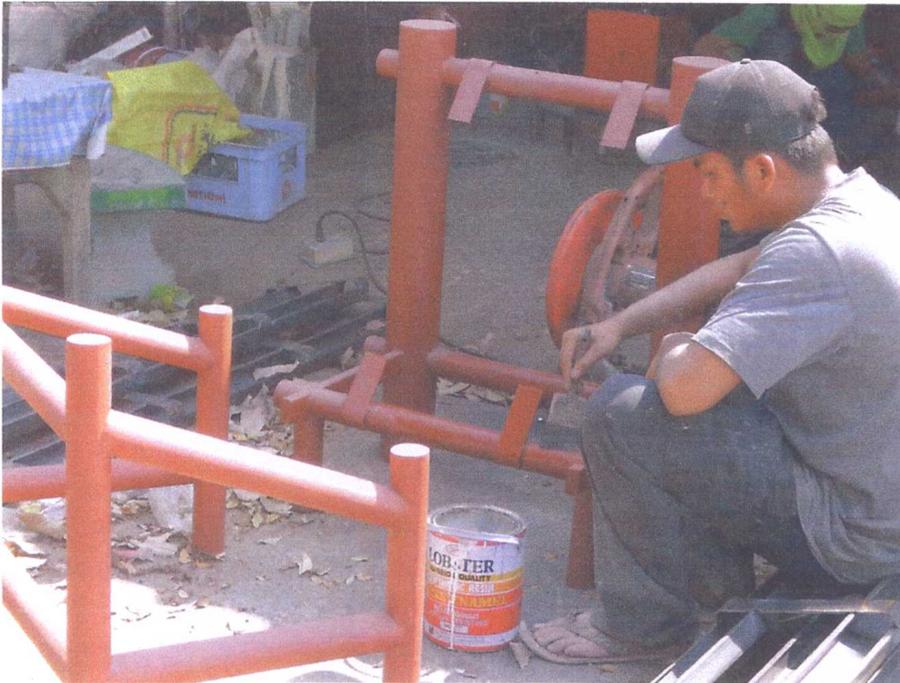
ขณะดำเนินการติดตั้งฐานบัวป้ายที่จอดรถ

โครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายที่จอดรถ

-ที่จอดรถจักรยาน(LA 12.1)

จำนวน ๔ ชุด

ขณะดำเนินการสร้าง โครงเหล็กที่จอดรถจักรยาน

ขณะดำเนินการติดตั้ง โครงเหล็กที่จอดรถจักรยาน

โครงเหล็กที่จอดรถจักรยาน

๕. งานพิเศษอื่นๆ

สภาพการทำการตรวจสอบอาณาเขตของโบราณสถาน ก่อนทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขต โบราณสถาน โดยไม่ได้รับการอนุญาตจากกรมศิลปากร

สภาพก่อนทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขต โบราณสถาน

สภาพก่อนทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขตโบราณสถาน

ขณะทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขตโบราณสถาน

ขณะทำการรีดลอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้าเข้ามาในเขตโบราณสถาน

สภาพภายหลังการรีดลอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้าเข้ามาในเขตโบราณสถาน

บทที่ ๓

บทสรุป

โครงการฟื้นฟูโบราณสถานวัดโคกพระยาอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่ทางอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาได้ตั้งไว้ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความสวยงามแก่ผู้ที่ผ่านไปมา อีกทั้งยังเป็นการป้องกันน้ำท่วมขังภายในโบราณสถาน และเพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งในด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดีงานที่จัดทำได้ทำการวางผังรูปแบบให้กลมกลืนกับสภาพภูมิทัศน์เดิม ตลอดจนได้เพิ่มป้ายชื่อโบราณสถาน ชู่มป้ายบรรยายขนาดใหญ่ ป้ายบรรยายขนาดเล็ก ป้ายบอกทิศทางและป้ายที่จอดรถ สิ่งอำนวยความสะดวกเช่นการจัดบริเวณที่จอดรถที่สวยงามเป็นระเบียบ โดยการเทผิวพื้นแอสฟัลท์ติกและบล็อกทางเท้า ทำให้แลดูสวยงาม สะอาดและทำความสะอาดง่าย รวมถึงทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขต โบราณสถาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากรอีกด้วย สำหรับโครงการฟื้นฟูโบราณสถานทำการปรับปรุงใหม่นี้เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่โบราณสถานในแง่ของความรู้สึกสะอาดตา ความเด่นสง่าของโบราณสถาน ซึ่งแต่เดิมรอบบริเวณเป็นพื้นที่รกคูไม่เป็นระเบียบ ประชาชนก็สามารถทำกิจกรรมรอบบริเวณ โบราณสถานมากขึ้น

ทั้งนี้หวังว่าการจัดทำโครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยในครั้งนี้จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนที่มาท่องเที่ยวภายใน โบราณสถาน ทั้งในด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยและด้านประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ ภายใน โบราณสถานต่อไป

ภาคผนวก

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

วัดโคกพระยา

๑. หลักการและเหตุผล

โบราณสถานในความควบคุมดูแลของกรมศิลปากรนั้น นอกจากจะชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลาแล้ว ยังได้ผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆทั้งจากภัยธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์มาหลายครั้งหลายครา ในส่วนของภัยจากน้ำมือมนุษย์นั้น กรมศิลปากรได้ออกมาตรการควบคุมและป้องกันไว้อย่างเข้มงวดแล้ว แต่ในส่วนของภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น ถึงแม้ว่าจะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก แต่ก็ทำให้เกิดความเสียหายแก่โบราณสถานอย่างมาก

สำหรับโบราณสถานในความดูแลของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่ร้างแห่งนั้น ภัยธรรมชาติที่มักเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งนั้นคืออุทกภัย เนื่องมาจากภูมิประเทศของเกาะเมืองอยุธยานั้นมีแม่น้ำสามสายล้อมรอบและมีคูคลองอยู่มากมาย ทุกครั้งที่น้ำเหนือไหลบ่าลงมามาก โบราณสถานบริเวณรอบเกาะเมืองก็จะประสบกับอุทกภัยทุกครั้ง โดยเฉพาะเหตุการณ์อุทกภัยเมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ผ่านมาซึ่งถือเป็นอุทกภัยครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่จังหวัดภาคกลางของประเทศไทย รวมถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งทางอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาก็ได้ดำเนินการเฉพาะหน้าด้วยการป้องกันและควบคุมน้ำไม่ให้เข้าสู่ภายในโบราณสถาน อย่างไรก็ตามโบราณสถานบางแห่งก็ยังคงประสบปัญหาน้ำท่วมขังและการหลุดตัวจากน้ำได้ดินอยู่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังนั้นเมื่อผ่านพ้นเหตุอุทกภัยและระดับน้ำลดลงไปจากโบราณสถานแล้ว อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงได้ทำการสำรวจความเสียหายของโบราณสถาน เพื่อที่จะดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงการวางแผนการป้องกันอุทกภัยอย่างยั่งยืน เพื่อรับมือกับเหตุอุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งในภายภาคหน้า

๒. ตำแหน่งที่ตั้ง

วัดโคกพระยาตั้งอยู่ภายนอกพื้นที่เกาะเมืองด้านทิศเหนือ อยู่ทางด้านทิศเหนือของวัดหัสดาวาส และทางทิศใต้ของวัดตะไกร

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๓. ประวัติและความสำคัญ

วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับประวัติการก่อสร้าง แต่ปรากฏอยู่หลายครั้งในพระราชพงศาวดาร โดยวัดนี้เป็นที่ประหารชีวิตเจ้านายชั้นสูงที่ต้องคดีการเมืองหลายพระองค์ ซึ่งสอดคล้องกับตำแหน่งของวัดที่อยู่ทางด้านหลังของวัด"หน้าพระเมรุ" จึงเชื่อว่าวัดนี้น่าจะอยู่ในบริเวณที่ใช้เป็นที่ตั้งพระเมรุของเจ้านายอยุธยามาก่อน

ภายในวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังบนฐานยกสูงคล้ายกับเจดีย์ทรงระฆังแบบล้านนา เป็นประธานหลักของวัด มีวิหารอยู่ทางด้านหน้า ด้านหน้าสุดของวัด(ทิศตะวันออก) มีการสร้างเจดีย์รายที่เป็นเจดีย์ทรงเครื่องและเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองเป็นจำนวนมาก เชื่อว่าน่าจะสร้างเพื่ออุทิศให้แก่เจ้านายที่ถูกประหารชีวิตที่นี่ จากการวิเคราะห์รูปแบบของเจดีย์ประธานและเจดีย์ราย เชื่อว่าวัดนี้น่าจะสร้างในช่วงอยุธยาตอนกลาง

๔. สภาพปัจจุบัน

วัดโคกพระยาได้รับการขุดแต่งทางโบราณคดี และบูรณะ รวมถึงประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานแล้วโดยกรมศิลปากร

สภาพโบราณสถานและสภาพภูมิทัศน์ ภายหลังจากน้ำท่วมซึ่งเป็นระยะเวลาานกว่าสองเดือนเศษ ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมซึ่งอยู่ที่มีความสูงประมาณ ๐.๘๐ เมตร โดยรายการความเสียหายมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. โบราณสถานเกิดคราบฝุ่นเกาะอยู่ที่ผิวอิฐเป็นความสูงจากระดับดินเฉลี่ยประมาณ ๐.๘๐ เมตร สาเหตุเนื่องมาจากตะกอนฝุ่นที่พัดพามากับน้ำที่ได้ท่วมซึ่งเป็นเวลานาน
๒. ต้นหญ้า ทั้งภายในเขตโบราณสถานและบริเวณริมคลองรอบเมืองตายเป็นวงน้ำท่วม
๓. ชาวบ้านยังได้มาสร้างที่พักอาศัยล้ำเข้ามาในเขตวัด ซึ่งเป็นการทำลายทัศนียภาพให้แก่โบราณสถาน

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. แนวทางการบูรณะและฟื้นฟูโบราณสถาน

วัดโคกพระยาตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ลึกเข้าไปในซอย ห่างไปจากถนนใหญ่ ที่ตั้งที่ค่อนข้างลับตาทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้สังเกตเห็น ดังนั้นจึงควรจัดทำป้ายบอกทางให้นักท่องเที่ยวสังเกตเห็นได้ง่าย เช่นเดียวกับป้ายชื่อ, ป้ายบรรยายและสาธารณูปโภคอื่นๆที่ควรจัดไว้รองรับผู้มาเที่ยวชม นอกจากนั้นจะต้องเร่งดำเนินการกับชาวบ้านที่ได้ก่อสร้างอาคารรุกล้ำเข้ามาในเขตโบราณสถานอีกด้วย

๖. รายละเอียดการบูรณะและฟื้นฟูโบราณสถาน

๖.๑ งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช(CL = Cleaning)

CL1) ให้กำจัดวัชพืชโดยตัดหรือถอนรากไม้ที่ฝังในชั้นอิฐออกให้หมด หากจำเป็นต้องรื้อชั้นอิฐบางส่วนออกเพื่อถอนราก ต้องทำด้วยความระมัดระวังเท่าที่จำเป็นเท่านั้น อันอยู่ในดุลพินิจของวิศวกรหรือกรรมการตรวจการจ้าง ก่อนลงมือปฏิบัติงานต้องได้รับความเห็นชอบจากสถาปนิก วิศวกรหรือกรรมการตรวจการจ้าง

CL2) ให้ทำความสะอาดผิวปูนฉาบและผิวอิฐเดิมทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในบริเวณที่มีคราบฝุ่นเกาะติดระดับน้ำท่วม(ที่ระดับความสูงประมาณ ๐.๘๐ เมตร) ด้วยการเช็ดพร้อมทั้งขัดล้างโดยใช้แปรงขนอ่อนแปรงเบาๆ แล้วล้างด้วยน้ำจนสะอาดและทิ้งไว้ให้แห้งสนิท

CL3) ให้ทำความสะอาดและเก็บกวาดกำจัดเศษขยะภายในพื้นที่โบราณสถาน

๖.๒ งานวัสดุพืชพันธุ์(PL = Planting)

PL1) โถปรับพื้นที่เพื่อปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ (หญ้าพื้นเมืองในพื้นที่) ในบริเวณที่กำหนด พร้อมทั้งโรยปุ๋ยและดินปลูกก่อนทำการดูแลรักษาโดยผู้รับจ้างต่อไปอีกเป็นเวลาอย่างน้อย ๓๐ วัน จนกว่าหญ้าจะขึ้นสมบูรณ์

PL2) ปลูกไม้ยืนต้นเช่น ลั่นทมดอกสีขาวยาว ในบริเวณที่กำหนด โดยต้องทำการปรับระดับพื้นที่ก่อน แล้วจึงนำทรายมาปรับระดับอีกครั้ง พร้อมทั้งโรยปุ๋ยและดินปลูกก่อนทำการปลูก โดยผู้รับจ้างจะต้องได้รับการดูแลรักษาจากผู้รับจ้างต่อไปอีกเป็นเวลา ๔ เดือน นับจากส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากเกิดความเสียหาย หรือชำรุดทรุดโทรม ในระหว่างนี้ผู้รับจ้างจะต้องนำเอาต้นไม้มาเปลี่ยนทันที

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๖.๓ งานก่อสร้างพื้นทางเดิน(PA = Pavement)

PA1) ให้ดำเนินการก่อสร้างพื้นทางเท้าและที่จอดรถ ตามพื้นที่ที่กำหนดไว้ในรายการ โดยยึดรูปแบบมาตรฐานงานองค์ประกอบภูมิทัศน์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา(LA 2.5, LA 2.13) เป็นหลัก

๖.๔ งานป้ายและสาธารณูปโภค(SN = Signage and Site Materials)

SN1) สร้างและติดตั้งป้ายและสาธารณูปโภค ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ในแบบ โดยยึดรูปแบบมาตรฐานงานองค์ประกอบภูมิทัศน์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นหลัก โดยแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียดบางอย่างดังต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ทำแผ่นป้ายให้เปลี่ยนจากแผ่นอลูมิเนียมเป็นแผ่นเหล็กชุบ Zinc โดยใช้เทคนิคการทำสีรองพื้นและติดสติ๊กเกอร์ในส่วนที่เป็นภาพและตัวอักษร และให้ยึดกับโครงป้ายด้วยนอตสแตนเลส และกาวติดโลหะอย่างแน่นหนา
๒. โครงสร้างป้ายในส่วนที่เป็นไม้ทั้งหมด ให้ทำการทาสีน้ำมันป้องกันปลวกชนิดใสและสีรองพื้นไม้ อลูมิเนียมเพื่อป้องกันเชื้อรา ก่อนการทาสีทับหน้าด้วยสีน้ำอะคริลิก ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้ใช้ของไอซีไอ หรือที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า อย่างน้อย ๓ ชั้น
๓. โครงสร้างป้ายในส่วนที่เป็นโลหะทั้งหมด ให้ทำการทาสีรองพื้นโลหะกันสนิม อย่างน้อย ๒ เที้ยว และทาสีทับหน้าด้วยสีน้ำมันอย่างน้อย ๒ เที้ยว ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้ใช้ของไอซีไอ หรือที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า อย่างน้อย ๓ ชั้น

ทั้งนี้ก่อนทำการติดตั้งป้ายผู้รับจ้างต้องแจ้งแก่ทางอุทยานฯ เพื่อยืนยันตำแหน่งป้ายอีกครั้งหนึ่ง โดยในส่วนขอข้อมูลรายละเอียดของป้ายให้ผู้รับจ้างสอบถามและประสานงานกับฝ่ายวิชาการของอุทยานฯ

สรุปรายการป้ายและสาธารณูปโภคที่ต้องสร้างขึ้นใหม่มีดังต่อไปนี้

๑) ป้ายชื่อโบราณสถาน(LA 1.1)	จำนวน ๑ ชุด
๒) ชุ่มป้ายบรรยายขนาดใหญ่(LA 1.2)	จำนวน ๑ ชุด
๓) ป้ายบรรยายขนาดเล็ก(LA 1.4)	จำนวน ๒ ชุด
๔) ป้ายบอกทิศทาง(LA 1.6)	จำนวน ๑ ชุด

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๕) บ้ายที่จอดรถ(LA 1.7)

จำนวน ๑ ชุด

๖) ที่จอดรถจักรยาน(LA 12.1)

จำนวน ๔ ชุด

๖.๕ งานพิเศษอื่น ๆ (EX = Extra)

EX1) ให้ทำการตรวจสอบอาณาเขตของโบราณสถาน ก่อนทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขตโบราณสถานโดยไม่ได้รับการอนุญาตจากกรมศิลปากร ยกเว้นกรณีที่ไม่ชัดเจนหรือเกิดข้อพิพาทหรือต้องมีการชดเชยค่าเสียหาย ให้อยู่ในดุลยพินิจและการตัดสินใจของทางอุทยานฯ ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ

๗. หลักการทั่วไปในการดำเนินการบูรณะ

๗.๑ เนื่องจากโบราณสถานที่จะดำเนินการบูรณะเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญระดับชาติ ดังนั้นผู้รับจ้างต้องจัดหาช่างฝีมือดี และมีความชำนาญตรงกับหน้าที่ของงานแต่ละส่วน แต่ละประเภทที่จำเป็น และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

๗.๒ ผู้รับจ้างจะต้องตรวจสอบแบบ รายการประกอบแบบและบริเวณสถานที่ที่จะดำเนินการและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และแบบโดยละเอียด สอบถามข้อสงสัยและปัญหาต่างๆให้ชัดเจน เมื่อลงนามในสัญญาว่าจ้างแล้วยอมรับว่า ผู้รับจ้างเข้าใจความหมายและรายละเอียดของแบบและรายการประกอบแบบโดยชัดเจนแล้ว ถ้ามีปัญหาข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง จะถือเอาคำวินิจฉัยตัดสินของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการก่อสร้าง ความถูกต้องในวิชาช่าง และความเหมาะสมเป็นข้อยุติ และผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามการชี้แจง รายละเอียดขณะพาดูสถานที่ โดยการเห็นรับทราบในเอกสารข้อชี้แจงเพิ่มเติม ถือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของรูปแบบและรายการก่อสร้างด้วย

๗.๓ ผู้รับจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการก่อสร้างจะต้องทำการก่อสร้างให้เป็นไปตามรายละเอียดต่างๆในรูปแบบและรายการประกอบแบบที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งคู่สัญญาได้ลงนามโดยให้ช่างฝีมือที่ได้มาตรฐานการก่อสร้างในแต่ละส่วน แต่ละสาขา ผู้ว่าจ้างมีสิทธิ์ที่จะสั่งให้รื้อถอนเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากพิจารณาแล้วเห็นว่างานที่ทำอยู่ไม่ได้เป็นไปตามหลักการก่อสร้างที่ดีและได้มาตรฐาน ผู้รับจ้างจะต้องยินยอมเปลี่ยนแปลงให้ใหม่โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

๗.๔ ระยะเวลาหรือขนาดในแบบให้ถือตัวเลขเป็นสำคัญ

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๗.๕ เมื่อมีปัญหาที่ขัดแย้งกัน หรือไม่มีรายละเอียดชัดเจนที่จะทำการก่อสร้างได้ ให้ผู้รับจ้างแจ้งให้สถาปนิกผู้ออกแบบหรือผู้แทนทราบ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบหรือคำวินิจฉัยให้ถูกต้องหรือเพื่อจัดทำรายละเอียดสำหรับการก่อสร้างเพิ่มเติม โดยถือเอาแบบรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับก่อสร้างนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาด้วย ทั้งนี้ ผู้รับจ้างจะต้องไม่ดำเนินการไปก่อนที่ผู้ว่าจ้างจะให้ความเห็นชอบหรือวินิจฉัยชี้ขาด หากผู้รับจ้างดำเนินการไปโดยพลการและเกิดความผิดพลาดขึ้น จะต้องทำการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามคำวินิจฉัย

๗.๖ ก่อนที่ผู้รับจ้างจะลงมือดำเนินการก่อสร้าง จะต้องแจ้งให้ผู้ว่าจ้างได้ทราบเพื่อจัดหาผู้คุมงานหรือผู้แทนผู้ว่าจ้างมาดูแลรับผิดชอบงานก่อสร้างได้

๗.๗ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิ์ที่จะขอเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือลดลงได้ ในกรณีที่มีการพบหลักฐานเพิ่มเติม หรือในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าจะทำให้งานที่ทำอยู่มีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้รับจ้างจะต้องยินดีปฏิบัติตาม แต่ถ้าหากว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือลดลงเป็นส่วนมากแล้ว จะมีการตกลงรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษร โดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย เพื่อเสนอขอเปลี่ยนแปลงและรายการ

๗.๘ วัสดุต่างๆที่ได้กำหนดไว้ในรูปแบบหรือรายการว่าให้ใช้คุณภาพเทียบเท่าได้ หากผู้รับจ้างจะใช้วัสดุที่มีคุณภาพเทียบเท่าแล้ว ต้องนำเสนอเพื่อให้ผู้ว่าจ้างได้วินิจฉัยเห็นชอบก่อนทุกครั้ง และถ้ามีความจำเป็นต้องนำไปทดสอบคุณภาพเทียบเท่าแล้ว ต้องนำเสนอให้ผู้ว่าจ้างได้วินิจฉัยเห็นชอบก่อนทุกครั้ง ซึ่งผู้ว่าจ้างต้องนำไปทดสอบที่สถาบันที่ผู้ว่าจ้างเห็นชอบ โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

๗.๙ ผู้รับจ้างจะต้องจัดวางสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการก่อสร้างให้เป็นระเบียบ ไม่เกะกะขวางทางสัญจร โดยเก็บรักษาให้วัสดุมีคุณสมบัติตามเดิมไม่ชำรุดเสียหายจะเกิดความไม่เหมาะสมสำหรับใช้ในการก่อสร้าง หากมีความจำเป็นต้องสร้างโรงเก็บวัสดุแล้ว ผู้รับจ้างต้องจัดทำโดยความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง และให้ปรึกษาเรื่องสถานที่ก่อสร้างโรงเก็บวัสดุกับผู้แทนของผู้ว่าจ้างก่อนลงมือดำเนินการ

๗.๑๐ ค่าใช้จ่ายต่างๆในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง เช่น ค่าประปา ไฟฟ้า การทดสอบต่างๆที่จำเป็น เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างจะต้องติดต่อและรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่าย ยกเว้นแต่จะได้มีการตกลงกันไว้ก่อนเป็นลายลักษณ์อักษร

๗.๑๑ ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง โดยมีให้เกิดความเสียหายแก่อาคารหรือทรัพย์สินในบริเวณข้างเคียง เช่น อาคารข้างเคียง รั้ว ถนน ทางเท้า ฯลฯ ที่มีอยู่เดิมในบริเวณที่จะทำการ

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ก่อสร้างและมิได้มีความเสียหายอยู่ก่อน หากผู้รับจ้างทำความเสียหายใดๆเกิดขึ้นแล้วจะต้องดำเนินการซ่อมแซมส่วนที่เสียหายให้คงสภาพเดิม โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง และให้ดำเนินการให้เสร็จก่อนการส่งมอบงานงวดสุดท้าย

๗.๑๒ หลังการส่งมอบงานแล้ว ในระยะเวลาประกัน ๑ ปี ถ้ามีความเสียหายใดๆเกิดขึ้นแก่โบราณสถานอันเนื่องมาจากสาเหตุความผิดพลาด ความไม่รอบคอบของผู้รับจ้างในการดำเนินการแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องทำการซ่อมแซมโบราณสถาน โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

๗.๑๓ ก่อนการดำเนินงานและในระหว่างการปฏิบัติงาน ผู้รับจ้างจะต้องถ่ายภาพเก็บรายละเอียดทุกชั้นตอน ด้วยภาพถ่ายดิจิทัลความละเอียดอย่างน้อย ๒ ล้านพิกเซล ภาพถ่ายเหล่านี้จะต้องพร้อมนำเสนอผู้ควบคุมงานหรือผู้ออกแบบตรวจสอบได้ตลอดเวลา รวมทั้งจะต้องเก็บไว้ประกอบรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องนำส่งผู้ว่าจ้างตามที่กำหนด

๗.๑๔ ในระหว่างปฏิบัติงาน หากเกิดความเสียหายใดๆซึ่งเกี่ยวกับทรัพย์สิน ไม่ว่าจะทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในรูปแบบรายการที่ผู้ว่าจ้างจะต้องทำหรือไม่ก็ตาม ผู้รับจ้างจะต้องชดเชยค่าเสียหายนั้นๆแก่ผู้ว่าจ้าง

๗.๑๕ ผู้ว่าจ้างหรือผู้ควบคุมงานมีสิทธิ์ที่จะห้ามช่างหรือคนงานของผู้รับจ้างคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนไม่ให้มาปฏิบัติงานได้ หากว่าเป็นผลเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างหรือประพฤติไม่ติดต่อผู้ควบคุมงาน

๗.๑๖ ผู้รับจ้างจะต้องแต่งตั้งหัวหน้างานอยู่ประจำ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานฝ่ายผู้ว่าจ้างจะได้สั่งงานได้สะดวก และให้ถือว่าหัวหน้างานได้รับรู้ในเรื่องที่สั่งนั้นแทนผู้รับจ้าง

๗.๑๗ ผู้ว่าจ้างจะต้องตรวจสอบสภาพโครงสร้างโบราณสถานก่อนลงมือปฏิบัติงาน ส่วนของโบราณสถานที่ชำรุดหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายระหว่างปฏิบัติงาน ให้ผู้รับจ้างจัดทำค้ำยันและอุปกรณ์ป้องกันโครงสร้างส่วนนั้นให้อยู่ในสภาพปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงาน กรณีที่เกิดอันตรายระหว่างปฏิบัติงานไม่ว่าจะเนื่องจากความชำรุดของโบราณสถาน ความบกพร่องของอุปกรณ์ ความประมาทของคนงาน ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายนั้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๗.๑๘ การทำโครงสร้างนั่งร้าน(ถ้ามี) ผู้รับจ้างจะต้องทำให้มั่นคงแข็งแรงและสามารถให้เจ้าหน้าที่ของฝ่ายผู้ว่าจ้างขึ้นไปตรวจงานหรือปฏิบัติงานได้สะดวกและปลอดภัย

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๗.๑๙ ให้ทำการป้องกันวัสดุ อุปกรณ์ของเดิมที่ติดกับกับโบราณสถานหรือที่เป็นส่วนประดับโบราณสถาน โดนการหาวัสดุแข็งแรงมาปิดคลุม หรือถอดเก็บรักษา ซึ่งจะต้องทำบัญชีแสดงที่มาของวัสดุ นั้น

๗.๒๐ เมื่อผู้รับจ้างจะส่งมอบงานงวดสุดท้ายจะต้องทำความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติงานและบริเวณใกล้เคียงให้เรียบร้อยก่อนส่งมอบงาน

๗.๒๑ ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานครบถ้วน ตั้งแต่เริ่มตรวจสอบสถานที่จนส่งมอบงานของแต่ละแหล่งที่ได้ดำเนินการ โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ควบคุมงาน และนำเสนอผู้ว่าจ้างและคณะกรรมการตรวจสอบ ก่อนส่งมอบงานงวดสุดท้าย ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และจะต้องนำส่งรายงานเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ เป็นต้นฉบับพร้อมซีดีรอมบันทึกข้อมูล และรูปถ่ายในการดำเนินงานจำนวน ๒๐ ชุด อย่างช้าภายในวันส่งมอบงานงวดสุดท้าย

สัญญาจ้าง

สัญญาจ้างเลขที่ ๑๘/๒๕๕๑

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ตำบล/แขวง ประตูลัย อำเภอ/เขต พระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

เมื่อวันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ระหว่าง กรมศิลปากร

โดย นายสุวิทย์ ชัยมงคล ผู้อำนวยการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้รับมอบอำนาจ

จากอธิบดีกรมศิลปากร ตามคำสั่งกรมศิลปากร ที่ ๘๑๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ว่าจ้าง" ฝ่ายหนึ่งกับ กิจกรรมร่วมค้า บูริดา - จันบำรุง

มีพนักงานอยู่เลขที่ ๖/๑๓ หมู่ ๙ ถนน ตำบล/แขวง ประตูลัย

อำเภอ/เขต พระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โดย นางสาวกัญญาวิวี ธนเกียรติภิญโญ

ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจของ กิจกรรมร่วมค้า บูริดา - จันบำรุง ลงวันที่

๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับจ้าง" อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อตกลงว่าจ้าง

ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างทำงาน บูรณะวัดโคกพระยา (อนุรักษโบราณสถาน

วัดโคกพระยา) ณ วัดโคกพระยา ตำบล/แขวง คลองสระบัว อำเภอ/เขต พระนครศรีอยุธยา

จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา

ผู้รับจ้างตกลงที่จะจัดหาแรงงานและวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ

ชนิดดีเพื่อใช้ในการงานจ้างตามสัญญานี้

/ข้อ ๒ เอกสาร.....

Handwritten signature of the contractor

(ลงชื่อ) [Signature]

ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ)

ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) [Signature]

พยาน (ลงชื่อ)

พยาน

ข้อ ๒ เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

๒.๑	ผนวก	รายการประกอบแบบและรายละเอียด	จำนวน	๘	หน้า
๒.๒	ผนวก	ผังรูปแบบ	จำนวน	๑๒	หน้า
๒.๓	ผนวก	ใบเสนอราคา	จำนวน	๒	หน้า
๒.๔	ผนวก	บัญชีรายการก่อสร้างหรือใบแจ้งปริมาณงานและราคา	จำนวน	๒	หน้า
๒.๕	ผนวก	รายละเอียดแบ่งงวดงาน	จำนวน	๑	หน้า
๒.๖	ผนวก	รายละเอียดการที่สถานที่และรับฟังรายละเอียดเพิ่มเติม	จำนวน	๒	หน้า

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้ บังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

ข้อ ๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา

ในขณะทำสัญญานี้ ผู้รับจ้างได้นำหลักประกันเป็น เงินสด ตามใบเสร็จรับเงินของกรมศิลปากร

เล่มที่ ๖๐๙๖ เลขที่ ๒๕ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

เป็นจำนวนเงิน ๓๔,๓๐๐ - บาท (สามหมื่นสี่พันสามร้อยบาทถ้วน)

มามอบให้แก่ผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้

หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้เมื่อผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญานี้แล้ว

ข้อ ๔ ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่าย และผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างเป็น จำนวนเงิน ๖๘๖,๐๐๐ - บาท

(หกแสนแปดหมื่นหกพันบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๔๔,๘๗๘.๕๐ บาท

ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๒๗๔,๕๐๐ - บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นสี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน)

เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช, งานวัสดุพืชพันธุ์ และงานก่อสร้างพื้นทางเดินให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑

(ลงชื่อ) .....

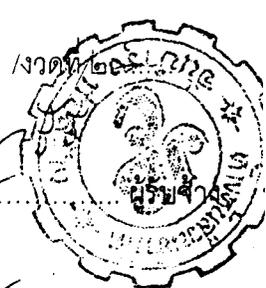
m.

ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) .....

กนก

(ลงชื่อ) .....

all

พยาน

(ลงชื่อ) .....

กนก. ๒๕๕๐

พยาน

เล่มที่ 6096

เลขที่ 25

ใบเสร็จรับเงิน

ในราชการกรม ศุลกากร

ที่ทำการ ต.มหาพรต พระนคร ๑๐๕/๕๓

วันที่ ๗ เดือน ธ.ค. พ.ศ. ๕๐

ได้รับเงินจาก กิจการร่วมค้า มริตา - จันทารง

ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน
เงินชำระคืนส่วนราชการของกรมในภาค ส.ก.ท	34,300 -
จัดโดยทาง: <u>ที่ ๑๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๕ ธ.ค. ๕๐</u>	
รวม บาท	34,300 -

ตามหนังสือ ส.ก.ท. ส.ก.ท. ส.ก.ท. ส.ก.ท. ส.ก.ท. -
ไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ) กมล. วัฒน ผู้รับเงิน

(ตำแหน่ง) นางแสงเดือน นิลปัทมกมล
เจ้าพนักงานการเงิน และบัญชี

งวดที่ ๒ (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวนเงิน ๕๑๑,๖๐๐.- บาท (สี่แสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพัน หกร้อยบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานวัสดุพืชพันธุ์ งานไถและสาธารณูปโภค และงานพิเศษอื่น ๆ ทั้งหมดให้แล้วเสร็จเรียบร้อยตามสัญญา รวมทั้งทำสถานที่ก่อสร้างให้สะอาดเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑

การจ่ายเงินตามเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างจะโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้รับจ้าง ชื่อธนาคาร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขา อุทัย ชื่อบัญชี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปุริตลาอุธยา เลขที่บัญชี ๗๐๓ - ๒ - ๕๙๖๖๙ - ๘ ทั้งนี้ ผู้รับจ้างตกลงเป็นผู้รับภาระเงินค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการอื่นใดเกี่ยวกับการโอนที่ธนาคารเรียกเก็บ และยินยอมให้มีการหักเงินดังกล่าวจากจำนวนเงินโอนในงวดนั้น ๆ

ข้อ ๕ ก. กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในกำหนด ๗ วัน นับถัดจากวันได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว นั้น

ถ้ามิได้เสนอแผนงาน หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลาย หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ ลุล่วงไปได้ด้วย

การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

/ข้อ ๕ ข.....

.....
(ลงชื่อ) .....

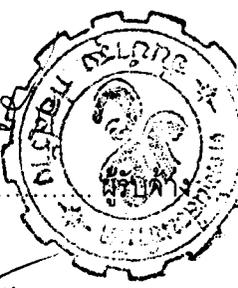

ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) .....

.....
(ลงชื่อ) .....

พยาน (ลงชื่อ) .....

.....
พยาน

พยาน

ข้อ ๕ ข. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๑๒ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐.

และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายในวันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลา หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่า ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลายหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ ล่วงไปได้ด้วย

การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

ข้อ ๖ ความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง

เมื่องานแล้วเสร็จบริบูรณ์และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้าง หรือจากผู้รับจ้างรายใหม่ ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๕ หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นจากงานจ้างนี้ภายในกำหนด - ปี ๖ เดือน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ซึ่งความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายนั้น เกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง อันเกิดจากการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง หรือทำไว้ไม่เรียบร้อย หรือทำไม่ถูกต้องตามมาตรฐานแห่งหลักวิชาการผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า โดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องออกเงินใด ๆ ในการนี้ทั้งสิ้น หากผู้รับจ้างบิดพลิ้วไม่กระทำการดังกล่าวภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้างหรือไม่ทำการแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนด ให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเอง หรือจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นโดยผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

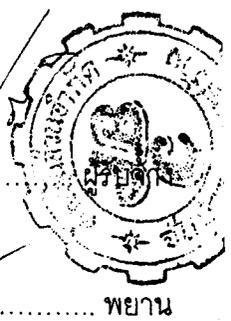
/ข้อ ๗.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... พยาน

ข้อ ๑๐ การจ่ายเงินแก่ลูกจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องจ่ายเงินแก่ลูกจ้างที่ผู้รับจ้างได้จ้างมาในอัตรา และตามกำหนดเวลาที่ผู้รับจ้างได้ตกลงหรือทำสัญญาไว้ต่อลูกจ้างดังกล่าว

ถ้าผู้รับจ้างไม่จ่ายเงินค่าจ้างหรือค่าทดแทนอื่นใดแก่ลูกจ้างดังกล่าวในวรรคแรก ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะเอาเงินค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างมาจ่ายให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างดังกล่าว และให้ถือว่าผู้ว่าจ้างได้จ่ายเงินจำนวนนั้นเป็นค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาแล้ว

ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีประกันภัยสำหรับลูกจ้างทุกคนที่จ้างมาทำงาน โดยให้ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบทั้งปวงของผู้รับจ้างรวมทั้งผู้รับจ้างช่วงอันหากจะพึงมี ในกรณีความเสียหายที่คิดค่าสินไหมทดแทนได้ตามกฎหมายซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุหรือภัยอันตรายใด ๆ ต่อลูกจ้างหรือบุคคลอื่นที่ผู้รับจ้างหรือผู้รับจ้างช่วงจ้างมาทำงาน ผู้รับจ้างจะต้องส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวพร้อมทั้งหลักฐานการชำระเบี้ยประกันให้แก่ผู้ว่าจ้างเมื่อผู้ว่าจ้างเรียกร้อง

ข้อ ๑๑ การตรวจงานจ้าง

ถ้าผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง กรรมการตรวจการจ้าง หรือกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษานั้น มีอำนาจเข้าไปตรวจการงานในโรงงานและสถานที่ที่กำลังก่อสร้างหรือที่กำลังทำงานได้ตลอดเวลา และผู้รับจ้างจะต้องอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการนั้นตามสมควร

การที่มีกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาทำให้ผู้รับจ้าง พ้นความรับผิดชอบตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใดไม่

ข้อ ๑๒ แบบรูปและรายการละเอียดคลาดเคลื่อน

ผู้รับจ้างจะต้องรับรองว่าได้ตรวจสอบและทำความเข้าใจในแบบรูปรายการละเอียด หรือใบแจ้งปริมาณงานโดยถี่ถ้วนแล้ว หากปรากฏว่าแบบรูปและรายการละเอียดหรือใบแจ้งปริมาณงานนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค ผู้รับจ้างตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งเพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์ โดยจะคิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างไม่ได้

/ข้อ ๑๓.....

(ลงชื่อ) .....

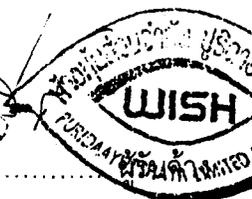
[Handwritten signature]

ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) .....

[Handwritten signature]

(ลงชื่อ) .....

[Handwritten signature]

พยาน

(ลงชื่อ) .....

[Handwritten signature]

พยาน

ข้อ ๑๓ การควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง

ผู้รับจ้างตกลงว่ากรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้ง มีอำนาจที่จะตรวจสอบและควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอน ซึ่งงานตามสัญญานี้หากผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตามกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษามีอำนาจที่จะสั่งให้หยุดกิจการนั้นชั่วคราวได้ ความล่าช้าในกรณีเช่นนี้ผู้รับจ้างจะถือเป็นเหตุขอขยายวันทำการออกไปมิได้

ข้อ ๑๔ งานพิเศษและการแก้ไขงาน

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้รับจ้างทำงานพิเศษซึ่งไม่ได้แสดงไว้ หรือรวมอยู่ในเอกสารสัญญา หากงานพิเศษนั้น ๆ อยู่ในขอบข่ายทั่วไปแห่งวัตถุประสงค์ของสัญญานี้ นอกจากนี้ผู้ว่าจ้างยังมีสิทธิสั่งให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแบบรูป และข้อกำหนดต่าง ๆ ในเอกสารสัญญานี้ด้วย โดยไม่ทำให้สัญญาเป็นโมฆะ แต่อย่างใด

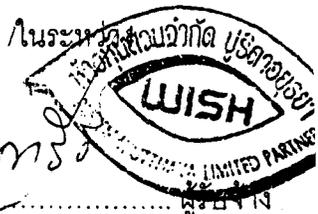
อัตราค่าจ้างหรือราคาที่กำหนดไว้ในสัญญานี้ให้กำหนดใช้สำหรับงานพิเศษ หรืองานที่เพิ่มเติมขึ้น หรือตัดทอนลงทั้งปวงตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง หากในสัญญาไม่ได้กำหนดไว้ถึงอัตราค่าจ้าง หรือราคาใด ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับงานพิเศษหรืองานที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างจะต้องตกลงกันที่จะกำหนดอัตรา หรือราคา รวมทั้งการขยายระยะเวลา (ถ้ามี) กันใหม่เพื่อความเหมาะสม ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ ผู้ว่าจ้างจะกำหนดอัตราจ้างหรือราคาตายตัวตามแต่ผู้ว่าจ้างจะเห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง แต่อาจสงวนสิทธิที่จะดำเนินการตามข้อ ๑๙ ต่อไปได้

ข้อ ๑๕ ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้ว่าจ้างยังมีได้ บอกละสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๖๙๖.- บาท และจะต้อง ชำระค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานในเมื่อผู้ว่าจ้างต้องจ่ายผู้ควบคุมงานอีกต่อหนึ่งเป็นจำนวนเงินวันละ ๒๐๐.- บาท นับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาหรือวันที่ผู้ว่าจ้างได้ขยายให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกจากนี้ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่า จำนวนค่าปรับ และค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน (ลงชื่อ) ..... พยาน

ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญา นั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติ ตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๖ ก็ได้และถ้าผู้ว่าจ้างได้แจ้งข้อ เรียกร้องไปยังผู้รับจ้าง เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้วผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้าง จนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ข้อ ๑๖ สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อ จนแล้วเสร็จได้ ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างทำงานนั้นต้องมีสิทธิใช้เครื่องใช้ในการก่อสร้างหรือในการทำงานสิ่งที่ สร้างขึ้นชั่วคราวสำหรับงานก่อสร้างหรือการทำงาน และวัสดุต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าจะต้องสงวนเอาไว้เพื่อการ ปฏิบัติงานตามสัญญาตามที่เห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าวผู้ว่าจ้างมีสิทธิริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วน ตามแต่ จะเห็นสมควร นอกจากนั้นผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการ ปฏิบัติงานและค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญา และค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี) ซึ่งผู้ว่าจ้างจะหักเอาจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใด ๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก็ได้

ข้อ ๑๗ การกำหนดค่าเสียหาย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจาก จำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้างหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตาม สัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับ และค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด

ข้อ ๑๘ การทำบริเวณก่อสร้างให้เรียบร้อย

ผู้รับจ้างจะต้องรักษาบริเวณสถานที่ปฏิบัติงานตามสัญญานี้ รวมทั้งโรงงาน หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ในการทำงานของผู้รับจ้าง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือของผู้รับจ้างช่วง ให้อยู่ในความปลอดภัย และ มีประสิทธิภาพในการใช้งานตลอดระยะเวลาการจ้าง และเมื่อทำงานเสร็จสิ้นแล้วจะต้องขนย้ายบรรดาเครื่องใช้ ในการทำงานจ้างรวมทั้งวัสดุ ชยะมูลฝอย และสิ่งก่อสร้างชั่วคราวต่าง ๆ (ถ้ามี) ทั้งจะต้องกลบเกลี่ยพื้นดินให้ เรียบร้อย เพื่อให้บริเวณทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สะอาด และใช้การได้ทันที

ข้อ ๑๙.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน

ผู้ว่าจ้าง

พยาน (ลงชื่อ)

พยาน (ลงชื่อ) ..... พยาน

ข้อ ๑๙ กรณีพิพาทและอนุญาโตตุลาการ

๑๙.๑ ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญาเกี่ยวกับข้อกำหนดแห่งสัญญานี้ หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญา และคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทนั้นต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาด

๑๙.๒ เว้นแต่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะเห็นพ้องกันให้อนุญาโตตุลาการคนเดียวเป็นผู้ชี้ขาดการระงับข้อพิพาทให้กระทำโดยอนุญาโตตุลาการ ๒ คน โดยคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะทำหนังสือแสดงเจตนาจะให้มีอนุญาโตตุลาการระงับข้อพิพาท และระบุชื่ออนุญาโตตุลาการคนที่ตนแต่งตั้งส่งไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจากนั้นภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งดังกล่าว คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับแจ้งจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สอง ถ้าอนุญาโตตุลาการทั้งสองคนดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติประนีประนอมระงับข้อพิพาทนั้นได้ ให้อนุญาโตตุลาการทั้งสองคนร่วมกันแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับจากวันที่ไม่ตกลงกัน ผู้ชี้ขาดดังกล่าวจะพิจารณาระงับข้อพิพาทต่อไป กระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้ถือตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการกระทรวงยุติธรรม โดยอนุโลม หรือตามข้อบังคับอื่นที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเห็นชอบ และให้กระทำในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๑๙.๓ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายตนหรือในกรณีที่อนุญาโตตุลาการทั้งสองคนไม่สามารถตกลงแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดได้ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายต่างมีสิทธิร้องขอต่อศาลแพ่งเพื่อแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดได้แล้วแต่กรณี

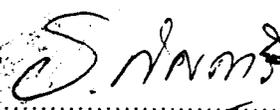
๑๙.๔ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือของอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดแล้วแต่กรณี ให้ถือเป็นเด็ดขาดและถึงที่สุดผูกพันคู่สัญญา

๑๙.๕ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายเป็นผู้รับภาระค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการฝ่ายตน และออกค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาฝ่ายละครั้ง ในกรณีที่มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือมีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาด ให้อนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดเป็นผู้กำหนดภาระค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือภาระค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดคนเดียวแล้วแต่กรณี

/ชื่อ ๒๐.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) .....

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... พยาน

ข้อ ๒๐ การขยายระยะเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดปกติหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งเหตุหรือเหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้ว่าจ้างทราบเพื่อขอขยายเวลาทำงานออกไปภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นสิ้นสุดลง

ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้สละสิทธิ์เรียกร้องในการที่จะขอขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือผู้ว่าจ้างทราบตั้งแต่วันที่ตน

การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่งอยู่ในดุลพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๑ การใช้เรือไทย

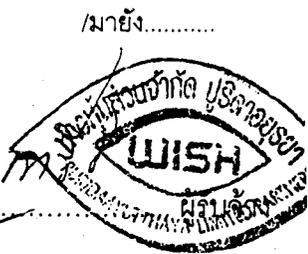
ในการปฏิบัติตามสัญญานี้ หากผู้รับจ้างจะต้องส่งหรือนำของเข้ามาจากต่างประเทศรวมทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ต้องนำเข้ามา เพื่อปฏิบัติงานตามสัญญาไม่ว่าผู้รับจ้างจะเป็นผู้นำของเข้ามาเองหรือนำเข้ามาโดยผ่านตัวแทนหรือบุคคลอื่นใด ถ้าสิ่งของนั้นต้องนำเข้ามาโดยทางเรือในเส้นทางเดินเรือที่มีเรือไทยเดินอยู่และสามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการให้สิ่งของดังกล่าวบรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศมายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ ก่อนบรรทุกของนั้นลงเรืออื่นที่มีใช้เรือไทย หรือเป็นของที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่นได้ ทั้งนี้ไม่ว่าการส่งหรือสั่งซื้อสิ่งของดังกล่าวจากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟไอบี , ซีเคฟอาร์ , ซีไอเอฟ หรือแบบอื่นใดที่มีเรือไทยเดินอยู่ และสามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการให้สิ่งของดังกล่าวบรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... พยาน

/มายัง.....

มายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ ก้อนบรรทุก
ของนั้นลงเรืออื่นที่มีสัญชาติไทย หรือเป็นของที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดย
เรืออื่นได้ ทั้งนี้ไม่ว่าการส่งหรือส่งชื่อสิ่งของดังกล่าวจากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟไอบี , ซีเอฟอาร์ , ซีไอเอฟ
หรือแบบอื่นใด

ในการส่งมอบงานตามสัญญาให้แก่ผู้ว่าจ้าง ถ้างานนั้นมีสิ่งของตามวรรคหนึ่ง ผู้รับจ้างจะต้อง
ส่งมอบใบตราส่ง (Bill of Lading) หรือสำเนาใบตราส่งสำหรับของนั้นซึ่งแสดงว่าได้บรรทุกมาโดยเรือไทย
หรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยให้แก่ผู้ว่าจ้างพร้อมกับการส่งมอบงานด้วย

ในกรณีที่สิ่งของดังกล่าวไม่ได้บรรทุกจากต่างประเทศมายังประเทศไทย โดยเรือไทยหรือเรือ
ที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทย ผู้รับจ้างต้องส่งมอบหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการพาณิชย์ให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้ หรือหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ
เนื่องจากการไม่บรรทุกของโดยเรือไทยตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์แล้วอย่างใดอย่างหนึ่ง
แก่ผู้ว่าจ้างด้วย

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ส่งมอบหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวในสองวรรคข้างต้น ให้แก่
ผู้ว่าจ้าง แต่จะขอส่งมอบงานดังกล่าวให้ผู้ว่าจ้างก่อน โดยยังไม่รับชำระเงินค่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิรับงาน
ดังกล่าวไว้ก่อน และชำระเงินค่าจ้างเมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติตามที่ต้องครบถ้วนดังกล่าวแล้วได้

ข้อ ๒๒ มาตรฐานฝีมือช่าง

ผู้รับจ้างตกลงเป็นเงื่อนไขสำคัญว่า ผู้รับจ้างจะต้องมีและใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ
ช่างจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม หรือผู้มีวุฒิปริญญา ปวช. ปวส. และ
ปวท. หรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รับรองให้เข้ารับราชการได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ .....
ของแต่ละสาขาช่าง แต่จะต้องมีช่างจำนวนอย่างน้อย ๑ คน ในแต่ละสาขาช่าง ดังต่อไปนี้

- ๒๒.๑ ช่างโยธา
- ๒๒.๒ ช่างปูน
- ๒๒.๓ ช่างไม้
- ๒๒.๔ ช่างศิลปกรรม
- ๒๒.๕ นักโบราณคดี

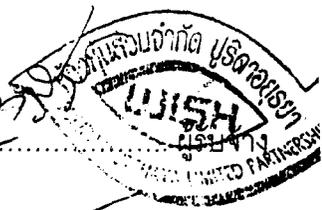
ผู้รับจ้าง.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... พยาน

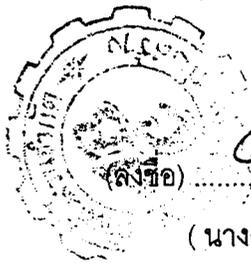

ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำบัญชีแสดงจำนวนช่างทั้งหมดโดยจำแนกตามแต่ละสาขาช่าง และระดับช่างพร้อมกับระบุรายชื่อช่างผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่าง หรือผู้มีวุฒิบัตรดังกล่าวในวรรคแรกนำมาแสดงพร้อมหลักฐานต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานก่อนเริ่มลงมือทำงานและพร้อมที่จะให้ผู้ว่าจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าจ้างตรวจสอบดูได้ตลอดเวลาการทำงานตามสัญญาของผู้รับจ้าง

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(นายสุวิทย์ ชัยมงคล)

(ลงชื่อ) .....

(นางสาวกัญญาวีร์ ธนเกียรติภิญโญ)

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(นางมณฑิรา จำนงทรง)

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(นางแสงเดือน นิลปัทมอมร)

๑.๒ ใบเสนอราคา

เรียน ประธานกรรมการเปิดของสอบราคา

๑. ข้าพเจ้า (บริษัท, ห้าง) กิจการร่วมค้า บริษัท - จันบำรุง

อยู่เลขที่ ๖/๑๓ ม.๓ ถนน ตำบล/แขวง ประจักษ์

อำเภอ/เขต พระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐๙๓ - ๕๑๐๐ ๑๑๑

โดย น.ส. กัญฉวีร์ คนเกียรติภูมิ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ ได้พิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ ใน

เอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๑๘/๒๕๕๑ และเอกสารเพิ่มเติมเลขที่ _____ (ถ้ามี) โดยตลอด

และยอมรับข้อกำหนดและเงื่อนไขนั้นแล้ว รวมทั้งรับรองว่าข้าพเจ้าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด

และไม่เป็นผู้ทำงานของทางราชการ

๒. ข้าพเจ้าเสนอที่จะทำงาน โครงการรณรงค์โฆษณาสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากรอทราบ

ปี ๒๕๖๓ ๕๐ บาท

ตามข้อกำหนดเงื่อนไขแบบรูปรายการละเอียดแห่งเอกสารสอบราคา ตามราคาค่างที่ได้ระบุไว้ในบัญชีรายการ
ประมาณราคา แนบท้ายใบเสนอราคานี้ เป็นเงินทั้งสิ้น ๖๘,๖๘๕.๖๘ บาท (หกแสนแปดหมื่นหกพันแปดร้อย-
ยี่สิบสี่บาทหกสิบแปดสตางค์) ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๕๕,๓๓๕.๕๑ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ
และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว

๓. คำเสนอนี้จะยื่นอยู่เป็นระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันเปิดของสอบราคาและอุทยานประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา อาจรับคำเสนอนี้ ณ เวลาใดก็ได้ก่อนที่จะครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หรือระยะเวลาที่ได้
ยึดไปตามเหตุผลอันสมควรที่อุทยานฯ ร้องขอ

๔. กำหนดเวลาส่งมอบ ข้าพเจ้ารับรองที่จะเริ่มทำงานตามสัญญาทันที หรือทันทีที่ได้รับแจ้งจากอุทยานฯ
ว่าให้เริ่มทำงานตามสัญญา และจะส่งมอบงานตามเอกสารสอบราคาโดยครบถ้วนถูกต้องภายใน ๑๒๐ วัน
นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ไปทำสัญญา

๕. ในกรณีที่ข้าพเจ้าได้รับการพิจารณาให้ชนะการสอบราคา ข้าพเจ้ารับรองที่จะ

๕.๑ ทำสัญญาตามแบบสัญญาจ้างแนบท้ายเอกสารสอบราคากับอุทยานฯ ภายใน ๑๖ วัน
นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ไปทำสัญญา

๕.๒ มอบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๙ ของเอกสารสอบราคาให้แก่
อุทยานฯ ก่อนหรือในขณะที่ได้ลงนามในสัญญาเป็นจำนวน ร้อยละ ๕ (ห้า) ของราคาคตาม
สัญญาที่ได้ระบุไว้ในใบเสนอราคานี้ เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาโดยถูกต้อง
และครบถ้วน

๖. ข้าพเจ้ายอมรับว่าอุทยานฯ ไม่มีความผูกพันที่จะรับคำเสนอนี้ หรือใบเสนอราคาใด ๆ รวมทั้งไม่ต้อง
รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายใด ๆ อันอาจเกิดขึ้นในการที่ข้าพเจ้าได้เข้าเสนอราคา

ข้าพเจ้า.....

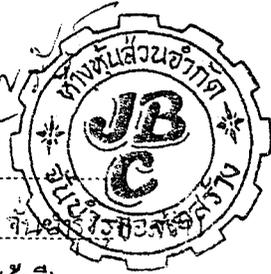
๗. ข้าพเจ้าได้ตรวจทานตัวเลขและตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ที่ได้ยื่นพร้อมใบเสนอราคานี้โดยละเอียดแล้ว และเข้าใจดีว่าอุทยานฯ ไม่ต้องรับผิดชอบใด ๆ ในความผิดพลาดหรือตกหล่น

๘. ใบเสนอราคานี้ได้ยื่นเสนอโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม และปราศจากกลฉ้อฉลหรือการสมรู้ร่วมคิดกัน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหลายบุคคล หรือกับห้างหุ้นส่วนบริษัทใด ๆ ที่ได้ยื่นเสนอราคาในคราวเดียวกัน

เสนอมา ณ วันที่ ๑๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(ลงชื่อ)

S. N. N. N.

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ นาย วิเศษ
ประทับตรา (ถ้ามี)

เชียงใหม่ ที่โครงการร่วมสร้าง บริการ อื่นๆ ฯลฯ ๖๖๖.๐๐๐.๐๐
(ยกเลิกแผนแม่บทหรือในขณะนั้นขาดทุน) และ จ. ที่งานแบ่งแสดงแผนผังและแผนที่ แผนที่ ๑๖๖/๒ -

๑๕๖ ๖๒

S. N. N. N.

Handwritten scribbles and marks at the bottom of the page.

ลำดับ	รายการ	ค่าวัสดุ			ค่าแรงงาน				รวมค่าวัสดุและค่าแรงงาน	หมายเหตุ		
		จำนวนวัสดุ		ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	จำนวนวัสดุ		ราคาหน่วยละ			จำนวนเงิน	
		หน่วย	จำนวน	บาท	บาท	หน่วย	จำนวน	บาท	บาท			
งานบูรณะปรับปรุงบริเวณสวน วัดโลกพระยา												
1	1.1 งานก่อสร้างรั้วเหล็กสูง 1.5 เมตร จำนวน 20 ชุด (ต้นฉบับ)						ชุด	20.00	1,000	20,000	10,000	
	1.2 งานทำความสะอาด (CL = Cleaning)											
	1.2.1 งานทำความสะอาด (รวมพื้นที่)	ตรม.	326.60	30	9,798	ตรม.	326.60	10	3,266	13,064	4,298	
	1.2.2 งานทำความสะอาดบริเวณอาคารระดับความสูงประมาณ 0.80 ม.	ตรม.	400.00	30	12,000	ตรม.	400.00	10	4,000	16,000	1,900	
	1.2.3 งานทำความสะอาดอาคาร						ตรม.	1,592.00	10	15,920	15,920	
2	2.1 งานติดตั้งประปา (Plumbing)											
	2.1.1 งานติดตั้งและเปลี่ยนประปาธรรมชาติ ในพื้นที่ที่กำหนด	ตรม.	1,592.00	39	34,800	ตรม.	1,592.00	10	15,920	50,720	50,720	
	2.1.2 งานประปาบริเวณต้นฉบับ บริเวณคอกคัสขาวขนาด Ø 10"	คัน	6.00	13,000	78,000	คัน	6.00	1,000	6,000	84,000	84,000	
4	4.1 งานก่อสร้างพื้นลาด (PA = Pavement)											
	4.1.1 งานก่อสร้างพื้นลาด (เบ็ดเตล็ด)	ตรม.	70.00	300	21,000	ตรม.	70.00	100	7,000	28,000	35,000	
	4.1.2 งานก่อสร้างพื้นลาด	ตรม.	70.00	100	7,000	ตรม.	70.00	30	2,100	9,100	8,400	
	4.1.3 งานก่อสร้างพื้นลาด	ม.	51.00	300	15,300	ม.	51.00	50	2,550	17,850	17,850	
	4.1.4 งานก่อสร้างพื้นลาด											
	4.1.5 งานก่อสร้างพื้นลาดบริเวณประมาณ 15 ซม. บดอัดแน่น	ตรม.	95.00	100	9,500	ตรม.	95.00	70	6,650	16,150	16,150	
	4.1.6 งานก่อสร้างพื้นลาด 5 ซม.	ตรม.	95.00	100	9,500	ตรม.	95.00	100	9,500	19,000	19,000	
	4.1.7 งานก่อสร้างพื้นลาด	ม.	42.00	100	4,200	ม.	42.00	50	2,100	6,300	10,500	

12/11/50
 กรมโยธาธิการและผังเมือง
 กรุงเทพมหานคร

(Handwritten signatures and notes)

ลำดับ	รายละเอียด	ค่าวัสดุ				ค่าแรงงาน				รวมค่าวัสดุและค่าแรงงาน	หมายเหตุ
		จำนวนวัสดุ		ราคาหน่วยละ		จำนวนวัสดุ		ราคาหน่วยละ			
		หน่วย	จำนวน	บาท	บาท	หน่วย	จำนวน	บาท	บาท		
5	ค่าวัสดุ (รวมค่าขนส่ง) (Net Squares and Site Materials) วัสดุถมดิน (ค่าวัสดุ) (Importation and Site) - วัสดุถมดิน (ค่าวัสดุ) (Importation and Site) (A 1.1) - วัสดุถมดิน (ค่าวัสดุ) (Importation and Site) (A 1.3) - วัสดุถมดิน (ค่าวัสดุ) (Importation and Site) (A 1.4) - วัสดุถมดิน (ค่าวัสดุ) (Importation and Site) - วัสดุถมดิน (ค่าวัสดุ) (Importation and Site)	ชุด	1.00	1,900.00	1,900.00	ชุด	1.00	1,900.00	1,900.00	70,000.00	
		ชุด	1.00	1,900.00	1,900.00	ชุด	1.00	1,900.00	1,900.00	1,900.00	
		ชุด	2.00	1,900.00	3,800.00	ชุด	2.00	1,900.00	3,800.00	3,800.00	
		ชุด	4.00	1,900.00	7,600.00	ชุด	4.00	1,900.00	7,600.00	7,600.00	
		ชุด	1.00	1,900.00	1,900.00	ชุด	1.00	1,900.00	1,900.00	1,900.00	
6	ค่าติดตั้ง (ME & E) ค่าติดตั้งระบบระบายน้ำ (รวมค่าขนส่ง) และค่าการติดตั้งอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ค่าติดตั้ง (รวมค่าขนส่ง) (Importation and Site) (A 1.1) (รวมค่าขนส่ง)	เงินบาท								1,900.00	
	รวม									618,758	
										Factor F 1.1	660,868.88
										รวมทั้งสิ้น	660,868.88

หมายเหตุ:

1. ราคาค่าวัสดุและค่าแรงงาน (รวมค่าขนส่ง) ในทุกข้อ ตามที่แนบมาและต้องจ่ายค่าเช่ารถบรรทุกและค่าขนส่งวัสดุจากท่าเรือหรือท่าอากาศยานไปยังพื้นที่ก่อสร้าง
 2. ค่าติดตั้ง (รวมค่าขนส่ง) (Importation and Site) (A 1.1) (รวมค่าขนส่ง) หมายถึง ค่าติดตั้งอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง (ถ้ามี) ทุกแห่ง

E. D. ...
 ๒๕๕๖
 ผู้ประสานงาน

รายละเอียดการแบ่งงวดงานบูรณะวัดโคกพระยา (อนุรักษ์โบราณสถานวัดโคกพระยา)
ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

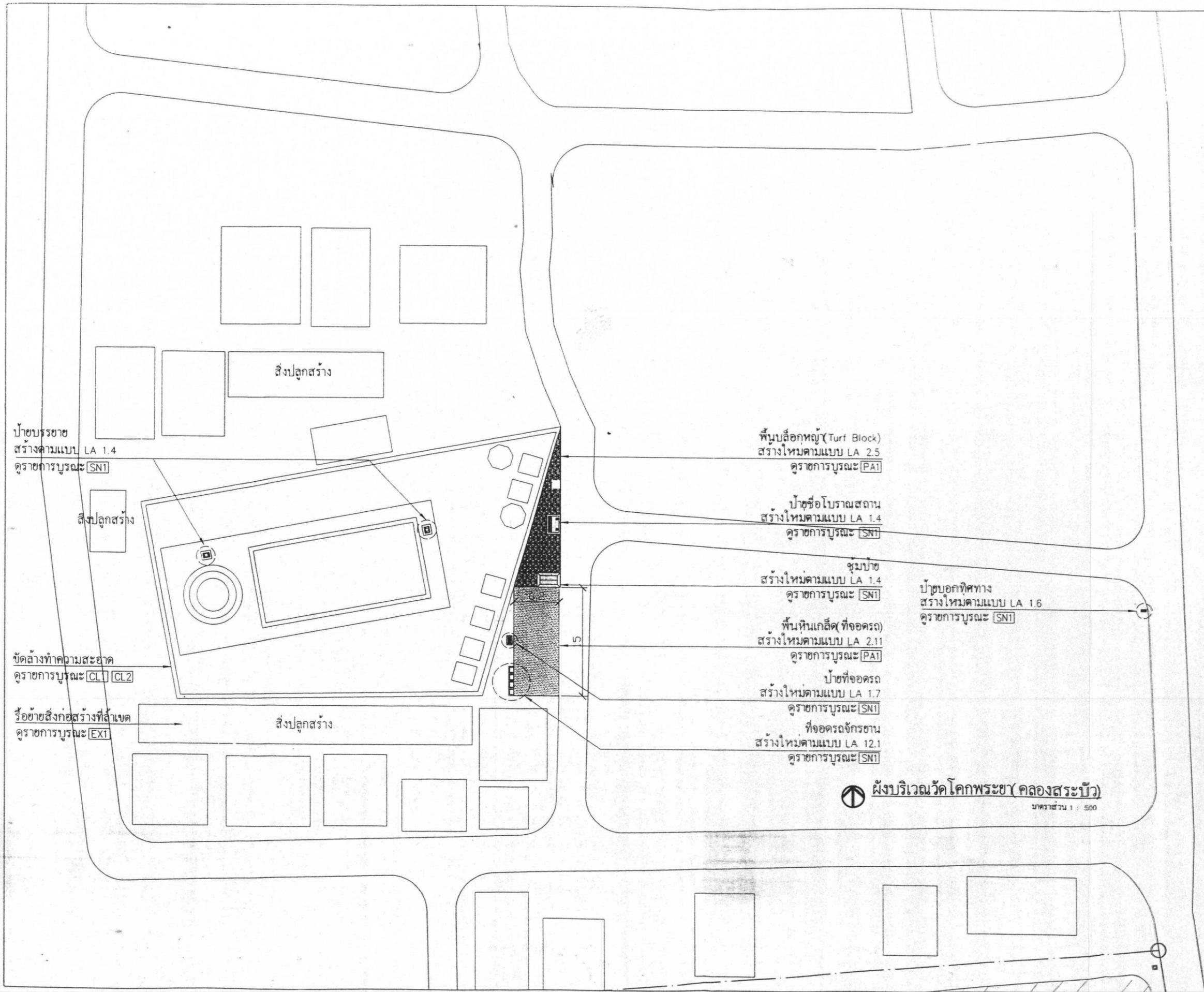
แบ่งออกเป็น ๒ งวด ระยะเวลาดำเนินการ ๙๐ วัน
ราคารวมทั้งสิ้น ๖๘๖,๐๐๐.- บาท (หกแสนแปดหมื่นหกพันบาทถ้วน)

งวดที่ ๑ จำนวนเงินร้อยละ ๕๐ เป็นจำนวนเงิน ๒๙๔,๕๐๐.- บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นสี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการ

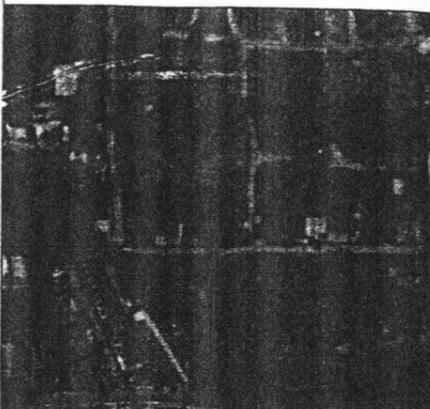
๑. งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช แล้วเสร็จ
  - กำจัดวัชพืช (๒๐% ของพื้นที่)
  - ทำความสะอาดผิวโบราณสถาน ที่ระดับความสูงประมาณ ๐.๘๐ เมตร
  - กำจัดเศษขยะและวัชพืช
๒. งานวัสดุพืชพันธุ์
  - โถงปรับพื้นดินและปลูกหญ้าธรรมชาติในพื้นที่ที่กำหนด
๓. งานก่อสร้างพื้นทางเดิน
  - ๓.๑ ก่อสร้างพื้นทางเท้า
    - บล็อกหญ้า
    - ปรับดินและทรายหยาบรองพื้น
    - ขอบคั่นหิน (ทางเท้า)
  - ๓.๒ ก่อสร้างพื้นที่จอดรถ
    - ปรับระดับดินเดิมและชั้นหินคลุก หนาประมาณ ๑๕ ซม. บดอัดแน่น
    - ชั้นผิวแอสฟัลท์ หนา ๕ ซม.
    - ขอบคั่นหิน (ที่จอดรถ)

งวดที่ ๒ จำนวนเงินร้อยละ ๖๐ เป็นจำนวนเงิน ๔๑๑,๖๐๐.- บาท (สี่แสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการ

๑. งานวัสดุพืชพันธุ์
  - ปลูกไม้ยืนต้น เช่น ลั่นทมดอกสีขาวพวง ขนาด Ø ๑๐"
๒. งานป้ายและสาธารณูปโภค แล้วเสร็จ
  - ๒.๑ สร้างและติดตั้งป้ายและสาธารณูปโภค แล้วเสร็จ
    - โครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน
    - ชุ้มโครงสร้างไม้และแผ่นป้ายบรรยายขนาดใหญ่
    - ชุ้มโครงสร้างไม้และแผ่นป้ายบรรยายขนาดเล็ก
    - ที่จอดรถจักรยาน
    - โครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายที่จอดรถ
๓. งานพิเศษอื่น ๆ แล้วเสร็จ
  - ทำการตรวจสอบอาณาเขตของโบราณสถาน และทำการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ล้ำเข้ามาในเขตโบราณสถานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากร
๔. งานจัดทำรูปเล่มรายงานการปฏิบัติงานพร้อมแผ่นซีดี จำนวน ๒๐ ชุด แล้วเสร็จ
๕. ดำเนินการทำความสะอาดพื้นที่ๆ ดำเนินงานภายในโครงการฯ แล้วเสร็จ

ผังบริเวณ

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ		
ช่างสำรวจ	นายสุวิทย์ รุ่งมงคล	
สถาปนิก	นายธนธร ใจดีทามันต์	
วิศวกร	นายไพโรจน์ ราชวรัน	
นักโบราณคดี	นายอัครเดช วัฒนศิริ	
เขียนแบบ	นายธนธร ใจดีทามันต์	
คัดลอก		

คณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง		
ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ รุ่งมงคล (ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา)	
กรรมการ	นายธีรพงษ์ มากเงิน (ผู้อำนวยการ)	
กรรมการ	นายอัครเดช วัฒนศิริ	
กรรมการและเลขานุการ	นายวิเชียร พิเศษไวยัง (ผู้อำนวยการ)	

ออกแบบ		
นายช่างโยธา		
นายช่างศิลปกรรม		
สถาปนิก		
ภูมิสถาปนิก		
วิศวกรโยธา		
วิศวกร		
นักวิทยาศาสตร์		

ตรวจ/เห็นชอบ		
สถาปนิก	นายสุวิทย์ รุ่งมงคล	
ภูมิสถาปนิก	นายไพโรจน์ ราชวรัน	
วิศวกรโยธา	นางจันทิมา พิเศษไวยัง	
นักวิทยาศาสตร์	นายสุวิทย์ รุ่งมงคล	
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา		

ผู้อนุมัติ		
อธิบดีกรมศิลปากร	นายธานีรักษ์ พิเศษไวยัง	

เลขที่ : โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเนื่องจากอุทกภัย ประจำปี ๒๕๕๐

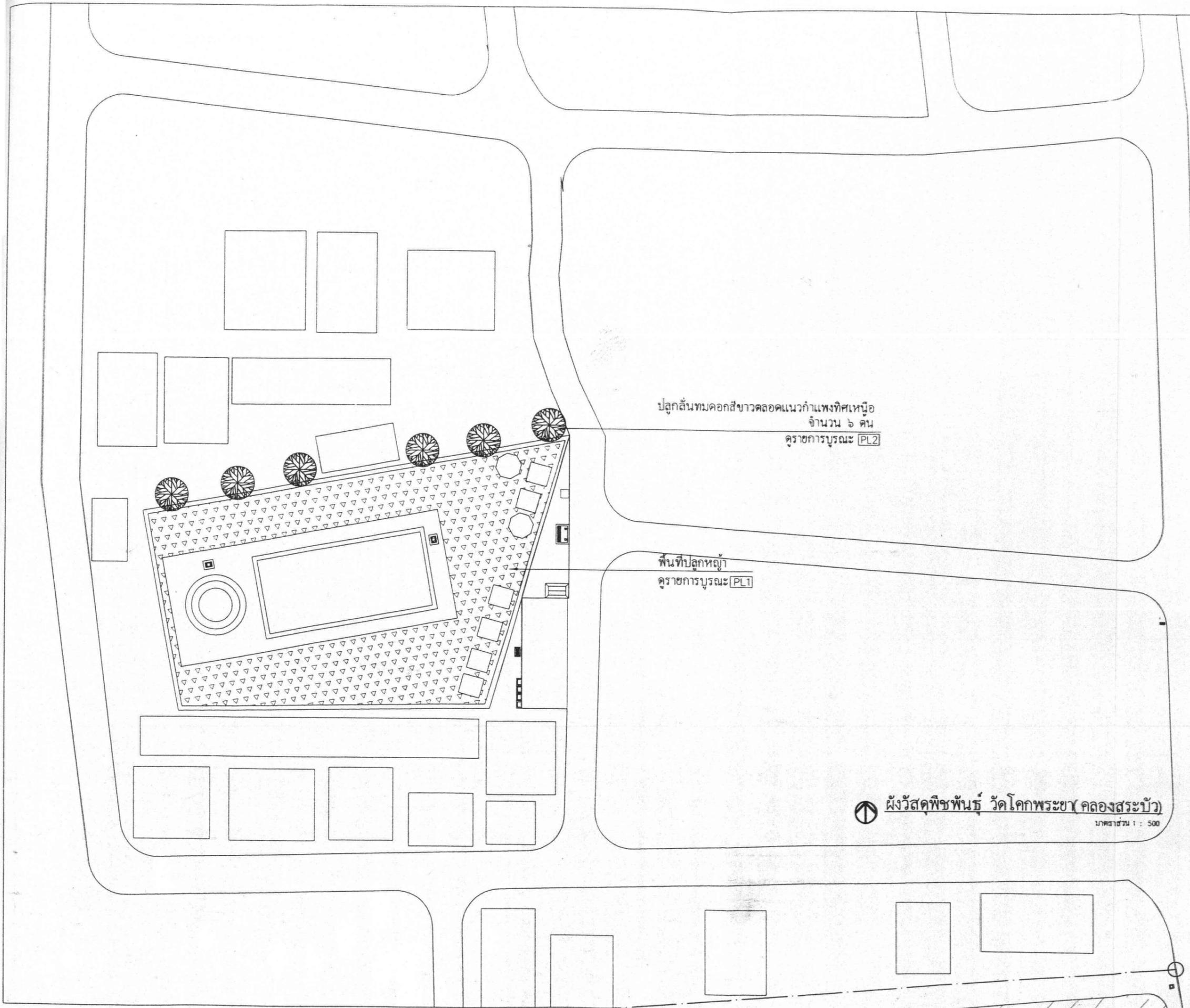
เลขแบบ : ผังบริเวณวัดโคกพระยา(คลองสระบัว) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รหัส	ขนาดรวม	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-1	1:500	1	12

สำนักโบราณคดี
กรมศิลปากร

ผังบริเวณวัดโคกพระยา (คลองสระบัว)
 ขนาดส่วน 1 : 500

ผังวัดศุภพิขพันธ์ วัดโคกพระยา (คลองสระบัว)
มาตราส่วน 1 : 500

ผังวัด

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ

ช่างสำรวจ	นายสุวัฒน์ รุ่งแสง	
สถาปนิก	นายธนธร กิตติภักดิ์	
วิศวกร	นายไพโรจน์ รามะรินทร์	
นักโบราณคดี	นายดำรงฤทธิย์ สมบูรณ์ศิริ	
เขียนแบบ	นายธนธร กิตติภักดิ์	
คัดลอก		

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวัฒน์ รุ่งแสง <small>(ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและอนุรักษ์โบราณวัตถุ)</small>	M
กรรมการ	นายภัทรพงษ์ ธานีเงิน <small>(นักโบราณคดี ๒)</small>	[Signature]
กรรมการ	นายธรรมวิทย์ รุ่งแสง <small>(นายช่างศิลป)</small>	[Signature]
กรรมการและเลขานุการ	นายวิเชียร วิเศษไธยาน์ <small>(นายช่างศิลป ๑)</small>	[Signature]

ออกพิมพ์

นายช่างโยธา	
นายช่างศิลปกรรม	
สถาปนิก	
ภูมิสถาปนิก	
วิศวกรโยธา	
วิศวกร	
นักวิทยาศาสตร์	

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุรยุทธ วิเศษคำจักษ์	[Signature]
ภูมิสถาปนิก	นายโรภัสสร์ วงศ์สุรวิทย์	[Signature]
หัวหน้าศูนย์วิจัยและอนุรักษ์โบราณสถาน	นางจันทิมา นีละนนท์	[Signature]
หัวหน้าศูนย์วิจัยและอนุรักษ์โบราณสถาน		[Signature]
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและอนุรักษ์โบราณวัตถุ	นายสุวัฒน์ รุ่งแสง	M
ผู้ตรวจการสำนักโบราณคดี		DWP

ผู้อนุมัติ

อธิบดีกรมศิลปากร	นายธานีศักดิ์ อดิพิทักษ์กุล	[Signature]
------------------	-----------------------------	-------------

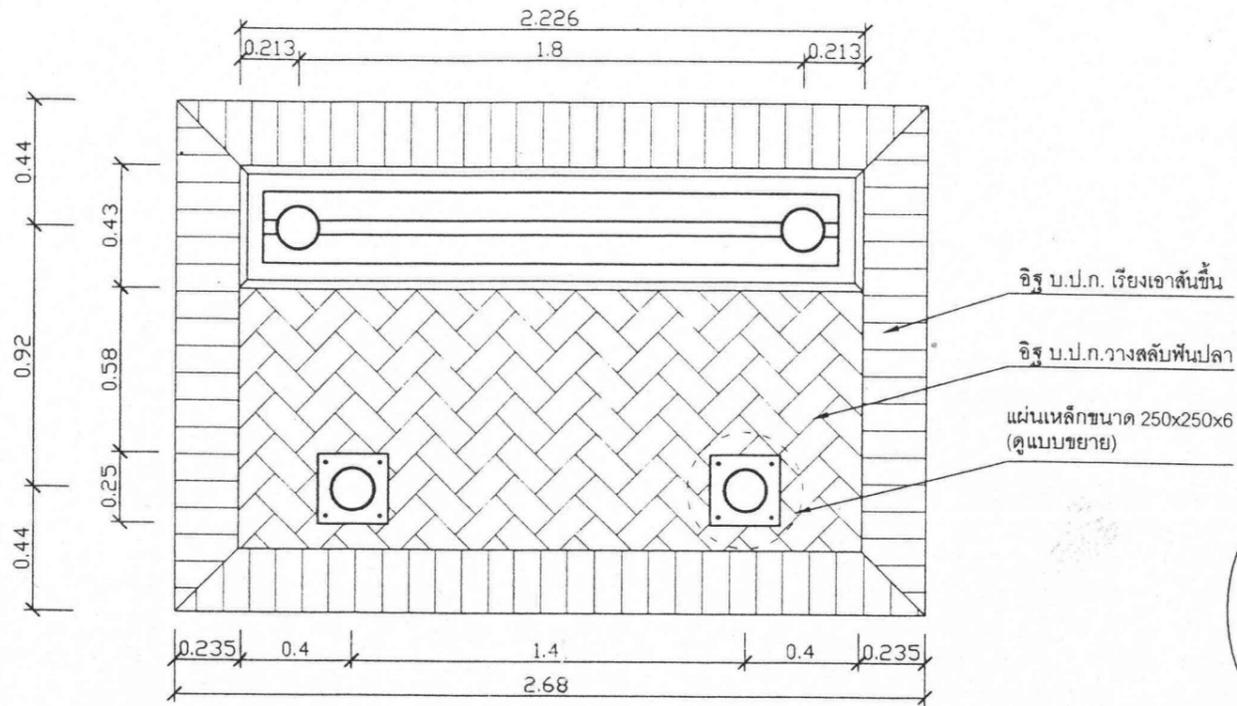
แบบ : โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเนื่องจากสุทนต์ ประจำปี ๒๕๕๐

แบบแปลน : ผังวัดศุภพิขพันธ์ วัดโคกพระยา (คลองสระบัว) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

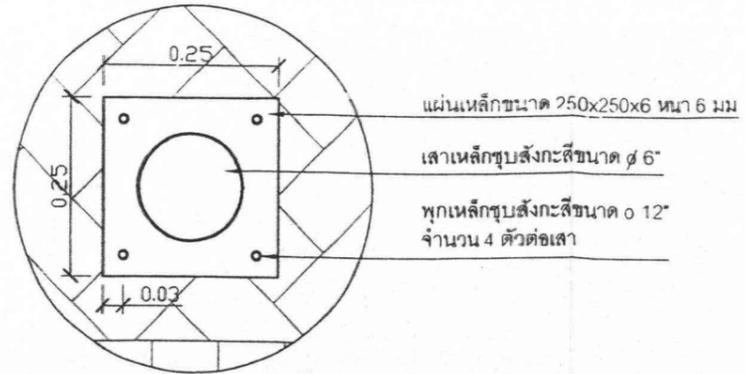
รหัส	ขนาดส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-2	1:500	2	12

สำนักโบราณคดี

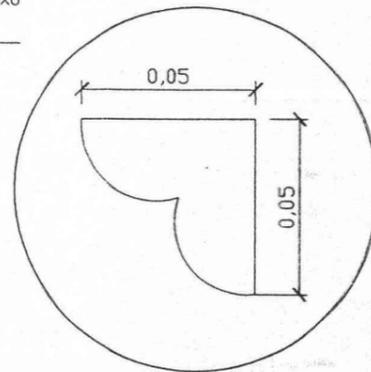
กรมศิลปากร

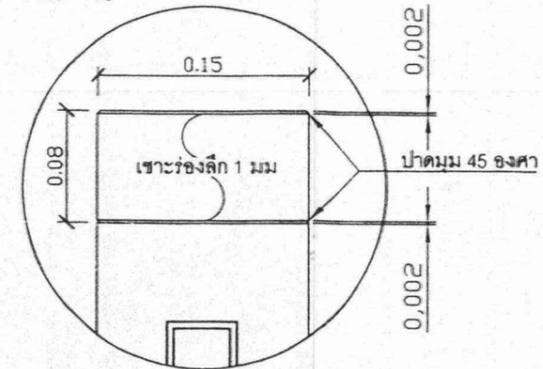
แปลน
มาตราส่วน 1:25

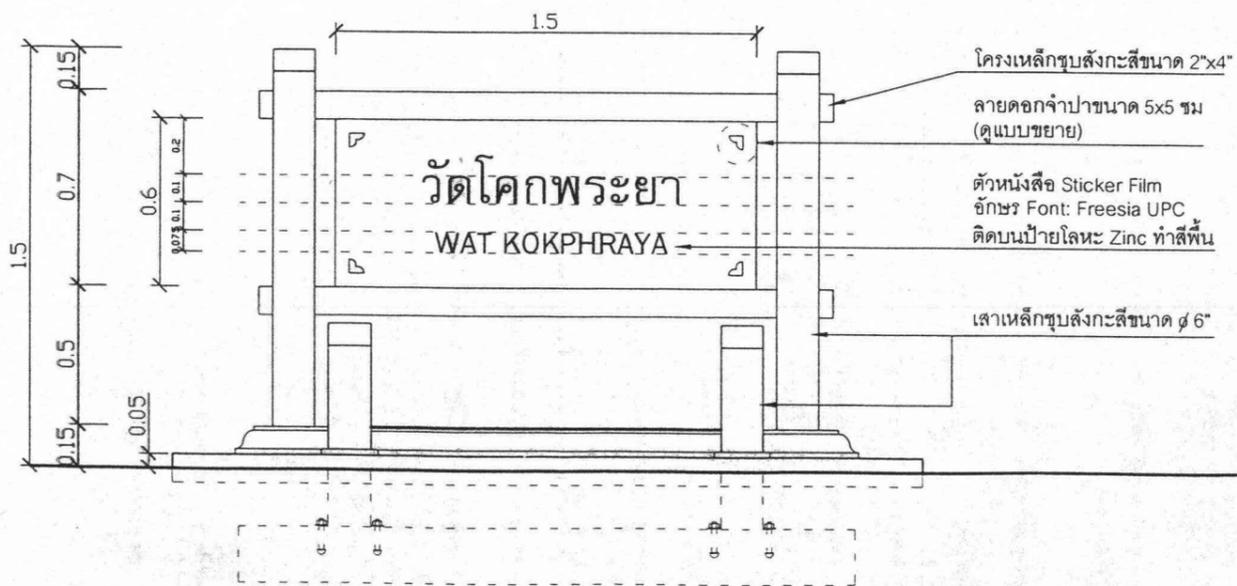
แบบขยายฐานเส้า
มาตราส่วน 1:10

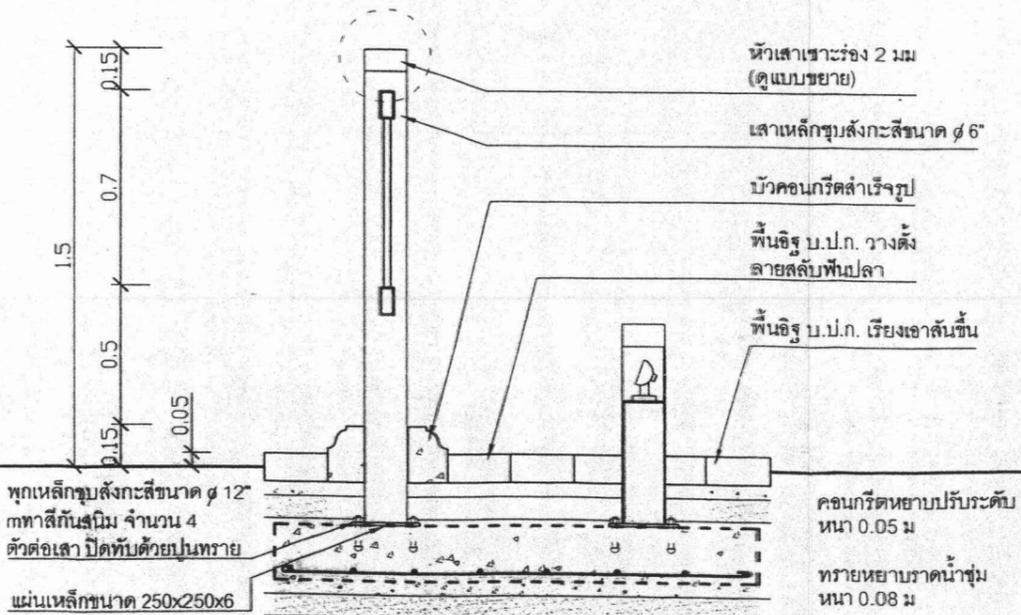
แบบขยายลายดอกจำปา
มาตราส่วน 1:2

แบบขยายหัวเส้า
มาตราส่วน 1:5

รูปด้าน
มาตราส่วน 1:25

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:25

ผังดังนี้

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ

ช่างสำรวจ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
สถาปนิก	นายอนุสรณ์ วัฒนิกุล	
วิศวกร	นายไพโรจน์ ชะวรินทร์	
นักโขนานคดี	นายณรงค์ฤทธิ์ สมบุญทวี	
เขียนแบบ	นายอนุสรณ์ วัฒนิกุล	
คัดลอก		

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
กรรมการ	นายอนุสรณ์ วัฒนิกุล	
กรรมการ	นายอนุสรณ์ วัฒนิกุล	
กรรมการและเลขานุการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	

อนุมัติแบบ

นายช่างโยธา		
นายช่างศิลปกรรม		
สถาปนิก		
ภูมิสถาปนิก		
วิศวกรโยธา		
วิศวกร		
นักวิทยาศาสตร์		

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
ภูมิสถาปนิก	นายไพโรจน์ ชะวรินทร์	
วิศวกรโยธา	นางจิตติ ปิยะบุญญา	
วิศวกร	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
นักวิทยาศาสตร์		

ผู้อนุมัติ

อธิบดีกรมศิลปากร	นายอนุสรณ์ วัฒนิกุล	
------------------	---------------------	--

แบบ: โครงการอนุรักษ์โบราณสถานและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี ๒๕๕๐

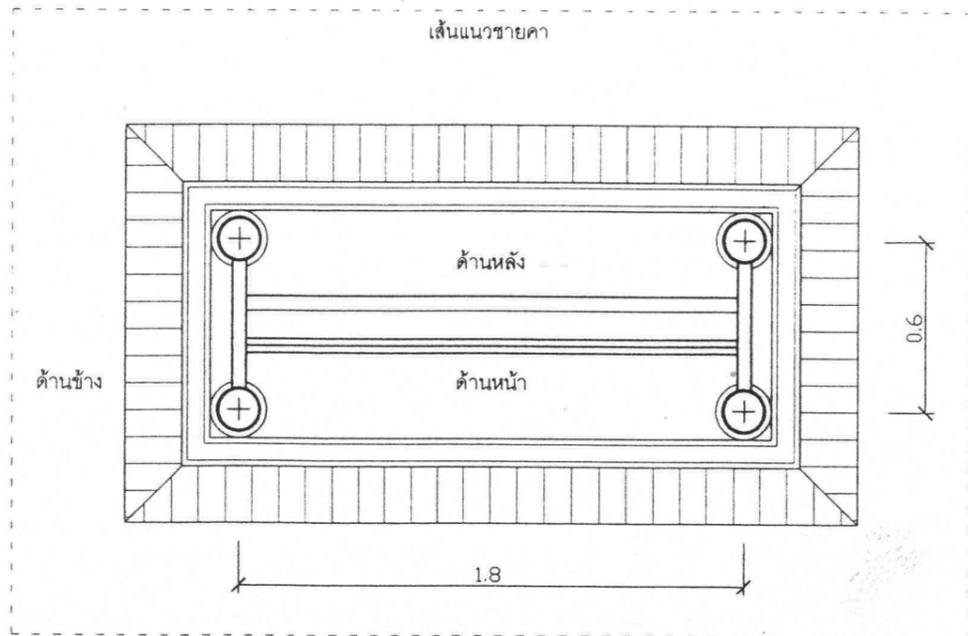
แบบร่าง: สมบัติทางโบราณคดี (A.1.1)

รหัส	ม.ศ.จ.ว.น	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-3	1/250	3	12

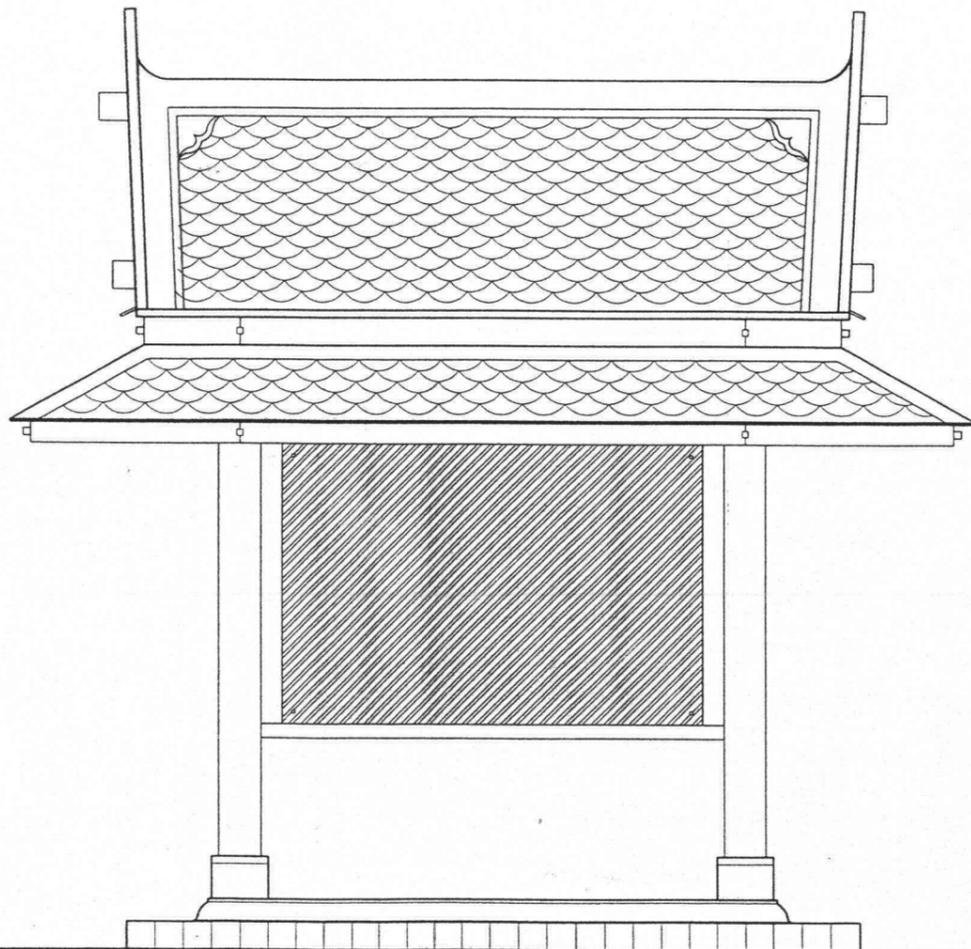
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

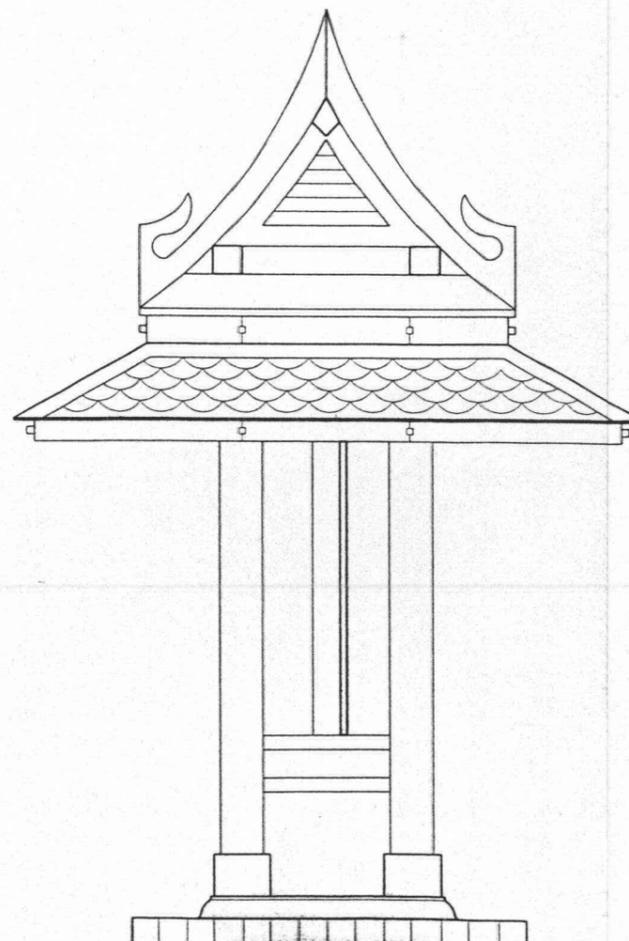

แปลน
มาตราส่วน 1:25

รูปด้านหน้า
มาตราส่วน 1:25

รูปด้านข้าง
มาตราส่วน 1:25

ผังดัชนี

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ

ช่างสำรวจ	นายปราน ทองก
สถาปนิก	นายธนธร วัฒนิกม
วิศวกร	นายไพโรจน์ ชะวัน
นักโบราณคดี	นายดำรงฤทธิ์ สมบูรณ์
เขียนแบบ	นายธนธร วัฒนิกม
ตรวจสอบ	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ ชีวมงคล (ผู้แทนกรมศิลปากร)	
กรรมการ	นายวิฑูรย์ ชัยเงิน (ผู้แทนกรมศิลปากร)	
กรรมการ	นายธนธร วัฒนิกม (ผู้แทนกรมศิลปากร)	
กรรมการและเลขานุการ	นายวิฑูรย์ ชัยเงิน (ผู้แทนกรมศิลปากร)	

ออกแบบ

นายช่างโยธา	
นายช่างศิลปกรรม	
สถาปนิก	
ภูมิสถาปนิก	
วิศวกรโยธา	
วิศวกร	
นักวิทยาศาสตร์	

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุวิทย์ ชีวมงคล	
ภูมิสถาปนิก	นายวิฑูรย์ ชัยเงิน	
วิศวกรโยธา	นางฉิ่ง นีระกาญจน์	
วิศวกร		
นักวิทยาศาสตร์		
ผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน	นายสุวิทย์ ชีวมงคล	
ผู้ควบคุมงานช่างโบราณคดี		

ผู้ควบคุม

อธิบดีกรมศิลปากร	นายอนุวัตร สังเกตกุล	
------------------	----------------------	--

ชื่อ: โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเมืองจตุรพักตรพิมาน ๒๖๔๖

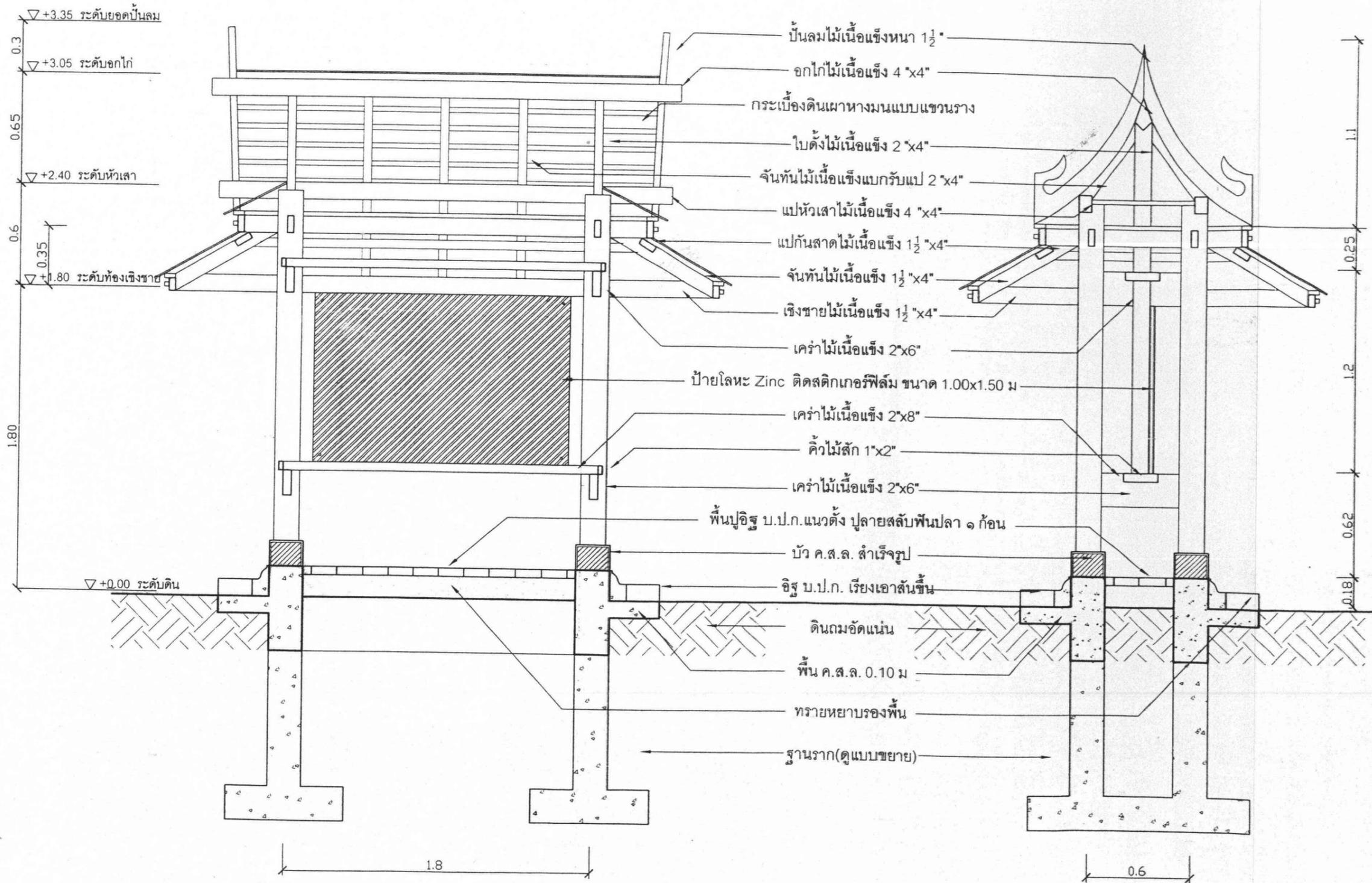
แบบ: แบบแปลนพระวิหาร (ในรูป) (A1.2)

รหัส	ขนาด	ชั้น	จำนวน
04-4	1: 750	4	1

สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

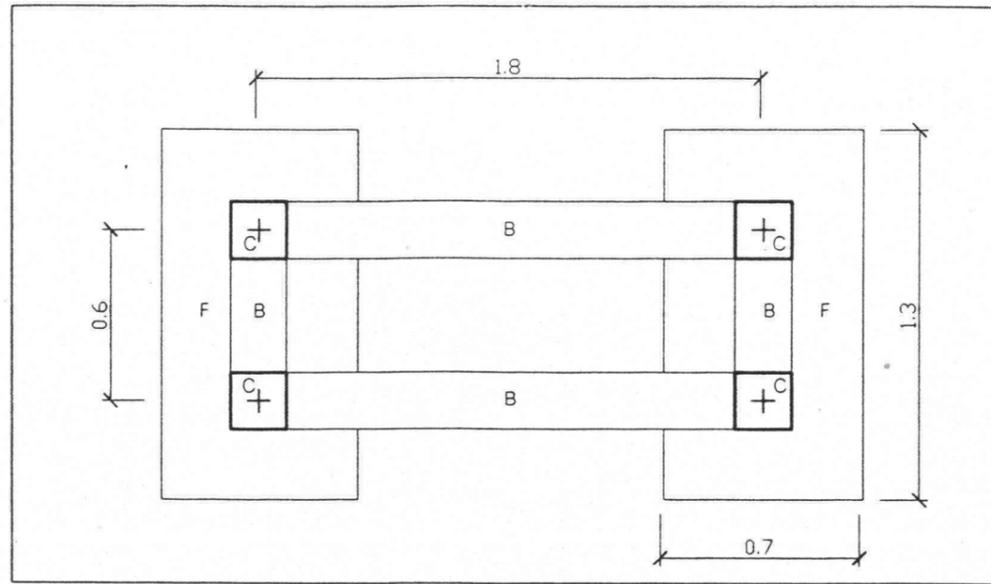

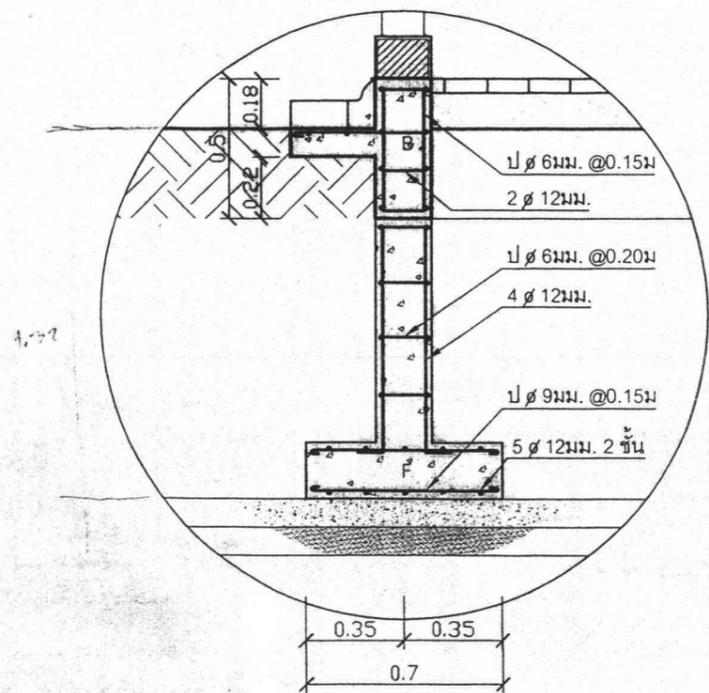
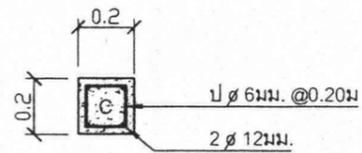
รูปตัดตามยาว
มาตราส่วน 1:25

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:25

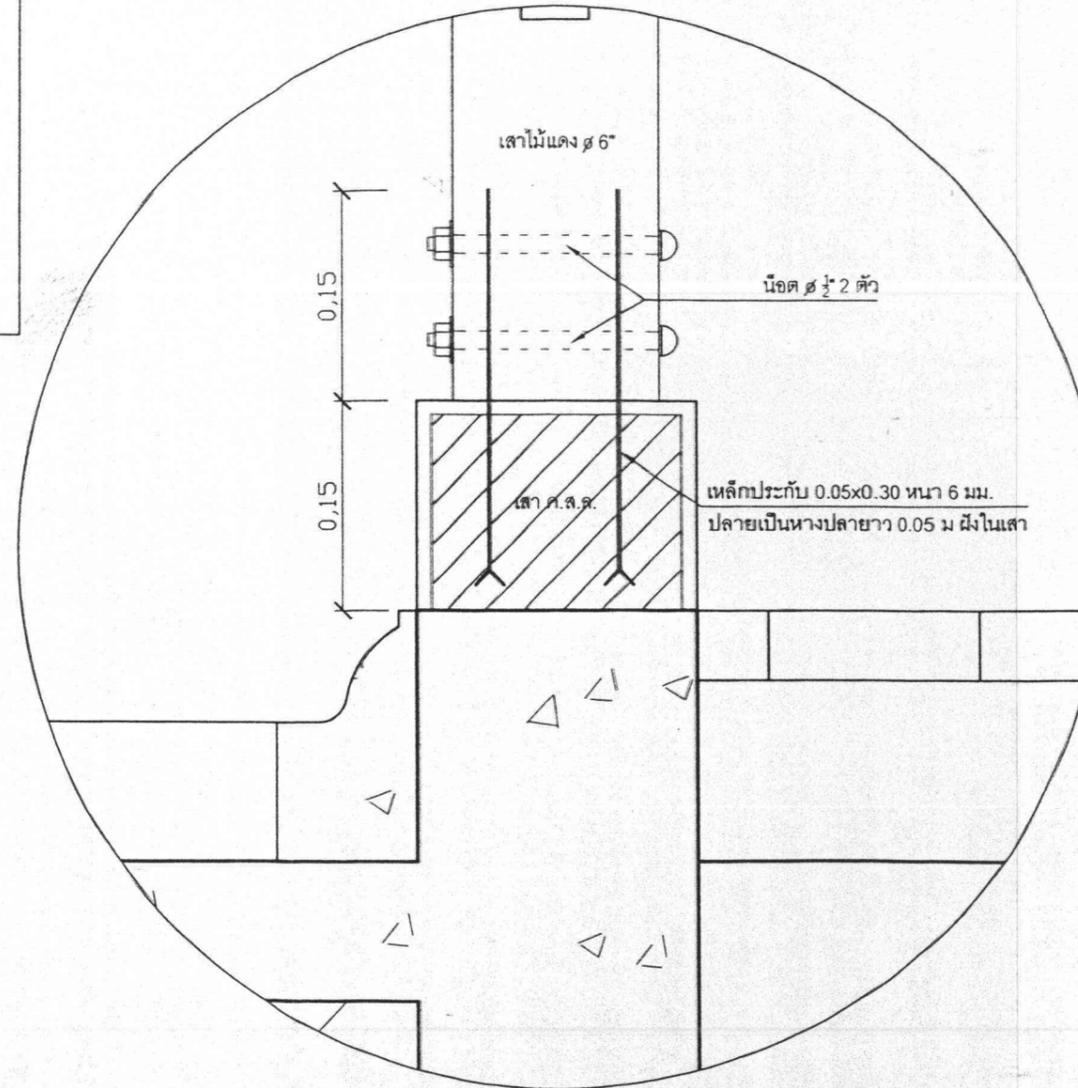
ผังดัชนี			
ผู้ปฏิบัติงาน			
สำรวจเขียนแบบ			
ช่างสำรวจ	นายสุวัฒน์ ชัยมงคล		
สถาปนิก	นายสมร ทัศนิกานต์		
วิศวกร	นายไพโรจน์ ชะวรินทร์		
นักโหราศาสตร์	นายคณิศร วัฒนศิริ		
เขียนแบบ	นายสมร ทัศนิกานต์		
คัดลอก			
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล		
กรรมการ	นายไพโรจน์ ชะวรินทร์		
กรรมการ	นายคณิศร วัฒนศิริ		
กรรมการและเลขานุการ	นายสมร ทัศนิกานต์		
ชื่อแบบ			
นายช่างโยธา			
นายช่างศิลปกรรม			
สถาปนิก			
ภูมิสถาปนิก			
วิศวกรโยธา			
วิศวกร			
นักวิทยาศาสตร์			
ตรวจ/เห็นชอบ			
สถาปนิก	นายสุวิทย์ ชัยมงคล		
ภูมิสถาปนิก	นายไพโรจน์ ชะวรินทร์		
วิศวกรโยธา	นางจันทิมา ปิยะกาญจน์		
วิศวกร			
นักโหราศาสตร์			
ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง	นายสุวิทย์ ชัยมงคล		
ผู้อนุมัติ			
อธิบดีกรมศิลปากร	นายสุวิทย์ ชัยมงคล		
แบบ: โครงการอนุรักษ์โบราณสถานและจากอุทยานประวัติศาสตร์ ๒๕๕๐			
แบบลด: แบบแปลนอาคารขนาดใหม่ (๒)			
รหัส	มาตรฐาน	ฉบับ	จำนวนแผ่น
04-5	1:750	5	1
สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

แปลนโครงสร้างใต้ดิน
 มาตรฐาน 1:25

แบบขยายโครงสร้างใต้ดิน
 มาตรฐาน 1:25

แบบขยายการต่อเสา
 มาตรฐาน 1:25

ผังคานนี้

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ

ร่างสำรวจ	นายปราน พอลก
สถาปนิก	นายธนธร ภัคติกานต์
วิศวกร	นายไพโรจน์ ขาวศรี
นักโบราณคดี	นายคังจันทุย์ สมบุญดี
เขียนแบบ	นายธนธร ภัคติกานต์
คัลลอก	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ วิเศษกุล	
กรรมการ	นายวิฑูรย์ งามใจ	
กรรมการ	นายสมรศักดิ์ ชัยชนะ	
กรรมการและเลขานุการ	นายวิจิตร พิทยาโชติ	

ออกแบบ

นายช่างโยธา	
นายช่างศิลปกรรม	
สถาปนิก	
ภูมิสถาปนิก	
วิศวกรโยธา	
วิศวกร	
นักวิทยาศาสตร์	

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุรยุทธ วิเศษกุล	
ภูมิสถาปนิก	นายธีรภรณ์ วงศ์สุวรรณ	
วิศวกรโยธา	นางฉิ่ง ปิยะกาญจน์	
วิศวกร		
นักวิทยาศาสตร์		

ผู้อนุมัติ

อธิบดีกรมศิลปากร	นายสุวิทย์ วิเศษกุล	
------------------	---------------------	--

แผน : โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเมืองสุพรรณบุรี 15-3-1 ๒๕๕๐

แบบแปลนมาตรฐาน 1:25

วันที่ 04-6

มาตราส่วน 1:250

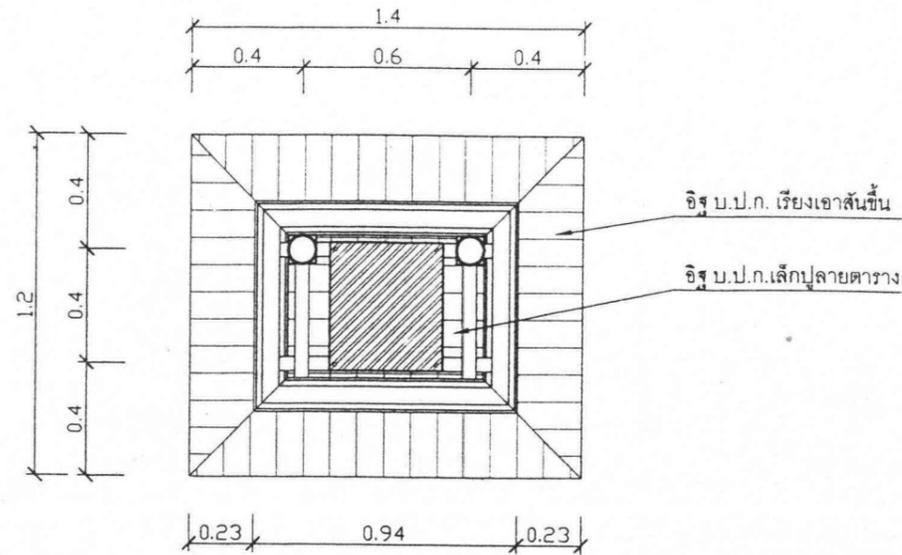
แผ่นที่ 6

จำนวนแผ่น 11

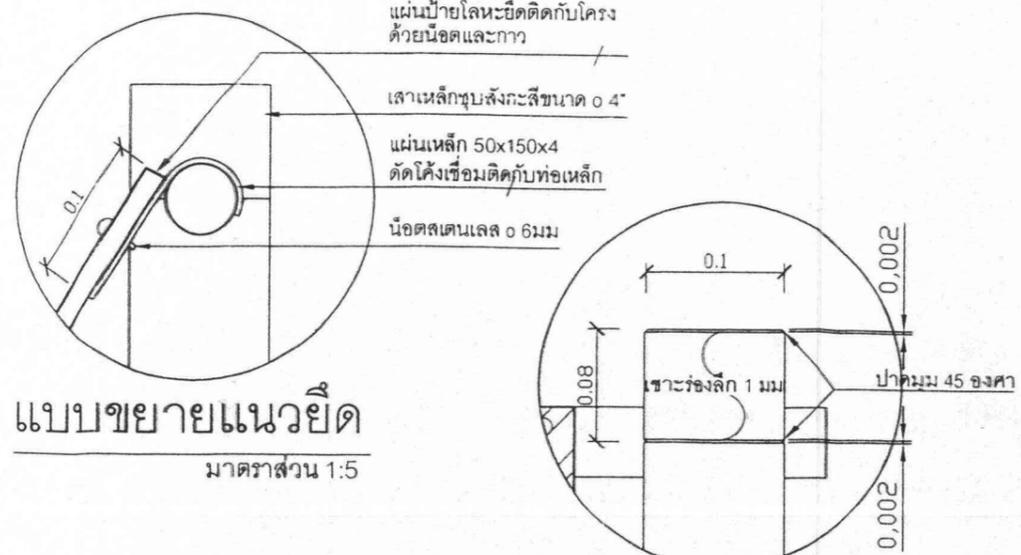
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

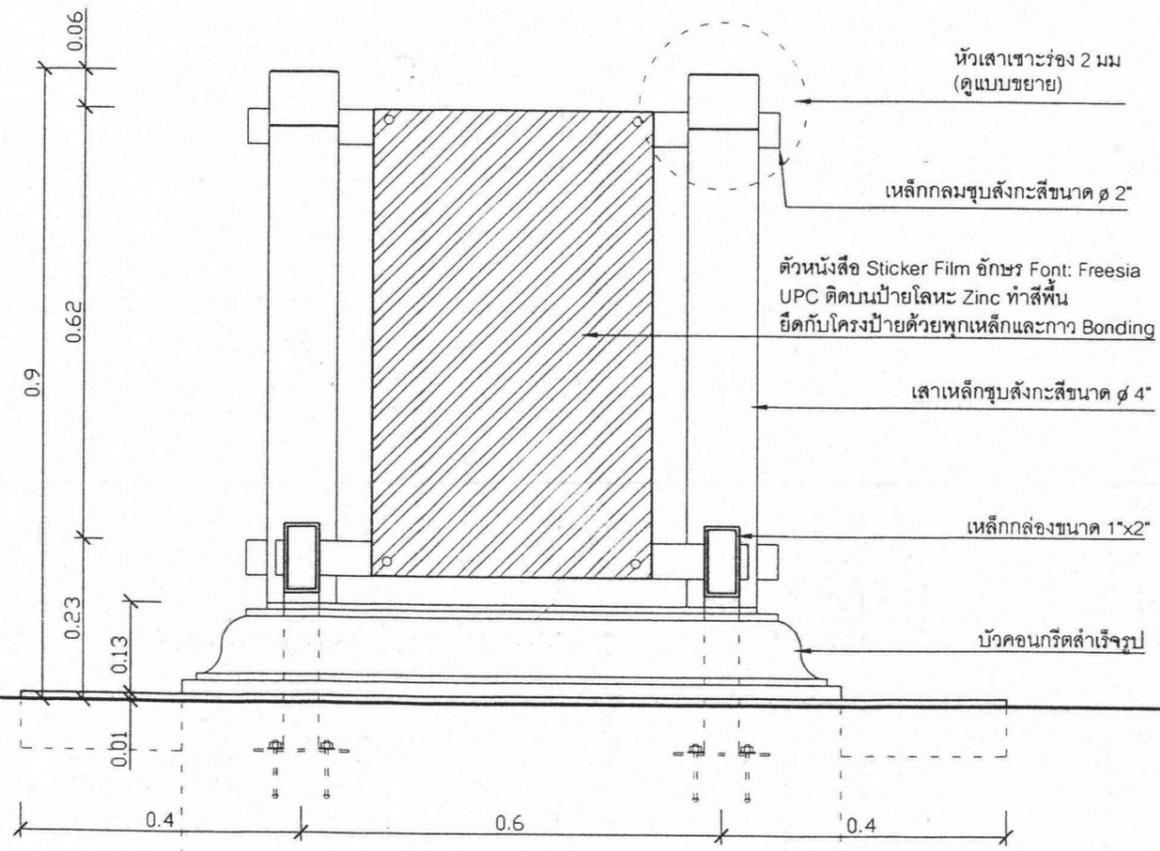

แปลน
มาตราส่วน 1:25

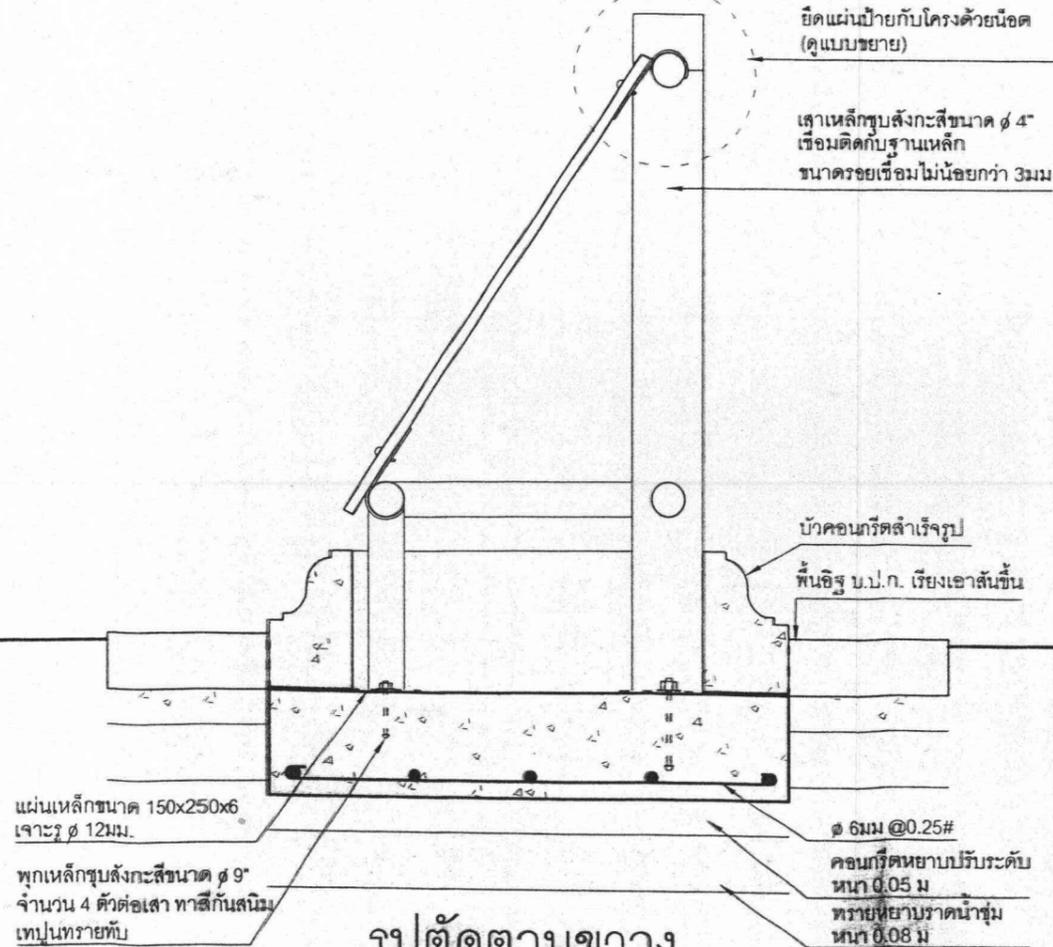

แบบขยายแนวยึด
มาตราส่วน 1:5

แบบขยายหัวเสา
มาตราส่วน 1:5

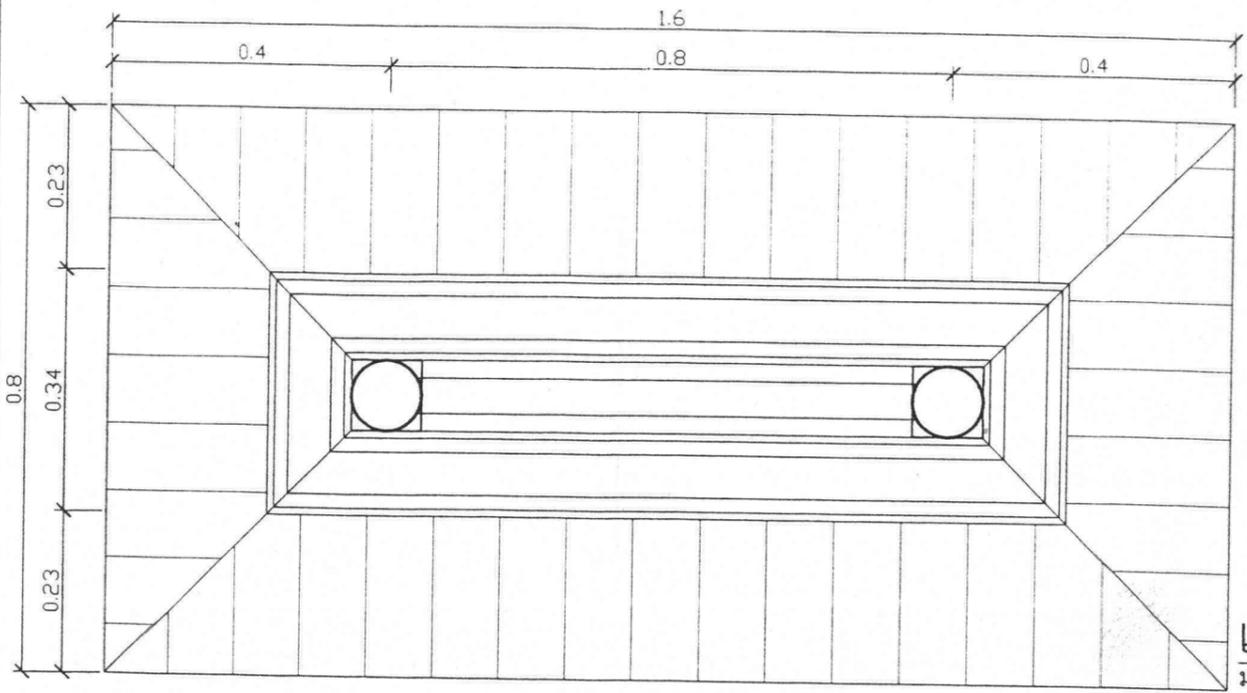

รูปด้าน
มาตราส่วน 1:10

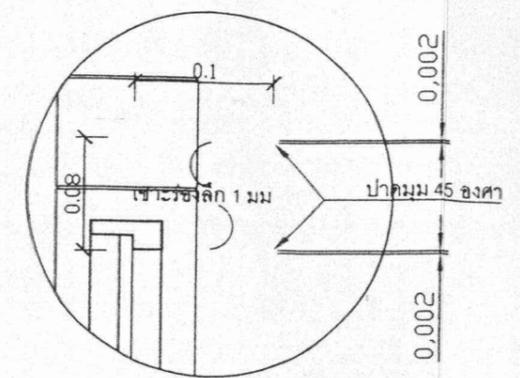

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:10

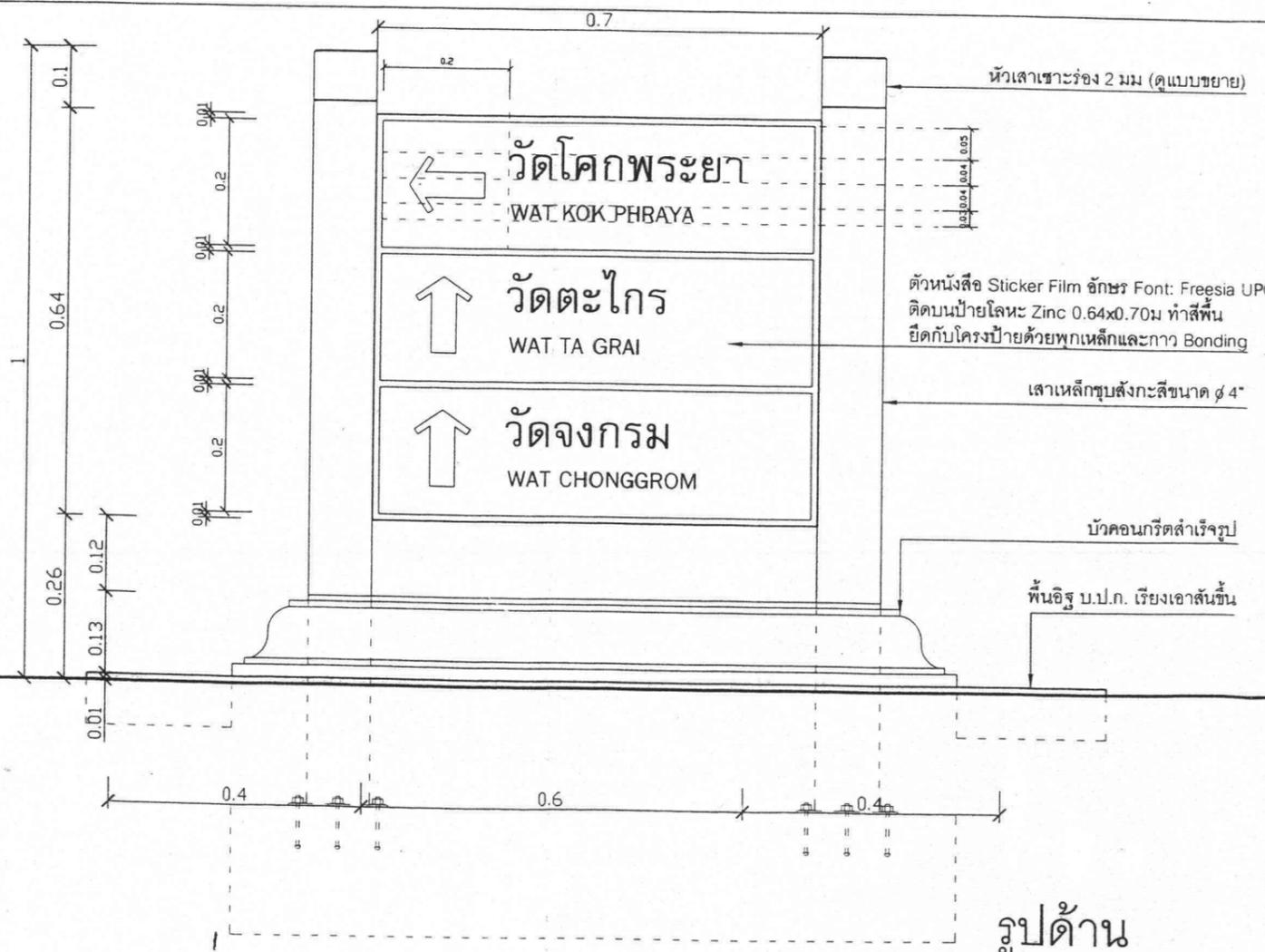
ผังตั้ง			
ผู้ปฏิบัติงาน			
สำรวจเขียนแบบ			
ร่างสำรวจ	นายปรานต์ สมธนา		
สถาปนิก	นายธนธร วัฒนิกานต์		
วิศวกร	นายไพโรจน์ ราชะวัน		
นักโขนาคติ	นายคณวัฒน์ สมบุญพิสิ		
เขียนแบบ	นายธนธร วัฒนิกานต์		
คัดลอก			
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ วัฒนจตุร		
กรรมการ	นายเกียรติยศ เกษมสัน		
กรรมการ	นายธรรมวิทย์ ชิมะ		
กรรมการและเลขานุการ	นายวิเชียร วัฒนไชยอิน		
อธิกแบบ			
นายช่างโยธา			
นายช่างศิลปกรรม			
สถาปนิก			
ภูมิสถาปนิก			
วิศวกรโยธา			
วิศวกร			
นักวิทยาศาสตร์			
ตรวจ/เห็นชอบ			
สถาปนิก	นายสุรยุทธ วิริยะวงศ์		
ภูมิสถาปนิก	นายโรภาส วงศ์สุรวิทย์		
ช่างควบคุมการก่อสร้างโยธา	นางจันทิมา ปิยะกาญจน์		
ช่างควบคุมการก่อสร้างศิลปกรรม			
ผู้ควบคุมการดำเนินงานโยธา	นายสุวิทย์ วัฒนจตุร		
ผู้ควบคุมการดำเนินงานศิลปกรรม			
ผู้อนุมัติ			
อธิบดีกรมศิลปากร	นายธวัชชัย สิงห์สุกุล		
โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเมืองจันทบุรี ปีงบประมาณ ๒๕๕๐			
แบบป้ายชมรมชมรมเหล็ก (A1.4)			
รหัส	มวลสาร	แผ่น	จำนวน
04-7	๕.750	7	12
สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

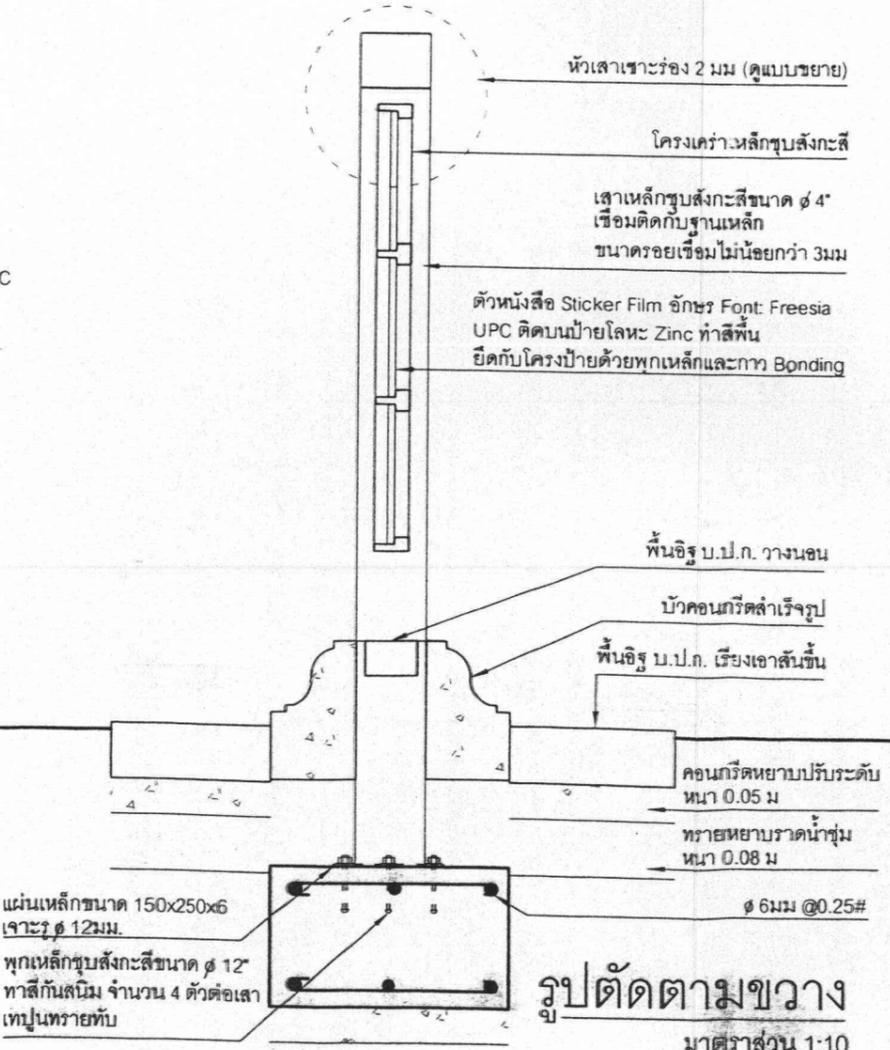
แปลน
มาตราส่วน 1:10

แบบขยายหัวเสา
มาตราส่วน 1:5

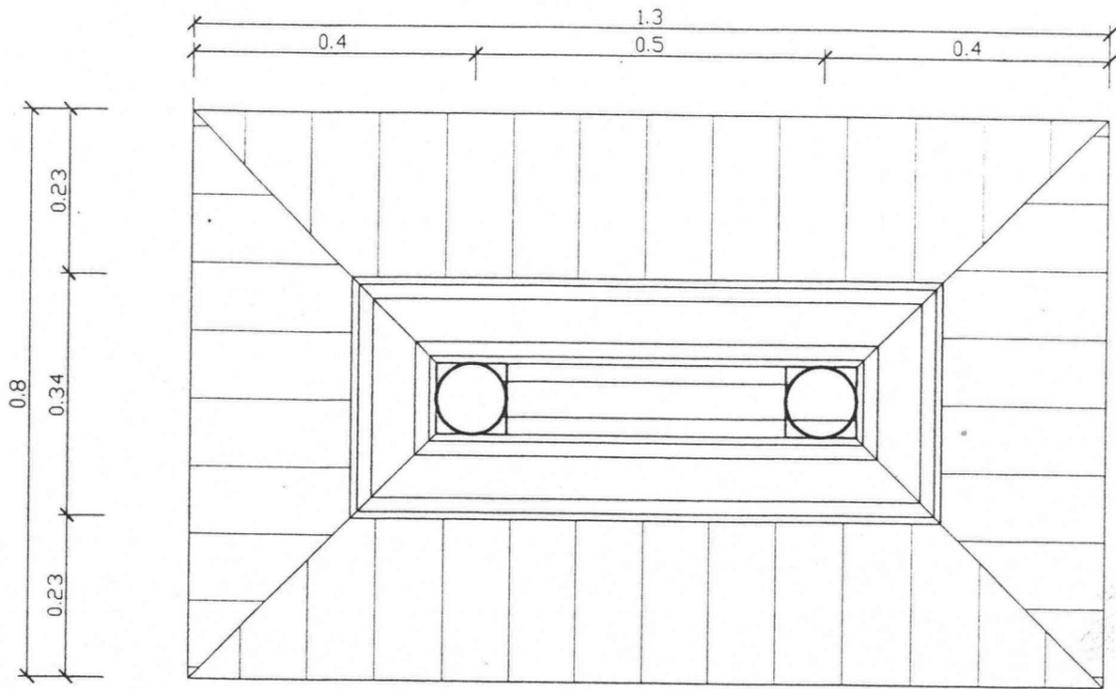

รูปด้าน
มาตราส่วน 1:10

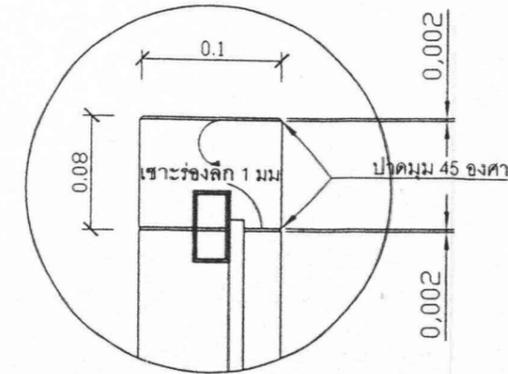

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:10

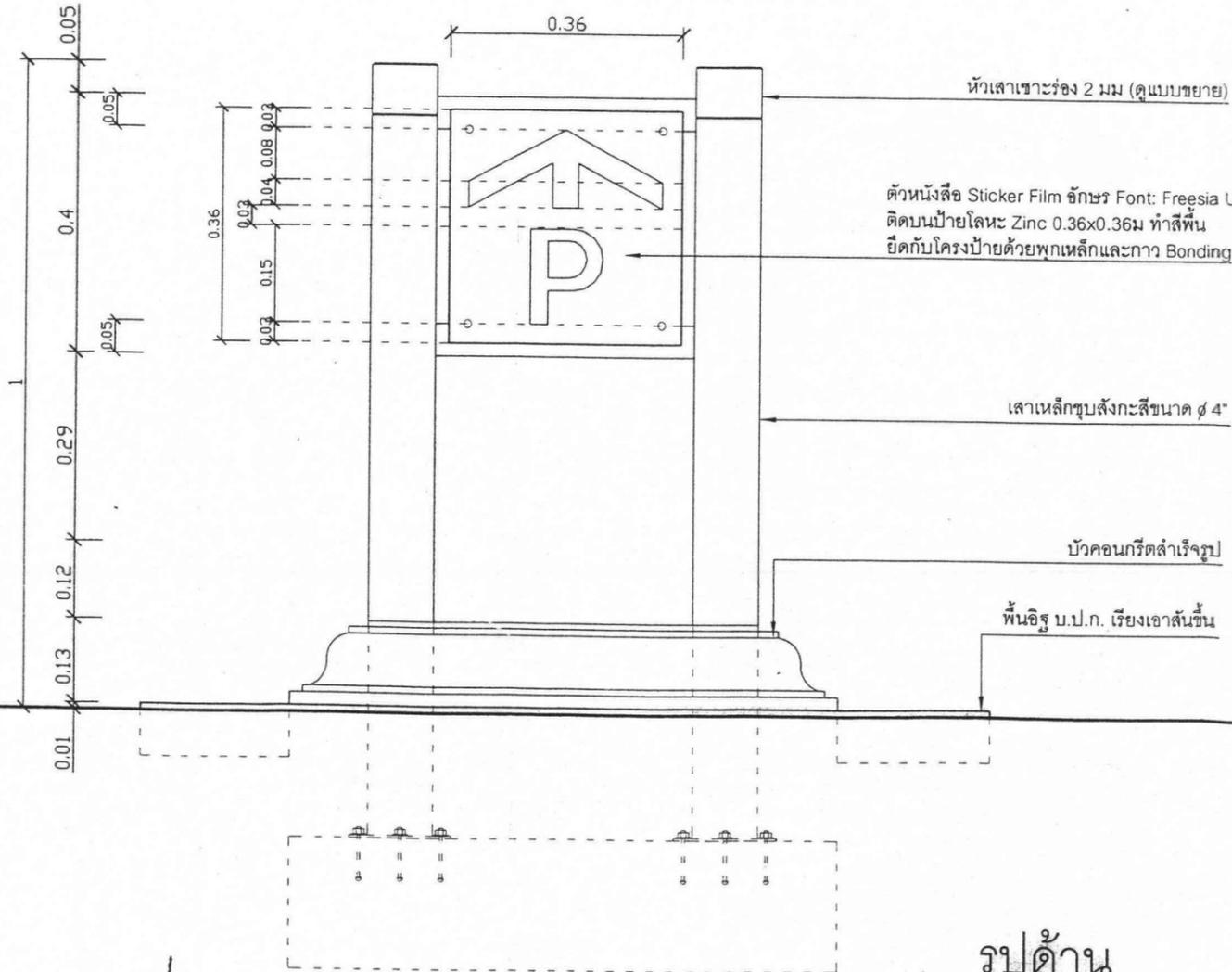
ผู้จัดทำ			
ผู้ปฏิบัติงาน			
สำรวจเขียนแบบ			
ช่างสำรวจ	นายประมวล พงษ์เอก		
สถาปนิก	นายธนธร วัฒนิกานต์		
วิศวกร	นายไพโรจน์ ชลละวัน		
นักโบราณคดี	นายคณวัฒน์ สมบุญพิศ		
เขียนแบบ	นายธนธร วัฒนิกานต์		
คัดลอก			
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ ร้อยจตุล (ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัด)		
กรรมการ	นายภัทรพงษ์ ฐานานันท์ (ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัด)		
กรรมการ	นายธรรมวิทย์ อินทร์ (ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัด)		
กรรมการและเลขานุการ	นายวิเชียร กิจธนาอินทร์ (ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัด)		
ออกแบบ			
นายช่างโยธา			
นายช่างศิลปกรรม			
สถาปนิก			
ภูมิสถาปนิก			
วิศวกรโยธา			
วิศวกร			
นักวิทยาศาสตร์			
ตรวจ/เห็นชอบ			
สถาปนิก	นายสุเมธ วัฒนกิจ		
ภูมิสถาปนิก	นายวิภาส วัฒนกิจ		
วิศวกรโยธา	นางฉวี วัฒนกิจ		
วิศวกร			
นักวิทยาศาสตร์			
ผู้อนุมัติ			
อธิบดีกรมศิลปากร	นายสุวิทย์ ร้อยจตุล		
แบบ : โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเมืองจากสุโขทัย ประจำปี ๒๕๕๐			
แบบเลข : แบบป้ายขอตัดทาง (บ.ป.๕)			
รหัส	มาตราส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-8	1:750	8	13
สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

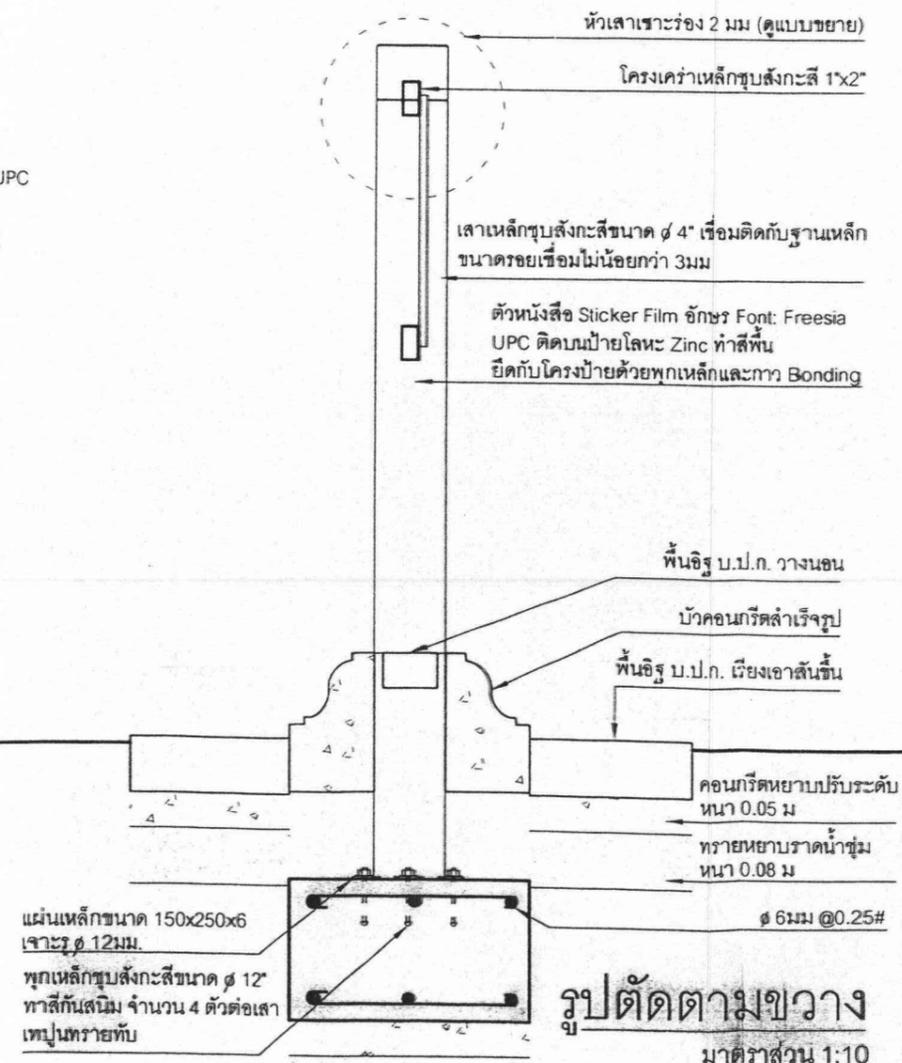
แปลน
มาตราส่วน 1:10

แบบขยายหัวเสา
มาตราส่วน 1:5

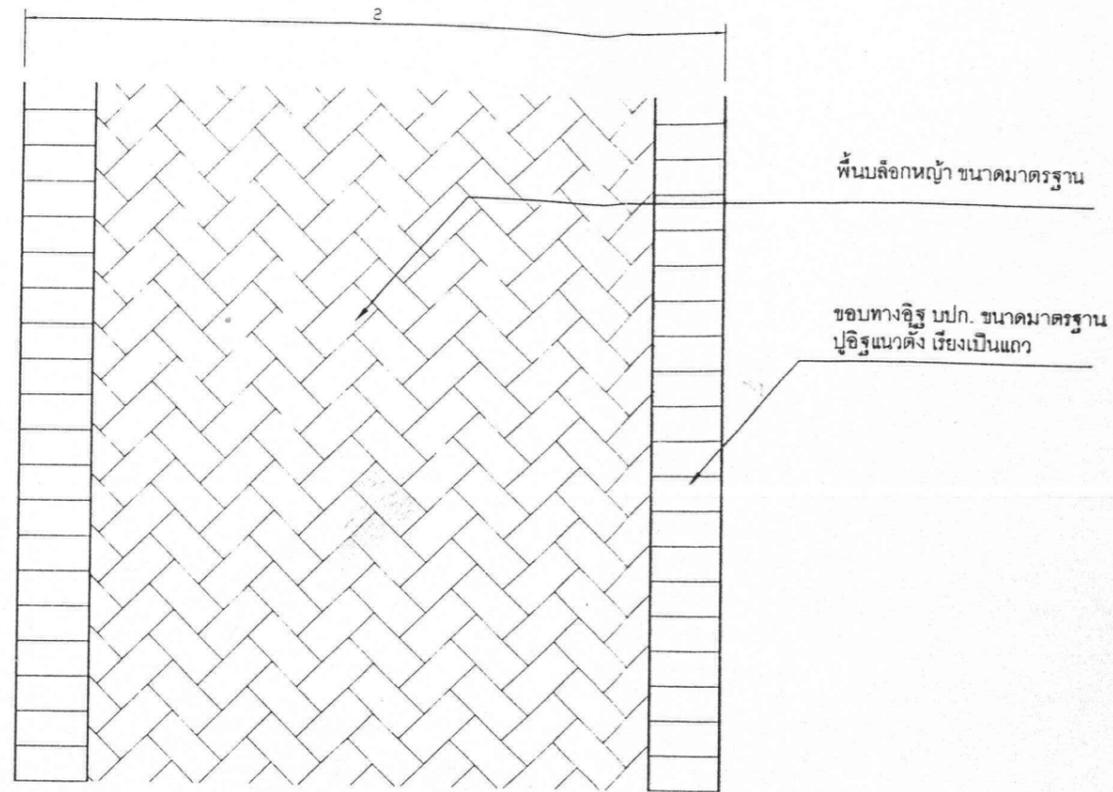

รูปด้าน
มาตราส่วน 1:10

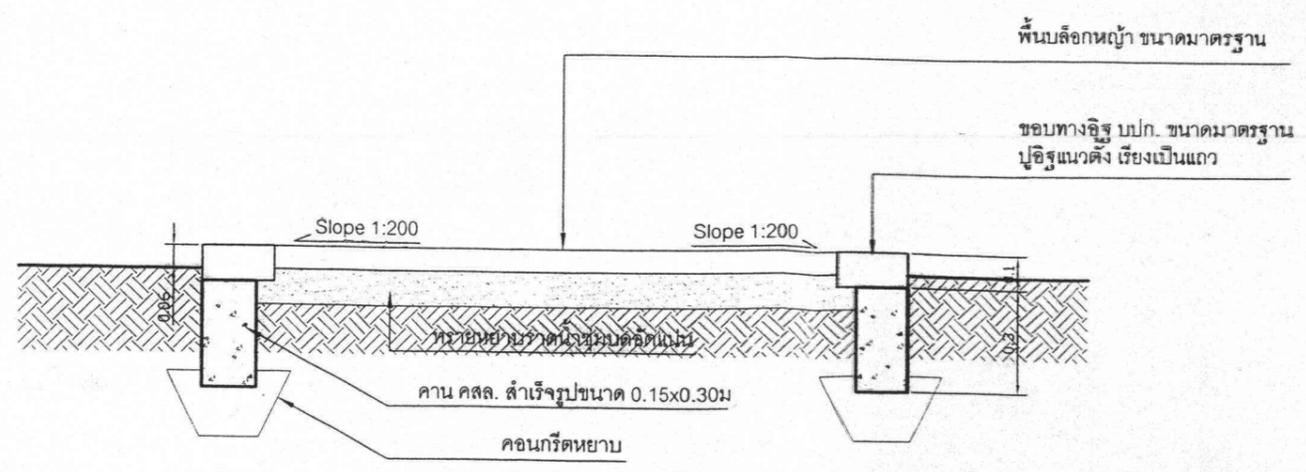

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:10

ผู้จัดทำ			
ผู้ปฏิบัติงาน			
สำรวจเขียนแบบ			
ช่างสำรวจ	นายปราน พงษ์เอก		
สถาปนิก	นายธนกร วัฒนิกานต์		
วิศวกร	นายไพโรจน์ ราชะวัน		
นักโสตทัศนศึกษา	นายดำรงฤทธิ์ สมบุญทวี		
เขียนแบบ	นายธนกร วัฒนิกานต์		
คัดลอก			
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
กรรมการ	นายวิฑูรย์ วัฒนกิจ		
กรรมการ	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
กรรมการและเลขานุการ	นายวิฑูรย์ วัฒนกิจ		
ออกแบบ			
นายช่างโยธา			
นายช่างศิลปกรรม			
สถาปนิก			
ภูมิสถาปนิก			
วิศวกรโยธา			
วิศวกร			
นักวิทยาศาสตร์			
ตรวจ/เห็นชอบ			
สถาปนิก	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
ภูมิสถาปนิก	นายวิฑูรย์ วัฒนกิจ		
ช่างเขียนแบบ	นางจันทิมา วัฒนกิจ		
ช่างเขียนแบบ	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
ช่างเขียนแบบ	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
ช่างเขียนแบบ	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
ผู้อนุมัติ			
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ		
หมายเหตุ: โครงการขออนุญาตก่อสร้างอาคารในเขตเมือง ปีงบประมาณ ๒๕๕๐			
แบบแปลน			
รหัส	มาตราส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-9	1:750	9	12
สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

แปลน
มาตราส่วน 1:20

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:20

ผังชั้น

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ

ร่างสำรวจ	นายปราน วัฒน
สถาปนิก	นายธนกร กิตติกันต์
วิศวกร	นายไพโรจน์ ราชวัน
นักโบราณคดี	นายคำจตุรย์ สมบูรณ์ศิริ
เขียนแบบ	นายธนกร กิตติกันต์
คัดลอก	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
กรรมการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
กรรมการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
กรรมการและเลขานุการ	นายวิเชียร กิตติกันต์	

ออกแบบ

นายช่างโยธา	
นายช่างศิลปกรรม	
สถาปนิก	
ภูมิสถาปนิก	
วิศวกรโยธา	
วิศวกร	
นักวิทยาศาสตร์	

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
ภูมิสถาปนิก	นายไพโรจน์ ราชวัน	
วิศวกรโยธา	นายคำจตุรย์ สมบูรณ์ศิริ	
วิศวกร	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
นักวิทยาศาสตร์		

ผู้อนุมัติ

อธิบดีกรมศิลปากร	นายชัชวาลย์ ชัยมงคล	
------------------	---------------------	--

เลข: โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเนื่องจากรุกขมฤต ปีงบประมาณ ๒๕๕๐

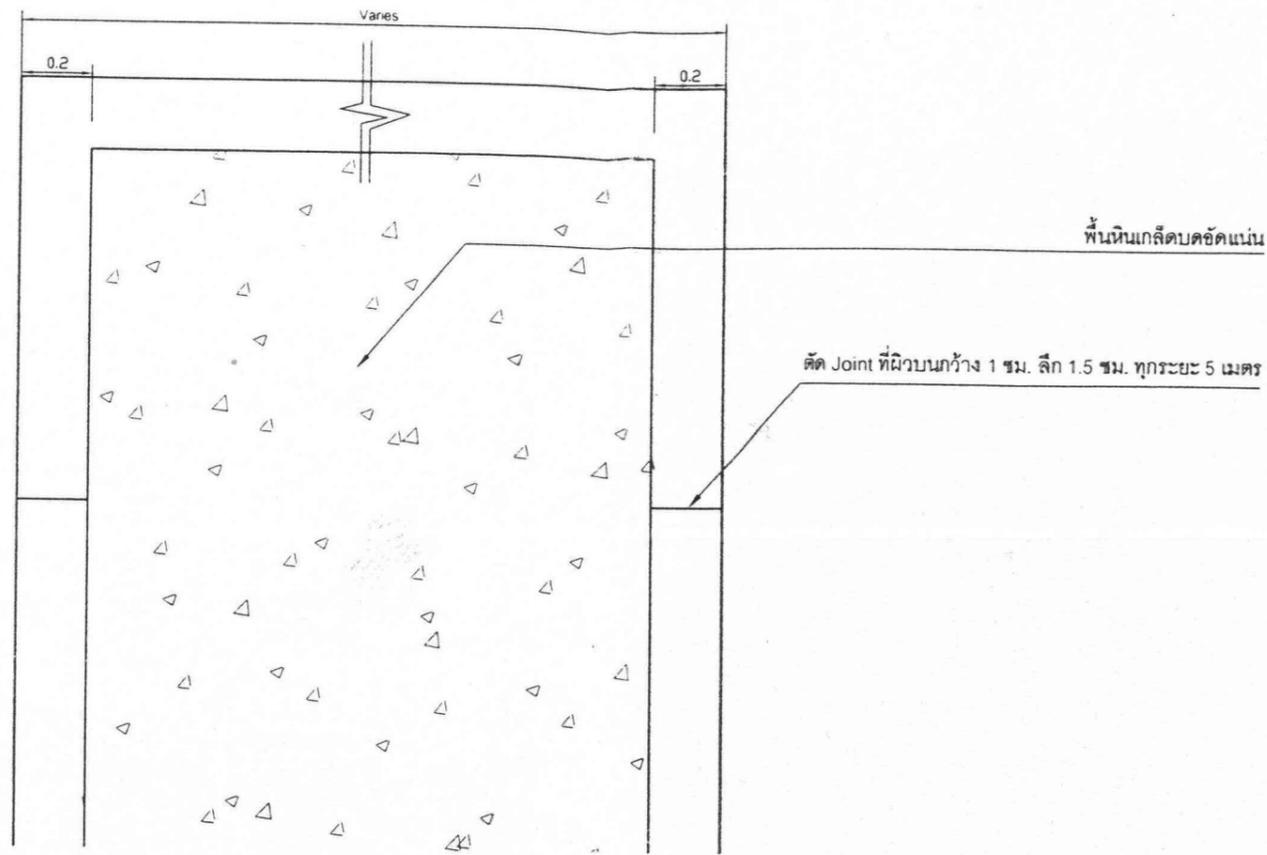
แบบร่าง: แบบลายพื้นสีลูกแก้ว (A2.5)

รหัส	มาตราส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-10	1:750	10	12

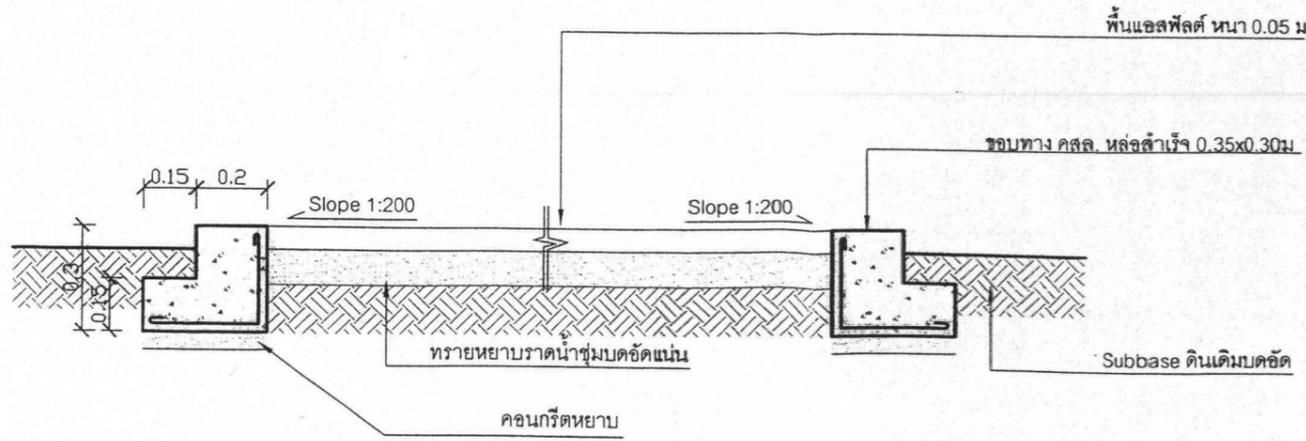
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

แปลน
 มาตรฐาน 1:20

รูปตัดตามขวาง
 มาตรฐาน 1:20

ผู้จัดทำ

ผู้ปฏิบัติงาน

สำรวจเขียนแบบ

ช่างสำรวจ	นายปราน พงษ์ภัก	
สถาปนิก	นายธนกร กิจพิทักษ์	
วิศวกร	นายโตโชนัน ราชวัน	
นักโหราศาสตร์	นายค้ำจุนต์ สมบุญศิริ	
เขียนแบบ	นายธนกร กิจพิทักษ์	
คัดลอก		

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล (ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ)	
กรรมการ	นายอภิรักษ์พงษ์ ทรัพย์ (ช่างโยธา ๒)	
กรรมการ	นายธรรมวิทย์ ชัยชนะ (ช่างโยธา ๑)	
กรรมการและเลขาฯ	นายวิเชียร กิจพิทักษ์ (ช่างโยธา ๑)	

อธิบดี

นายช่างโยธา		
นายช่างศิลปกรรม		
สถาปนิก		
ภูมิสถาปนิก		
วิศวกรโยธา		
วิศวกร		
นักวิทยาศาสตร์		

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
ภูมิสถาปนิก	นายอภิรักษ์พงษ์ ทรัพย์	
ช่างสำรวจ/เขียนแบบ ศูนย์ปฏิบัติการ	นางค้ำจุนต์ สมบุญศิริ	
ช่างโยธา ศูนย์ปฏิบัติการ	นายสุวิทย์ ชัยมงคล	
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ		

ผู้อนุมัติ

อธิบดีกรมศิลปากร	นายธวัชชัย ชัยมงคล	
------------------	--------------------	--

เลขที่ : โครงการอนุรักษ์โบราณสถานเนื่องจตุรพักตรพิมาน ประจำปี ๒๕๕๐

แบบที่ : แบบพื้นหินบดอัด (ทำขอบ) (A2.11)

รหัส	มาตรฐาน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
04-11	1:20	11	12

สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

